

Nokia 6110 Navigator uputstvo za korisnika

CE 0434

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROIZVODA

NOKIA CORPORATION ovime izjavljuje da je ovaj proizvod RM-122 usklađen sa osnovnim zahtevima i drugim bitnim odredbama Direktive 1999/5/EC.

Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/

© 2008 Nokia. Sva prava zadržana.

Nokia, Nokia Connecting People, Nseries, N81, N-Gage, Navi i Visual Radio su žigovi ili zaštićeni žigovi privrednog društva Nokia Corporation. Nokia tune i Visual Radio su audio žigovi Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i privrednih društava koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjeno je umnožavanje, prenos, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

symbian

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd © 1998-2008.

Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright © 1997-2008. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Java™ and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

This product is licensed under the MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) for personal and noncommercial use in connection with information which has been encoded in compliance with the MPEG-4 Visual Standard by a consumer engaged in a personal and noncommercial activity and (ii) for use in connection with MPEG-4 video provided by a licensed video provider. No license is granted or shall be implied for any other use. Additional information, including that related to promotional, internal, and commercial uses, may be obtained from MPEG LA, LLC. See <<http://www.mpegla.com>>.

Ovaj proizvod je licenciran po MPEG-4 Visual Patent Portfolio License; (i) za ličnu i nekomercijalnu upotrebu informacija koje su kodovane u skladu sa MPEG-4 Visual Standard a od strane korisnika u okviru lične i nekomercijalne aktivnosti, i (ii) MPEG-4 video sadržaja pribavljenih od licenciranih provajdera (snabdevača) video sadržaja. Ovine se ne daje, niti se može podrazumevati da je dato licencno pravo za bilo koju drugu vrstu upotrebe. Dodatne informacije uključujući i one koje se odnose na promotivnu, internu i komercijalnu upotrebu mogu se dobiti od MPEG LA, LLC. Vidite <<http://www.mpegla.com>>.

Nokia vodi politiku permanentnog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

DO MAKSIMALNE GRANICE DOPUŠTENE MERODAVNIM PRAVOM, NI POD KOJIM OKOLNOSTIMA NOKIA, NITI UJEDNO LICE KOJE JE DAVALAC LICENCE PRIVREDNOM DRUŠTVU NOKIA, NISU ODGOVORNI ZA MA KAKAV GUBITAK PODATAKA ILI DOBITI, NITI ZA BILO KOJE POSEBNE, UZGREDNE, POSLEDIČNE ILI INDIREKTNE ŠTETE MA KAKO DA SU PROUZROKOVANE.

SADRŽAJI OVOG DOKUMENTA SU DATI „KAO ŠTO JESU“. OSIM KAKO TO ZAHTEVA MERODAVNO PRAVO, NE DAJU SE NIKAKVE GARANCIJE, BILO IZRIČITE BILO PREČUTNE, UKLJUČUJUĆI, ALI NE OGRANIČAVAJUĆI SE NA PREČUTNE GARANCIJE U VEZI SA SVOJSTVIMA ZA REDOVNU ILI NAROČITU UPOTREBU, U ODNOSU NA TAČNOST, POUZDANOST ILI SADRŽAJ OVOG DOKUMENTA. NOKIA ZADRŽAVA

PRAVO NA IZMENE OVOG DOKUMENTA ILI NA NJEGOVO POVLAČENJE U BILO KOM TRENUTKU I BEZ PRETHODNE NAJAVE.

Raspoloživost određenih proizvoda i aplikacija, kao i za njih odgovarajućih servisa, može da varira u zavisnosti od regiona. Molimo da se za detalje, kao i za dostupnost jezičkih varijanti obratite lokalnom Nokia distributeru.

Kontrola izvoza

Ovaj uređaj može da sadrži proizvode, tehnologije ili softver koji podležu zakonima i propisima za izvoz iz SAD i drugih zemalja. Zabranjeno je preusmeravanje suprotno zakonu.

FCC/INDUSTRY CANADA OBJAVA

Vaš uređaj može da prouzrokuje TV i radio smetnje (recimo, kada se koristi u neposrednoj blizini predajne opreme). FCC ili Industry Canada mogu da zahtevaju da prekinete upotrebu svog telefona ukoliko takve smetnje ne mogu da se uklone. Ako Vam je potrebna pomoć, obratite se svom lokalnom serviseru. Ovaj uređaj je usklađen sa delom 15 FCC propisa. Funkcionalno korišćenje je uslovljeno ispunjenjem naredna dva uslova: (1) Ovaj uređaj ne sme da prouzrokuje štetne smetnje, i (2) ovaj uređaj mora da prihvata sve primljene smetnje, uključujući i smetnje koje mogu da prouzrokuju neželjene radnje. Sve promene ili modifikacije koje Nokia nije eksplicitno odobrila mogu da ponište korisnikovo ovlašćenje za funkcionalno korišćenje ove opreme.

BEZ GARANCIJE

Aplikacije trećih strana u sklopu vašeg uređaja mogu biti kreacija i svojina, osoba ili pravnih lica koja nisu povezana sa privrednim društvom Nokia. Nokia ne poseduje autorska prava niti prava intelektualne svojine nad aplikacijama trećih strana. Pa tako, Nokia ne preuzima nikakvu odgovornost za podršku krajnjeg korisnika niti za funkcionisanje tih aplikacija, kao ni za informacije u tim aplikacijama ili materijalima. Nokia ne daje nikakvu garanciju za aplikacije trećih strana. KORIŠĆENJEM TIH APLIKACIJA PRIMATE K ZNANJU DA SE TE APLIKACIJE STAVLJAJU NA RASPOLAGANJE „KAKVE JESU“ BEZ IKAKVE GARANCIJE, EKSPLICITNE ILI IMPLICITNE, I TO DO MAKSIMALNE GRANICE DOPUŠTENE MERODAVNIM PRAVOM. TAKOĐE PRIMATE K ZNANJU DA NI NOKIA NITI SA NJOM POVEZANA DRUŠTVA NE DAJU BILO KAKVE IZJAVE I GARANCIJE, EKSPLICITNO ILI IMPLICITNO, U POGLEDU PITANJA KOJA UKLJUČUJU, ALI SE NE OGRANIČAVAJU NA GARANCIJE U VEZI PRAVA SVOJINE, POTREBNA SVOJSTVA ZA REDOVNU ILI NAROČITU UPOTREBU, ILI DA TE APLIKACIJE NE KRŠE PRAVA IZ PATENTA, AUTORSKA PRAVA ILI PRAVA NA ŽIG ILI DRUGA PRAVA NEKE TREĆE STRANE.

4.izdanje

BEZBEDNOST	6	Planiranje putovanja	32
Podrška	8	Dodaci.....	33
Aplikacija pomoći	8	Prenošenje karata sa računara	33
Problemi sa uređajem	8	5. Pisanje teksta.....	34
1. Prvi koraci	9	Tradicionalni način unosa teksta.....	34
Stavljanje SIM ili USIM kartice		Intuitivni način unosa teksta.....	34
i baterije	9	Kopiranje i brisanje teksta	35
microSD kartica.....	11	6. Poruke	35
Punjenje baterije.....	12	Pisanje i slanje poruka.....	36
Uključivanje ili isključivanje uređaja	12	Primljeno – primanje poruka.....	38
Podešavanje vremena i datuma.....	12	Moji folderi	38
Normalan radni položaj	12	Poštansko sandučće.....	38
Konfiguraciona podešavanja	13	Za slanje.....	40
2. Vaš telefonski aparat	14	Info servis.....	40
Tasteri i delovi	14	Editor servisnih zahteva	40
Pasivni režim rada	15	Podešavanja poruka.....	40
Indikatori.....	15	Čitač poruka	44
Meni	17	7. Kontakti	44
Aplikacija „Dobro došli“	17	Organizovanje kontakata	44
Podešavanje jačine zvuka	17	Organizovanje grupa kontakata.....	45
Zaključavanje (zaštita) tastature.....	18	Dodavanje tona zvona	45
Pristupni kodovi	18	Dodela tastera za brzo biranje	45
Moj sopstveni taster	19	8. Galerija	46
Pričvršćivanje kaiša za ručni zglob	19	Izmena slika	46
Povezivanje kompatibilnih slušalica.....	20	Izmena video snimaka	47
Povezivanje USB kabla za prenos		Preuzimanje datoteka	49
podataka.....	20	9. Mediji	49
3. Funkcije poziva	20	Kamera	49
Pozivanje	20	Muzički centar	51
Odgovaranje na poziv ili odbijanje		RealPlayer.....	52
poziva	22	Radio.....	53
Upućivanje video poziva	24	10. Web	56
Deljenje videa	25	Konfigurisanje telefona	
Dnevnik.....	27	za pretraživanje	56
4. Navigator.....	28	Uspostavljanje veze	57
Aplikacija Navigator.....	29	Prikazivanje markera.....	57
Navigacija do lokacija	30	Bezbednost veze.....	57
Pretraživanje karte	31	Pretraživanje Web strana.....	58

Prekidanje veze.....	60	15. Povezivanje.....	85
Brisanje keš memorije	60	PC Suite.....	85
Podešavanja pretraživača.....	60	Bluetooth veza.....	86
11. Preuzimanje!.....	61	USB kabl za podatke.....	88
12. Ekstra	62	Daljinska sinhronizacija.....	88
Sat.....	62	Menadžer veza	89
Kalendar	63	Voki-toki	90
Beležnica.....	64	Prenos podataka	94
Konvertor	64	16. Menadžer podataka.....	94
13. Aplikacije.....	65	Menadžer aplikacija	94
GPS podaci.....	65	Menadžer datoteka.....	96
Orijentiri	66	Menadžer uređaja	97
Adobe Reader.....	66	Memorijska kartica	98
Quickoffice	67	Ključevi za aktiviranje.....	99
14. Podešavanja.....	69	17. Informacije o bateriji	
Profil.....	69	i punjaču	100
Teme	71	Punjenje i pražnjenje.....	100
3-D tonovi.....	71	Smernice za utvrđivanje autentičnosti	
Glasovne komande	71	Nokia baterija.....	101
Podešavanja telefona	72	18. Proširenja	102
Brzo biranje.....	82	Čuvanje i održavanje.....	103
Govor.....	82	Dodatne informacije	
Čarobnjak za podešavanje.....	82	o bezbednosti.....	104
Poštansko sandučice za pozive	82	Indeks	108
Časkanje	82		

BEZBEDNOST

Pročitajte ove jednostavne smernice. Njihovo nepoštovanje može da bude opasno ili protivno zakonu. Za više informacija, pročitajte kompletno uputstvo za korisnika.

UKLJUČUJTE KADA JE BEZBEDNO

Ne uključujte ovaj uređaj ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU

Pridržavajte se svih lokalnih zakona. Neka Vam ruke u toku vožnje uvek budu slobodne za upravljanje motornim vozilom. Vaša prvenstvena briga dok upravljate motornim vozilom treba da je bezbednost saobraćaja.

SMETNJE

Svi bežični uređaji mogu da budu podložni smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLJUČITE U KONTROLISANIM ZONAMA

Pridržavajte se svih ograničenja. Isključite uređaj u vazduhoplovu, u blizini medicinske opreme, goriva, hemikalija i u zonama u kojima se odvija miniranje.

KVALIFIKOVANI SERVIS

Ovaj proizvod smeju da instaliraju ili da popravljaju samo kvalifikovane osobe.

PROŠIRENJA I BATERIJE

Upotrebljavajte samo odobrena proširenja i baterije. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

OTPORNOST NA VODU

Vaš uređaj nije vodootporan. Održavajte ga suvim.

■ O Vašem uređaju

Bežični uređaj opisan u ovom uputstvu je odobren za korišćenje u GSM 850, 900, 1800, 1900 i UMTS 2100 mrežama. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije o mrežama.

Pri korišćenju funkcija ovog uređaja, pridržavajte se svih zakona i poštujujte lokalne običaje, privatnost i legitimna prava drugih osoba, uključujući i autorska prava.

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, muzike i drugog sadržaja.

Vaš uređaj podržava nekoliko načina povezivanja. Kao i računari, Vaš uređaj može biti izložen virusima i ostalim štetnim sadržajima. Budite obazrivi sa porukama, zahtevima za povezivanje, pretraživanjem na mreži i preuzimanjem sadržaja. Instalirajte i koristite servise i softver isključivo iz proverenih izvora koji nude adekvatnu bezbednost i zaštitu od štetnog softvera, kao što su aplikacije sa oznakom Symbian Signed ili one koje su zadovoljile

Java Verified™ testiranja. Razmotrite instaliranje antivirusnog i drugog zaštitnog softvera u svom uređaju kao i u svakom drugom računaru sa kojim se povezujete.

U Vašem uređaju su možda već instalirani markeri i linkovi Internet sajtova trećih strana. Svojim uređajem možete da pristupate i drugim sajtovima trećih strana. Sajtovi trećih strana nisu povezani sa privrednim društvom Nokia, i Nokia ne garantuje niti preuzima odgovornost za njih. Ukoliko se odlučite da pristupite tim sajtovima, potrebna je predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja.

Držite svoj uređaj dalje od magneta i izvan magnetnih polja pošto oni mogu dovesti do neočekivanih aktiviranja nekih aplikacija.

Upozorenje: Da bi mogla da se koristi bilo koja funkcija ovog uređaja, osim budilnika, uređaj mora da bude uključen. Ne uključujte ovaj uređaj kada upotreba bežičnog uređaja može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Kancelarijske aplikacije podržavaju osnovne funkcionalne mogućnosti programa Microsoft Word, PowerPoint i Excel (Microsoft Office 2000, XP i 2003). Ne mogu se prikazivati ili modifikovati datoteke svih formata.

Pravite rezervne kopije ili imajte na papiru sve važne podatke koji se nalaze u uređaju.

Kod priključivanja na ma koji drugi uređaj, pročitajte bezbednosne instrukcije u uputstvu za korisnika datog uređaja. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

■ Mrežni servisi

Da biste koristili ovaj telefon neophodna je usluga provajdera bežične telefonije. Mnoge od ovih funkcionalnih mogućnosti zahtevaju posebne funkcionalne mogućnosti mreže. Ove funkcionalne mogućnosti nisu na raspolaganju u svim mrežama; neke mreže zahtevaju da sa svojim provajderom servisa sačinite posebne dogovore da biste mogli da koristite ove mrežne servise. Vaš provajder servisa Vam može dati instrukcije i objasniti troškove koji se snose. Neke komunikacione mreže mogu da imaju ograničenja koja utiču na korišćenje mrežnih servisa. Na primer, neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i usluge.

Provajder servisa može da zahteva da se neke funkcije ovog uređaja onemogućće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, te funkcionalne mogućnosti se neće pojavljivati u meniju uređaja. Vaš uređaj može imati i specifičnu konfiguraciju koja se odnosi na nazive menija, redosled menija i ikonice. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Ovaj uređaj podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Za neke funkcije ovog uređaja, kao što su pretraživanje Weba, e-pošta, voki - toki, časkanje i razmena multimedijalnih poruka, neophodno je da komunikaciona mreža podržava te tehnologije.

■ Vađenje baterije

Pre vađenja baterije, uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

Podrška

■ Aplikacija pomoći

Vaš uređaj ima pomoć koja je vezana za kontekst. Možete da pristupite pomoći iz aplikacije ili iz glavnog menija.

Da biste pristupili pomoći kad je neka aplikacija otvorena, izaberite **Opcije** > **Pomoć**. Da biste se prebacili između pomoći i aplikacije koja je otvorena u pozadini, izaberite i držite **Meni**. Izaberite **Opcije**, a zatim izaberite jednu od sledećih opcija:

Lista tema – da biste prikazali listu dostupnih tema u odgovarajućoj kategoriji

Lista kateg. pomoći – da biste prikazali listu kategorija pomoći

Traži po ključ. reči – da biste potražili teme pomoći na osnovu ključnih reči

Da biste otvorili pomoć iz glavnog menija, izaberite **Meni** > **Aplikacije** > **Pomoć**. U listi kategorija pomoći izaberite traženu aplikaciju da biste videli listu tema pomoći. Da biste se prebacivali između liste kategorija pomoći označene sa ili liste ključnih reči označene sa abc, idite levo ili desno. Da biste prikazali povezani tekst pomoći, izaberite ga.

■ Problemi sa uređajem

Ako imate problema sa radom uređaja, pokušajte sledeće pre nego što uređaj odnesete u servis:

Resetovanje uređaja

Isključite uređaj, izvadite bateriju, ponovo je stavite, a zatim uključite uređaj.

Vraćanje originalnih fabričkih podešavanja

Izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Podešav. tel.** > **Opšte** > **Fabrička podeš.**. Vaši dokumenti i datoteke neće biti izbrisani.

Poseta Nokia Web sajta za podršku

Najnovija uputstva, dodatne informacije, sadržaje za preuzimanje kao i servise koji se odnose na Vaš Nokia uređaj potražite na adresi www.nokia.com/support ili na lokalnom Nokia sajtu.

Informacije o korišćenju Nokia proizvoda i servisa možete pronaći na tom Web sajtu. Ukoliko je neophodno da kontaktirate servise Nokia Care, pogledajte listu lokalnih Nokia Care centara na adresi www.nokia.com/customerservice.

Za usluge održavanja, proverite koja vam je najbliža Nokia Care lokacija na adresi www.nokia.com/repair.

Ažuriranje softvera uređaja

Nokia može da povremeno proizvodi ažurne verzije softvera koje mogu da nude nove funkcionalne mogućnosti, da unapređuju funkcije ili da poboljšavaju funkcionisanje. Ove ažurne verzije možete da zatražite koristeći PC aplikaciju Nokia Software Updater. Da biste ažurirali softver uređaja, potrebna Vam je aplikacija Nokia Software Updater i kompatibilni PC računar pod Microsoft Windows 2000 ili XP operativnim sistemom, širokopolosni pristup Internetu i kompatibilni data kabl za povezivanje uređaja i PC računara.

Za više informacija i za preuzimanje aplikacije Nokia Software Updater, posetite www.nokia.com/softwareupdate ili svoju lokalnu Nokia Web lokaciju.

Ako je u Vašoj komunikacionoj mreži podržano ažuriranje softvera preko mreže, ažurne verzije možete da zatražite i preko svog uređaja. Pogledajte „Ažuriranje softvera“ str. 97.

Preuzimanje ažurnih verzija softvera može da podrazumeva prenos velike količine podataka preko komunikacione mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Uverite se da je baterija dovoljno napunjena ili priključite punjač pre započinjanja ažuriranja.

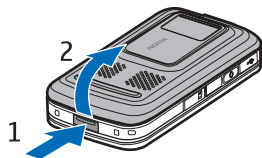
1. Prvi koraci

■ Stavljanje SIM ili USIM kartice i baterije

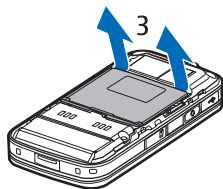
Pre vađenja baterije, uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

Ovaj uređaj koristi baterije BP-5M.

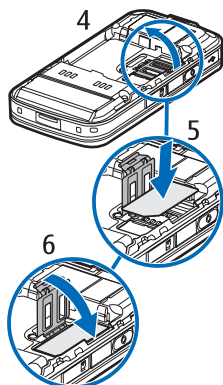
Okrenite zadnju stranu uređaja, pritisnite dugme za oslobađanje zadnje maske (1) i podignite je da biste je uklonili (2).

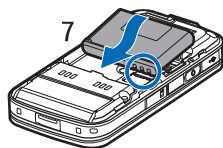
Da biste uklonili bateriju, podignite je kao što je prikazano (3).

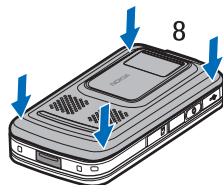
Da biste oslobodili držač SIM kartice, lagano povucite osigurač držača i otvorite držač (4). Stavite SIM ili USIM karticu u držač SIM kartice (5). Proverite da li ste dobro postavili SIM ili USIM karticu i da li je pozlaćeni-deo kontakta na kartici okrenut nadole. Zatvorite držač SIM kartice i pritisnite ga dok ne legne na svoje mesto (6).

Zamenite bateriju (7).

Pritisnite zadnju masku da legne na svoje mesto (8).

■ microSD kartica

Koristite isključivo kompatibilne microSD kartice koje je Nokia odobrila za korišćenje sa ovim uređajem. Nokia koristi prihvaćene industrijske standarde za memorijske kartice, ali neki brendovi mogu da ne budu u punoj meri kompatibilni sa ovim uređajem.

Nekompatibilne kartice se mogu oštetiti, mogu oštetiti ovaj uređaj kao i podatke koji su na njoj upisani.

Držite microSD kartice van dohvata dece.

Možete da proširite raspoloživu memoriju pomoću microSD memorijske kartice. microSD karticu možete staviti ili ukloniti bez isključivanja uređaja.

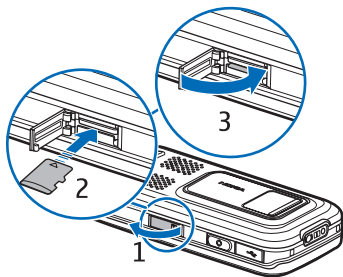

Važno: Ne vadite memorijsku karticu u toku neke operacije tokom koje se pristupa kartici. Vađenje kartice u toku operacije može da ošteti karticu kao i sam uređaj, a podaci upisani na memorijskoj kartici mogu da budu oštećeni.

Ubacivanje memorijske kartice

Imajte na umu da se memorijska kartica sa kartom možda već nalazi u uređaju.

1. Okrenite zadnju stranu uređaja, otvorite vratanica ležišta za memorijsku karticu.
2. Ubacite memorijsku karticu u ležište sa zlatno obojenom kontaktnom oblašću kartice okrenutom nadole. Blago gurnite karticu da bi nalegla.
3. Zatvorite vratanica ležišta za memorijske kartice.

Vađenje memorijske kartice

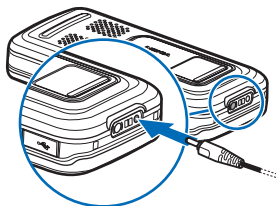
1. Otvorite vratanica ležišta za memorijske kartice.
2. Blago gurnite karticu da biste je oslobodili. Sačekajte dok ne bude prikazano *Izvadi memorijsku karticu pa pritisni „OK“*. Izvucite karticu.
3. Zatvorite vratanica ležišta za memorijske kartice.

■ Punjenje baterije

Uključite punjač u zidnu utičnicu. Uključite punjač u uređaj.

Ako je baterija potpuno prazna, može proći i nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može obaviti bilo kakav telefonski poziv.

Vreme punjenja zavisi od punjača i baterije koji se koriste. Punjenje BP-5M baterije punjačem AC-4 traje oko 80 minuta.

■ Uključivanje ili isključivanje uređaja

Pritisnite i držite taster „Završi“.

Ako uređaj zatraži PIN kôd, otvorite klizač, unesite PIN kôd i izaberite **OK**.

Ako uređaj zatraži šifru blokade, unesite je i izaberite **OK**. Šifra blokade je fabrički podešena na 12345.

■ Podešavanje vremena i datuma

Da biste podesili ispravnu vremensku zonu, tačno vreme i datum, izaberite svoju zemlju i unesite lokalno vreme i datum.

■ Normalan radni položaj

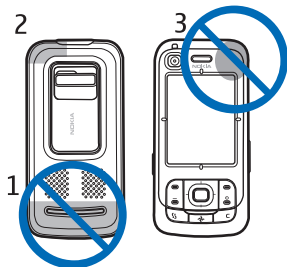
Koristite ovaj uređaj samo u normalnom radnom položaju.

U toku dužeg neprekidnog rada, kao što je aktivni video poziv ili brza veza za prenos podataka, uređaj može postati topao na dodir. U najvećem broju slučajeva, ovo je normalno stanje. Ako primetite da uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

- Ćelijska antena (1)
- Bluetooth antena (2)
- GPS antena (3)

Vaš uređaj može da poseduje interne i eksterne antene. Kao i kod svakog radio predajnog uređaja, izbegavajte nepotrebno dodirivanje zone antene dok se preko nje odvija predaja ili prijem. Dodirivanje antene utiče na kvalitet radio komunikacija, može da dovede do rada uređaja na višem energetskom nivou nego što je neophodno i može da skрати životni vek baterije.

■ Konfiguraciona podešavanja

Pre korišćenja multimedijalnih poruka, instant poruka, voki-toki opcija, e-pošte, sinhronizacije, striminga i pregledača morate pravilno konfigurirati postavke uređaja. Uređaj može automatski da konfigurira postavke pregledača, multimedijalnih poruka, pristupne tačke i striminga na osnovu SIM kartice koja se koristi. Ove postavke možete primiti i direktno, kao poruku sa konfiguracijom, koji ćete sačuvati na uređaju. Za informacije o dostupnosti obratite se dobavljaču usluga ili najbližem ovlašćenom prodavcu Nokia opreme.

Kad primiti konfiguracionu poruku, a podešavanja se ne sačuvaju i aktiviraju automatski, prikazaće se poruka **1 nova poruka**. Izaberite **Prikaži** da biste otvorili poruku. Da biste sačuvali podešavanja, izaberite **Opcije > Sačuvaj**. Možda ćete morati da unesete PIN kôd koji Vam je dao provajder servisa.

2. Vaš telefonski aparat

■ Tasteri i delovi

Senzor osvetljenja (1)

Zvučnica (2)

Objektiv sekundarne kamere (3)

Ekran (4)

Levi i desni selekcionni tasteri (5)

Taster „Završi“ i glavni prekidač (6), koji se ovde zove taster „Završi“

Taster „Pozovi“ (7)

Taster Meni (8)

Taster „Obriši“ (9)

Taster Navigator (10)

Taster za pomeranje Navi™ (11), koji se ovde zove taster za pomeranje

Numerički tasteri (12)

USB mini-B konektor (13)

Moj sopstveni taster (14)

Ležište za microSD karticu (15)

Mikrofon (16)

Dugme za oslobađanje zadnje maske (17)

Zvučnici (18)

Klizni poklopac kamere (19)

Objektiv glavne kamere (20)

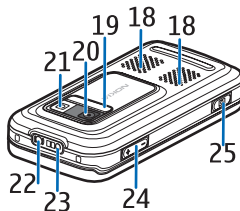
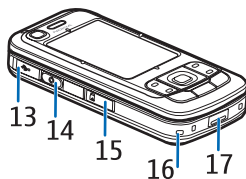
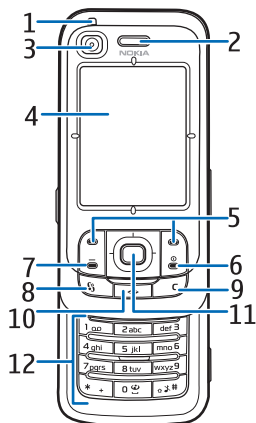
Blic kamere (21)

Nokia AV konektor (2,5 mm) (22)

Priključak za punjač (23)

Tasteri za jačinu zvuka (24)

Taster kamere (25)

Upozorenje: Ovaj uređaj može da sadrži nikl.

■ Pasivni režim rada

Kada uključite uređaj i kada se on registruje na mreži, uređaj se nalazi u pasivnom režimu i spreman je za korišćenje.

Da biste promenili profil, pritisnite taster „Završi” i izaberite profil.

Da biste otvorili listu poslednjih biranih brojeva, pritisnite „Pozovi”.

Da započnete vezu sa Internetom, pritisnite i držite taster **0**.

Dopunjeni pasivni režim

Kada je dopunjeni pasivni režim omogućen, možete da koristite ekran radi brzog pristupa često korišćenim aplikacijama. Da biste izabrali da li će biti prikazan dopunjeni pasivni režim, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Podešav. tel.* > *Opšte* > *Personalizacija* > *Pasivni režim* > *Dop. pasivni* > *Uključeno* ili *Isključeno*.

Da biste pristupali aplikacijama aktivnog režima čekanja, idite gore ili dole pa zatim dođite do željene aplikacije i izaberite je. U dopunjenom pasivnom režimu, podrazumevane aplikacije su prikazane u gornjem delu zone dopunjenog pasivnog režima, a ispod toga su kalendar, obaveze i stavke plejera. Da izaberete aplikaciju ili događaj (stavku), dođite do njega i izaberite ga.

■ Indikatori

- 3G** Uređaj je povezan na UMTS mrežu.
- 3.5G** HSDPA (mrežni servis) u UMTS mreži je aktiviran.
- Uređaj je povezan na GSM mrežu.
- Uređaj je u oflajn režimu i nije povezan na mrežu mobilne telefonije.
- GPS prijemnik je aktivan.
- Primili ste jednu ili više poruka u folderu *Primljeno* u *Poruke*.
- Primili ste novu e-mail poruku u svoje udaljeno poštansko sandučće.
- U poštanskom sandučetu *Za slanje* ima poruka koje čekaju na slanje. Pogledajte „Za slanje” str. 40.
- Ima propuštenih poziva. Pogledajte „Prethodni pozivi” str. 27.
- Prikazuje se ako je *Tip zvona* postavljeno na *Bez zvona* i ako su *Zvučni signal poruke* i *Zv. signal e-mail por.* postavljene na *Isključeno*. Pogledajte „Profili” str. 69.

 Tastatura uređaja je zaključana. Pogledajte „Zaključavanje (zaštita) tastature“ str. 18.

 Zvučnik je aktiviran.

 Alarm je uključen.

2 Koristi se druga telefonska linija. Pogledajte *Aktivna linija* u odeljku „Poziv“ str. 77.

Svi dolazni pozivi se preusmeravaju na Vaše poštansko sanduče za pozive ili na neki drugi broj. Ako posedujete dve telefonske linije, indikator preusmeravanja prve linije je **1**, a druge linije **2**.

 Slušalice su priključene na uređaj.

 Adapter za slušni aparat je priključen na uređaj.

 Veza sa Bluetooth slušalicama je prekinuta.

D / D* Aktivan je data poziv.

 Veza za GPRS paketni prenos podataka je aktivna. označava da je veza na čekanju, a označava da je veza dostupna.

 Veza za paketni prenos podataka je aktivna u delu mreže koji podržava EGPRS. označava da je veza na čekanju, a označava da je veza dostupna. Ove ikone označavaju da je EGPRS dostupan na mreži, ali možda Vaš uređaj ne koristi EGPRS za prenos podataka.

 Veza za UMTS paketni prenos podataka je aktivna. označava da je veza na čekanju, a označava da je veza dostupna.

 Bluetooth je uključen.

 Podaci se prenose preko Bluetooth veze. Pogledajte „Bluetooth veza“ str. 86.

 Aktivna je USB veza.

Drugi indikatori mogu takođe da budu prikazani. Za voki-toki indikatore pogledajte „Voki-toki“ str. 90.

■ Meni

Preko ovog menija možete pristupiti funkcijama uređaja. Izaberite **Meni** da biste pristupili glavnom meniju.

Da biste otvorili aplikaciju ili fasciklu, idite do nje pritiskajući krajeve tastera za pomeranje i pritisnite taster za pomeranje.

Da biste promenili prikaz menija, izaberite **Meni** > **Opcije** > **Promeni prikaz menija**, a zatim izaberite vrstu prikaza.

Ako promenite redosled funkcija u meniju, redosled može da se razlikuje od zadatog redosleda opisanog u ovom priručniku.

Da biste zatvorili aplikaciju ili folder, izaberite **Nazad** i **Izađi** onoliko puta koliko treba da biste se vratili u glavni meni ili izaberite **Opcije** > **Izađi**.

Da biste prikazali i da biste prelazili sa jedne otvorene aplikacije na drugu, izaberite i držite **Meni**. Otvara se prozor za prebacivanje između aplikacija u kome je prikazana lista otvorenih aplikacija. Idite do željene aplikacije i izaberite je.

Da biste označili ili opozvali izbor stavke u aplikaciji, pritisnite **#**. Da biste označili ili opozvali izbor uzastopne stavke, pritisnite i držite **#**, a zatim se krećite nagore ili nadole.

Ostavljanje aplikacija da rade u pozadini opterećuje bateriju i skraćuje njeno trajanje.

■ Aplikacija „Dobro došli“

Aplikacija *Dobro došli* pokreće se kad prvi put uključite uređaj. Pomoću aplikacije *Dobro došli* možete da pristupite sledećim aplikacijama:

Vodič – upoznajte se sa funkcijama uređaja i naučite kako se one koriste.

Čarob. podeš. – konfigurirate podešavanja veze.

Prenos – kopirajte ili sinhronizujte podatke sa drugih kompatibilnih uređaja.

Da biste kasnije otvorili *Dobro došli*, izaberite **Meni** > **Aplikacije** > **Dobro došli**.

■ Podešavanje jačine zvuka

Da biste podesili jačinu zvuka zvučnice ili zvučnika za vreme poziva ili dok slušate neku audio datoteku, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

Da biste aktivirali zvučnik za vreme poziva, izaberite **Zvučnik**.

Da biste deaktivirali zvučnik za vreme poziva, izaberite **Slušalica**.

Upozorenje: Ne držite uređaj blizu uha kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

■ Zaključavanje (zaštita) tastature

Da biste zaključali tastaturu kada je klizač zatvoren, izaberite **Meni** > *Podేశav.* > *Podేశav. tel.* > *Opšte* > *Rad sa preklop.* > *Aktiviranje blokiranja* > *Uključeno pri zatvar.* Pogledajte „Upravljanje klizačem“ str. 74.

Kad je tastatura zaključana i kad je isključeno svetlo glavnog ekrana, otvorite klizač da biste aktivirali svetlo glavnog ekrana. Otvaranjem klizača istovremeno se otključava i tastatura.

Da biste otključali tastaturu kada je klizač zatvoren, izaberite **Deblok.** i **OK** u roku od 1,5 sekunde. Otvaranje klizača glavnog objektiva kamere takođe otključava tastaturu.

Kada su uređaj ili tastatura zaključani, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

■ Pristupni kodovi

Šifra blokade

Šifra blokade (5 cifara) pomaže vam da zaštitite uređaj od neovlašćenog korišćenja. Fabrički postavljena šifra je 12345. Promenite ovu šifru, a novu šifru čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, odvojeno od uređaja. Za promenu šifre i podešavanje uređaja da traži njen unos pogledajte „Bezbednost“ str. 74.

Ako pet puta za redom unesete pogrešnu šifru blokade, uređaj više neće primati unos šifre. Sačekajte 5 minuta, pa ponovo unesite šifru.

Kada su uređaj ili tastatura zaključani, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

PIN kodovi

Kôd ličnog identifikacionog broja (PIN) i kôd univerzalnog ličnog identifikacionog broja (UPIN) (4 do 8 cifara) Vam pomaže da zaštitite SIM karticu od neovlašćene upotrebe. Pogledajte „Bezbednost“ str. 74. PIN kod se obično isporučuje uz SIM karticu.

PIN2 kôd (4 do 8 cifara) se može dobiti sa SIM karticom i potreban je za neke funkcije.

PIN modula je potreban za pristup informacijama u zaštitnom modulu. PIN modula se dostavlja sa SIM karticom ako SIM kartica ima u sebi zaštitni modul.

Potpisni PIN je neophodan za digitalni potpis. Potpisni PIN se dobija sa SIM karticom ako SIM kartica ima u sebi zaštitni modul.

PUK kodovi

Kodovi lične šifre za deblokadu (PUK kôd) i univerzalne lične šifre za deblokadu (UPUK kôd) (8 cifara) su neophodni za promenu blokiranog PIN, odnosno UPIN koda. PUK2 kôd je potreban za promenu blokiranog PIN2 koda.

Ako ove šifre ili lozinke nisu isporučene uz SIM karticu, za njih se obratite svom lokalnom provajderu servisa.

Šifra zabrane poziva

Šifra zabrane poziva (4 cifre) je potrebna kad se koristi [Zabrana poziva](#). Pogledajte „Zabrana poziva“ str. 78. Ova podešavanja možete dobiti od svog provajdera servisa.

Ako tri puta zaredom unesete pogrešnu šifru zabrane poziva, šifra se blokira. Obratite se svom provajderu servisa.

■ **Moj sopstveni taster**

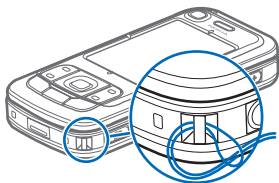
Da biste konfigurisali svoj taster kojim će se otvarati aplikacije (npr. čitač poruka) kada pritisnete taj taster, izaberite **Meni** > [Podešav.](#) > [Podešav. tel.](#) > [Opšte](#) > [Moj sopstveni taster](#) > [Moj sopstveni taster](#), idite do željene aplikacije i izaberite je.

Da biste izdavali glasovne komande, pritisnite i držite ovaj svoj taster.

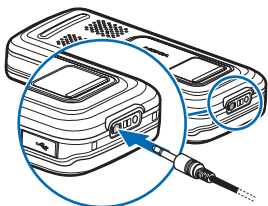
Da biste aktivirali voki-toki, pritisnite ovaj svoj taster. Morate pokrenuti voki-toki vezu pre nego što budete mogli da je aktivirate svojim tasterom. Pogledajte „Voki-toki“ str. 90.

Kada se opcija voki-toki pokrene, „Moj sopstveni taster“ funkcioniše kao voki-toki taster, zaobilazi glasovne komande i konfigurisanu aplikaciju i aktivira voki-toki.

■ **Pričvršćivanje kaiša za ručni zglob**

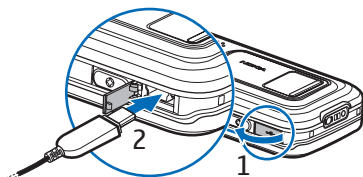
■ Povezivanje kompatibilnih slušalica

Nemojte da priključujete proizvode koji kreiraju izlazni signal pošto se time može oštetiti uređaj. Nemojte da priključujete nikakav izvor napona na Nokia AV konektor.

Kada na Nokia AV konektor priključujete eksterne uređaje ili slušalice, osim onih koje je Nokia odobrila za korišćenje sa ovim uređajem, posebnu pažnju obratite na nivoe jačine zvuka.

■ Povezivanje USB kabla za prenos podataka

Da biste postavili podrazumevani režim i izabrali da li se on automatski aktivira, pogledajte „USB kabl za podatke“ str. 88.

3. Funkcije poziva

■ Pozivanje

1. U pasivnom režimu, ukucajte telefonski broj uključujući i pozivni broj područja. Pritisnite taster za brisanje da biste obrisali broj.

Za međunarodne pozive pritisnite * dva puta kako bi se uneo prefiks sa međunarodne pozive (znak + zamenjuje broj za izlazak u međunarodni saobraćaj) i unesite pozivni broj države, pozivni broj područja (po potrebu izostavite nulu) i telefonski broj.

2. Da biste pozvali broj, pritisnite taster „Pozovi“.

Da biste podesili jačinu zvuka za vreme poziva, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

3. Da biste završili poziv ili odustali od pozivanja, pritisnite taster „Završi“.

Da biste uputili poziv iz liste *Kontakti*, izaberite **Meni** > *Kontakti*. Dodite do željenog imena ili ukucajte prva slova imena i idite do željenog imena. Da biste pozvali broj, pritisnite taster „Pozovi“.

Da pozovete svoje poštansko sanduče za pozive (mrežni servis), pritisnite i držite **1** u pasivnom režimu. Morate odrediti broj poštanskog sandučeta za pozive da biste mogli da pozivate svoje poštansko sanduče za pozive. Pogledajte „Poštansko sanduče za pozive“ str. 82.

Da biste pozvali broj koji ste nedavno zvali, pritisnite pozivni taster u pasivnom režimu. Prikazuje se lista zadnjih 20 brojeva koje ste zvali ili pokušavali da zovete. Idite do željenog broja i pritisnite taster „Pozovi“.

Za upućivanje voki-toki poziva pogledajte „Voki-toki“ str. 90.

Brzo biranje

Tasterima za brzo biranje, od **2** do **9**, možete dodeliti telefonski broj. Pogledajte „Dodela tastera za brzo biranje“ str. 45.

Pozovite broj brzog biranja na neki od sledećih načina:

- Pritisnite taster za brzo biranje, a zatim taster „Pozovi“.
- Ako je *Brzo biranje* podešeno na *Uključeno*, pritisnite i držite taster za brzo biranje dok ne počne poziv. Da biste podesili *Brzo biranje* na *Uključeno*, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Podešav. tel.* > *Telefon* > *Poziv* > *Brzo biranje* > *Uključeno*.

Glasovno biranje

Glasovna komanda dodaje se automatski svim stavkama u *Kontakti*.

Koristite duža imena i izbegavajte upotrebu sličnih imena za različite brojeve telefona.

Pre upotrebe glasovnih komandi, imajte na umu sledeće:

- Glasovne komande ne zavise od jezika. One zavise od glasovnih karakteristika govornika.
- Ime morate izgovoriti upravo onako kako ste to uradili pri snimanju.
- Glasovne komande su osetljive na ambijentalnu buku. Glasovne komande snimajte i koristite u okruženju bez buke.
- Veoma kratka imena se ne prihvataju. Koristite duža imena i izbegavajte upotrebu sličnih imena za različite brojeve telefona.

Napomena: Korišćenje glasovnih komandi može da bude teško u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na glasovno biranje u svim situacijama.

1. U pasivnom režimu pritisnite i držite „Moj sopstveni taster“. Čuće se kratki zvučni signal i prikazaće se tekst [Sada govori](#).
Ako koristite kompatibilne slušalice s tasterom za slušalice, pritisnite i držite taster za slušalice.
2. Jasno izgovorite glasovnu komandu. Uređaj reprodukuje najsličniju glasovnu komandu. Posle 1,5 sekunde uređaj bira broj; ako rezultat nije tačan, pre biranja broja pređite na drugu stavku.

Upotreba glasovnih komandi za obavljanje funkcija telefona podseća na biranje glasom. Pogledajte „Glasovne komande“ str. 71.

Uspostavljanje konferencijske veze (mrežni servis)

1. Pozivanje prvog učesnika.
2. Da biste uputili poziv drugom učesniku, izaberite **Opcije** > **Novi poziv**. Prvi poziv se automatski zadržava, stavlja na čekanje.
3. Da biste se pridružili prvom učesniku u konferencijskom pozivu kad se odgovori na novi poziv, izaberite **Opcije** > **Konferencija**.
 - Da biste dodali novu osobu u poziv, ponovite korak **metricconverterProductID 10 grama2**, a zatim izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Dodaj konferenciji**. Ovaj uređaj podržava konferencijske pozive između najviše šest učesnika, uključujući i Vas.
 - Da biste obavili privatni razgovor sa jednim od učesnika, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Privatno**. Izaberite učesnika, a zatim izaberite **Privatno**. Konferencijski poziv se stavlja na čekanje na Vašem uređaju. Drugi učesnici mogu da nastave svoju konferencijsku vezu. Da biste se vratili na konferencijski poziv, izaberite **Opcije** > **Dodaj konferenciji**.
 - Da biste isključili učesnika, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Isključi učesnika**, idite do učesnika i izaberite **Izbaci**.
4. Da biste završili konferencijski poziv, pritisnite taster „Završi“.

■ Odgovaranje na poziv ili odbijanje poziva

Da biste odgovorili na poziv, pritisnite taster „Pozovi“.

Da biste odredili da li se na pozive odgovara automatski kada otvorite klizač, izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Podešav. tel.** > **Opšte** > **Rad sa preklop.** > **Otvaranje kliznog prekl.** > **Odgovor na dol. poziv** ili **Bez odgov. na poziv**. Pogledajte „Upravljanje klizačem“ str. 74.

Da podesite jačinu zvuka za vreme poziva, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

Da biste isključili ton zvona, izaberite **Tišina**.

Savet: Ako su u telefon uključene kompatibilne slušalice, pritisnite taster na slušalicama da biste odgovorili na poziv ili da biste ga završili.

Da biste odbili poziv, pritisnite taster „Završi“. Pozivna strana će čuti tonski signal zauzeća. Ako ste aktivirali opciju za preusmeravanje poziva **Ako je zauzeto** kako biste preusmeravali pozive, odbijanjem poziva taj poziv ćete preusmeriti.

Da biste poslali tekstualnu poruku pozivaocu koja ga informiše zašto ne možete da odgovorite na poziv, izaberite **Opcije** > **Pošalji tek. poruku**. Tekst možete da izmenite pre slanja. Pogledajte **Odbaci poziv SMS-om** i **Tekst poruke** u odeljku „Poziv“ str. 77.

Imajte na umu da se postavke za upravljanje pozivom pomoću klizača ne koriste kada su u uređaj uključene slušalice.

Odgovaranje na video poziv

Kad primite video poziv, prikazuje se .

Pritisnite taster „Pozovi“ da biste odgovorili na video poziv. Prikazuje se **Dopustiti slanje video slike pozivaocu?**. Ako izaberete **Da**, slika snimljena kamerom na vašem uređaju se prikazuje pozivaocu. Ako izaberete **Ne** ili ako ne učinite ništa, slanje videa neće biti aktivirano i umesto videa će biti prikazan sivi ekran.

Čak i ako ste odbili slanje videa tokom video poziva, poziv se naplaćuje kao video poziv. Proverite cene kod svog provajdera servisa.

Da biste završili video poziv, pritisnite taster „Završi“.

Poziv na čekanju (mrežni servis)

Za vreme poziva, da biste odgovorili na poziv na čekanju, pritisnite taster „Pozovi“. Prvi poziv se stavlja na čekanje. Da biste završili aktivni poziv, pritisnite taster „Završi“.

Da biste aktivirali funkciju poziva na čekanju, izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Podešav. tel.** > **Telefon** > **Poziv** > **Poziv na čekanju** > **Aktiviraj**.

Za prebacivanje između dva poziva, izaberite **Prebaci**.

Opcije tokom poziva

Mnoge opcije koje možete koristiti u toku aktivnog poziva su mrežni servisi. Za informacije o dostupnosti obratite se svom provajderu servisa.

Izaberite **Opcije** u toku poziva za neke od sledećih opcija:

Spoj – da biste povezali poziv na čekanju sa aktivnim pozivom, a da se sami isključite

Zameni – da biste završili aktivni poziv i zamenili ga odgovaranjem na poziv na čekanju

Pošalji DTMF – da biste poslali DTMF tonske sekvence (npr. lozinku). Unesite DTMF sekvencu ili je potražite u **Kontakti**. Da biste otkucali karakter „čekaj“ (**w**) ili karakter „pauza“ (**p**), pritisakajte * određeni broj puta. Da biste poslali ton izaberite **OK**.

Savet: DTMF tonske sekvence možete da dodate u DTMF polja kontakt kartice.

■ Upućivanje video poziva

Kad upućujete video poziv, možete da vidite živi, dvosmerni video između vas i primaoca poziva. Primaocu video poziva se prikazuje živi video snimak ili video slika snimljena kamerom na vašem uređaju.

Da biste mogli da upućujete video pozive, morate da se nalazite u oblasti u kojoj postoji pokrivenost UMTS mrežom. Možda će vam za upućivanje video poziva biti potrebna USIM kartica. Obratite se svom provajderu servisa za informacije o dostupnosti i pretplati na usluge video poziva. Video poziv može da se uspostavi samo između dve strane. Video poziv može da se uputi kompatibilnom mobilnom telefonu ili ISDN klijentu. Video poziv ne može da se uputi ukoliko postoji drugi aktivni glasovni, video ili data poziv.

Ikone:

 Ne primete video (primalac ne šalje video ili ga mreža ne prenosi).

 Niste dozvolili slanje videa sa svog uređaja.

1. Unesite broj telefona u pasivnom režimu; ili izaberite **Meni** > **Kontakti**, a zatim dođite do željenog kontakta.
2. Izaberite **Opcije** > **Pozovi** > **Video poziv**.

Započinjanje video poziva može potrajati neko vreme. Prikazuje se tekst **Čeka se video slika**. Ako poziv nije uspeo (na primer, mreža ne podržava video pozive ili prijemni uređaj nije kompatibilan), dobićete pitanje da li želite da umesto toga obavite običan poziv ili da pošaljete poruku.

Video poziv je aktivan kad vidite dve video slike i kad čujete zvuk preko zvučnika. Primalac poziva može da odbije slanje videa (🚫), i u tom slučaju ćete čuti zvučni signal i videti nepokretnu sliku ili grafiku sa sivom pozadinom.

Da biste povećali ili smanjili jačinu zvuka za vreme poziva, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

Da biste izabrali da li ćete prikazivati video ili samo slušati zvuk, izaberite *Omogućiti* ili *Onemogućiti* > *Šalje se video*, *Šalje se audio* ili *Šalje se audio i video*.

Da biste zumiranjem uvećali ili umanjili svoju sliku, izaberite *Uvećaj* ili *Umanji*. Indikator zumiranja se prikazuje u vrhu ekrana.

Da biste zamenili mesta poslate i primljene video slike na ekranu, izaberite *Promeni redosled sl.*

Čak i ako ste odbili slanje videa tokom video poziva, poziv se naplaćuje kao video poziv. Proverite cene kod operatera svoje mreže ili provajdera servisa.

Da biste završili video poziv, pritisnite taster „Završi“.

■ Deljenje videa

Da biste tokom govornog poziva sa svog uređaja uživo poslali video na drugi kompatibilni mobilni uređaj, izaberite *Deljenje videa*.

Zahtevi za deljenje videa

S obzirom na to da *Deljenje videa* zahteva vezu preko 3G sistema za univerzalne mobilne telekomunikacije (UMTS), vaša mogućnost da koristite *Deljenje videa* zavisi od dostupnosti 3G mreže. Obratite se svom provajderu servisa ako imate pitanja o dostupnosti mreže i cenama za korišćenje ove aplikacije. Da biste koristili *Deljenje videa*, morate da uradite sledeće:

- Proverite da li je vaš uređaj podešen za veze „osoba sa osobom“, koje su poznate i kao protokol za pokretanje sesije (SIP – session initiation protocol). Zatražite od provajdera servisa podešavanja SIP profila i sačuvajte ih na svom uređaju. Ako znate SIP adresu primaoca, možete da je unesete u svoju kontakt karticu za tu osobu tako što ćete izabrati **Meni** > **Kontakti**, kontakt pa **Opcije** > **Izmeni** > **Opcije** > **Dodaj podatak** > **Deli prikaz**. Unesite SIP adresu u formatu sip:username@domainname (umesto imena domena možete koristiti IP adresu).

- Proverite da li imate aktivnu UMTS vezu i da li se nalazite unutar oblasti koju pokriva UMTS mreža. Ukoliko započnete sesiju deljenja dok se nalazite unutar oblasti koju pokriva UMTS mreža i dođe do prelaza na GSM, sesija deljenja se prekida, ali se glasovni poziv nastavlja.
- Proverite da li su i pošiljalac i primalac registrovani za UMTS mrežu. Ako pozovete nekoga u sesiju deljenja, a uređaj te osobe je isključen ili ona nije u dometu UMTS mreže, taj neko neće znati da ste mu poslali pozivnicu. Međutim, vi ćete primiti poruku o grešci da primalac ne može da prihvati poziv.

Deljenje videa

Da bi primio sesiju deljenja, primalac mora da instalira [Deljenje videa](#) i da konfigurise potrebna podešavanja na svom mobilnom uređaju. I Vi i primalac morate da budete registrovani za ovu uslugu pre nego što započnete deljenje.

Video uživo

1. Kad je glasovni poziv aktivan, izaberite **Opcije** > **Deli video** > **Uživo**.
2. Uređaj šalje pozivnicu na SIP adresu koju ste dodali na kontakt karticu primaoca.
Ukoliko primalac ima više SIP adresa na kontakt kartici, izaberite SIP adresu na koju želite da pošaljete poziv, a zatim izaberite **Izaberi** da biste poslali pozivnicu.
Ukoliko SIP adresa primaoca nije raspoloživa, unesite SIP adresu. Izaberite **OK** da biste poslali poziv.
3. Deljenje automatski počinje kad primalac prihvati poziv.
Zvučnik je aktivan. Možete da koristite i slušalice za nastavak svog govornog poziva dok delite video uživo.
4. Izaberite **Pauza** da biste privremeno zaustavili sesiju deljenja. Izaberite **Nastavi** da biste nastavili sa deljenjem.
5. Da biste završili sesiju deljenja, izaberite **Stop**. Da biste završili glasovni poziv, pritisnite taster „Završi“.

Prihvatanje pozivnice

Kada Vam neko pošalje pozivnicu za deljenje videa, prikazuje se poruka pozivnice sa imenom pošiljaoca ili SIP adresom. Ako Vaš uređaj nije podešen na [Bez zvona](#), on zvoni kad primite poziv.

Ukoliko Vam neko pošalje poziv za deljenje, a Vi se ne nalazite unutar oblasti koju pokriva UMTS mreža, nećete znati da ste primili poziv.

Kad primite poziv, izaberite **Prihvati** da biste započeli sesiju deljenja, ili izaberite **Odbaci** da biste odbili poziv. Pošiljalac prima poruku da ste odbili pozivnicu. Možete da pritisnete i taster „Završi“ da biste odbili sesiju deljenja i prekinuli glasovni poziv.

Da biste završili sesiju deljenja, izaberite **Stop**.

■ Dnevnik

U dnevniku možete da pratite telefonske pozive, tekstualne poruke, GPRS veze, faks i data pozive koje je uređaj registrovao.

Veze sa govornom poštom, centrom za multimedijalne poruke ili Web stranama se prikazuju kao veze za prenos podataka ili kao GPRS veze u opštem dnevniku komunikacija.

Napomena: Stvarni račun za razgovore i usluge provajdera servisa može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, poreza i tako dalje.

Napomena: Neki tajmeri, merači vremena, kao što je merač ukupnog vremena (vekomer) mogu biti poništeni u toku servisiranja ili ugradnje nove verzije softvera.

Prethodni pozivi

Uređaj registruje brojeve telefona propuštenih, primljenih i biranih poziva, kao i približno trajanje Vaših poziva. Uređaj registruje propuštene i primljene pozive samo ako mreža podržava ove funkcije, ako je uređaj uključen i ako je u dometu mreže.

Da biste prikazali prethodne pozive (mrežni servis), izaberite **Meni** > **Dnevnik** > **Prethodni**, a zatim izaberite tip poziva.

Da biste obrisali sve liste prethodnih poziva u prikazu **Prethodni**, izaberite **Opcije** > **Obrisi prethodne**. Da biste obrisali samo jednu od lista poziva, otvorite listu koju želite da obrišete i izaberite **Opcije** > **Obrisi listu**.

Opšti dnevnik

Da biste prikazali opšti dnevnik, izaberite **Meni** > **Dnevnik**, a zatim idite desno.

Da biste filtrirali dnevnik, izaberite **Opcije** > **Razdvoji** i tip filtera.

Da biste trajno obrisali ceo sadržaj dnevnika, izaberite **Opcije** > **Obrisi dnevnik** > **Da**.

4. Navigator

Vaš uređaj ima interni GPS prijemnik koji prima slabe radio-sig-nale sa satelita i meri koliko dugo ti signali putuju. Na osnovu tog merenja, GPS prijemnik može da izračuna svoj položaj sa tačnošću od nekoliko metara. Ove koordinate se iskazuju kao stepeni i decimalni stepeni koordinatnog sistema WGS-84.

GPS prijemnik se nalazi u gornjem desnom uglu klizača. Kada koristite ovaj prijemnik, držite uređaj uspravno u ruci, okrenut prema nebu.

Obratite pažnju na to da uspostavljanje GPS veze može potrajati nekoliko minuta.

Pošto dostupnost GPS servisa zavisi od bežičnog okruženja i sistema, ovi servisi možda neće raditi sve vreme i u svakom okruženju. U slučaju iznenadnog gubljenja GPS prijema, pritisnite taster Navigator da biste ponovo pokrenuli aplikaciju.

Vaš uređaj podržava i potpomognuti GPS (A-GPS) servis koji pomaže da se brže odredi lokacija. On koristi vezu za paketni prenos podataka, a vaš mrežni operater može ovo da vam naplati u skladu sa vašom mrežnom pretplatom. Obratite se svom provajderu servisa za ispravnu Internet pristupnu tačku i troškove vezane za ovaj servis.

A-GPS (Assisted GPS - Potpomognuti sistem globalnog pozicioniranja) služi za preuzimanje pomoćnih podataka putem veze sa paketnim prenosom podataka, kao ispomoć u preračunavanju koordinata Vaše trenutne lokacije kada Vaš uređaj prima signale od satelita.

Vaš uređaj je unapred konfigurisan da koristi Nokia A-GPS servis ako nisu dostupna podešavanja za A-GPS koja je definisao provajder. Pomoćni podaci se preuzimaju od servera Nokia A-GPS servisa samo po potrebi.

Kada prvi put pokrenete GPS funkciju, biće potrebno da definišete ili izaberete pristupnu tačku da biste počeli da koristite A-GPS. Nakon toga, A-GPS se koristi automatski kada je to potrebno, izuzev ako je A-GPS metod onemogućen. Na primer, automatski će započeti povezivanje sa A-GPS servisom ako je integrirani GPS isključen više od dva sata.

Da biste omogućili ili onemogućili različite metode pozicioniranja, kao što je A-GPS, izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Podešav. tel.** > **Opšte** > **Pozicioniranje** > **Metod pozicioniranja** idite do metoda pozicioniranja i izaberite **Opcije** > **Omogućiti** ili **Onemogućiti**

Global Positioning System – Sistem globalnog pozicioniranja (GPS) vodi Vlada Sjedinjenih američkih država i ona je jedina odgovorna za njegovu preciznost i održavanje. Na preciznost podataka o lokaciji mogu da utiču podešavanja GPS satelita koja određuje Vlada Sjedinjenih američkih država i mogu se menjati politikom Ministarstva odbrane SAD (United States Department of Defense) za civilni GPS kao i Saveznim planom za radionavigaciju (Federal Radionavigation Plan). Na preciznost takođe može da utiče i neadekvatna geometrija satelita. Na dostupnost i kvalitet GPS signala mogu da utiču Vaša lokacija, zgrade, prirodne prepreke kao i vremenski uslovi. GPS prijemnik treba koristiti isključivo na otvorenom prostoru radi prijema GPS signala.

GPS ne treba koristiti za precizno merenje parametara lokacije i ne treba se za određivanje pozicije i navigaciju nikada oslanjati isključivo na podatke o lokaciji iz GPS prijemnika i celularnih radio mreža.

Gotovo sav digitalni kartografski materijal je do određene mere neprecizan i nekompletan. Nikada se ne oslanjajte isključivo na kartografski materijal koji ste dobili za korišćenje u ovom uređaju.

Ako uređaj ne može da otkrije satelitski signal, uradite sledeće:

- Ako ste u zatvorenom prostoru, izađite napolje zbog boljeg prijema signala.
- Ako ste na otvorenom prostoru, potražite izloženije mesto.
- Proverite da rukom ne zaklanjate GPS antenu uređaja.
- Loši vremenski uslovi mogu uticati na jačinu signala.
- Uspostavljanje GPS veze može potrajati nekoliko minuta.

■ Aplikacija Navigator

Da biste pokrenuli aplikaciju Navigator, pritisnite taster Navigator ili izaberite **Meni** > *Navigator*.

Pomoću aplikacije Navigator možete da se obavljate navigaciju, pretražujete mesta i rute i planirate putovanja. Tokom putovanja dobijaćete redom glasovna i vizuelna uputstva uz mape.

Kada pokrenete aplikaciju Navigator, ona zumira poslednju poznatu poziciju i prikazuje *Pozicija se traži* sve dok GPS prijemnik ne izračuna Vašu poziciju.

Taster Navigator

Taster Navigator možete koristiti kao prečicu za različite funkcije, u zavisnosti od statusa aplikacije Navigator u trenutku kada pritisnete ovaj taster.

- Ako aplikacija Navigator nije pokrenuta, pokrenuće je taster Navigator.
- Ako je aplikacija Navigator na ekranu, ali ne pokazuje trenutnu poziciju, taster Navigator pomera kartu na trenutnu poziciju.

- Ako je aplikacija Navigator u pozadini i pokazuje trenutnu poziciju, taster Navigator otvara funkciju navigacije.
- Ako je aplikacija Navigator pokrenuta u pozadini, taster Navigator poziva aplikaciju na ekran i ide na GPS poziciju na karti.

Prečice sa tastature u aplikaciji Navigator

- 1 – otvara prikaz *Traži*.
- 2 – menja raspored na prikazu.
- 3 – menja „Dnevne boje“ i „Noćne boje“.
- 4 – prikazuje ili sakriva traku napredovanja (samo prilikom navigacije).
- 5 – prikazuje ili sakriva prikaz *GPS informacije*.
- 6 – prelazi sa 2D na 3D perspektivu i obratno.
- 7 – otvara prikaz za pretragu *Slobodni tekst*.
- 8 – zumira čitavu kartu.
- 9 – uključuje ili isključuje zvuk.
- 0 – ponavlja prethodno glasovno uputstvo (samo prilikom navigacije).
- * ili # – uvećava ili umanjuje kartu. Najmanji nivo zumiranja je ulica, a najveći globus.

Da biste se pomerili na karti, idite levo, desno, gore ili dole.

■ Navigacija do lokacija

Da biste odredili režim putovanja u aplikaciji Navigator, izaberite **Opcije** > *Putni modus* i *Najbrže moguće*, *Najkraće moguće* ili *Pešak*. Da biste detaljnije odredili uslove putovanja, izaberite **Opcije** > *Podešavanje* > *Navigacija*. Režim putovanja može se promeniti u svakom trenutku tokom navigacije.

Navigacija do nekog odredišta

1. U aplikaciji Navigator izaberite **Opcije** > *Navigiraj* i opciju navigacije. Na primer, za traženje adrese izaberite *Adresa*; da biste tražili željeno mesto, izaberite *U blizini*.

U prikazu karte odredište možete tražiti i pomerajući kursor na željeno odredište.

2. Da biste pokrenuli navigaciju, izaberite odredište sa spiska rezultata ili sa prikaza karte pa izaberite *Navigiraj prema*.

Ako je navigacija u toku, a Vi želite da pokrenete novu, izaberite **Da** kada Vam se postavi pitanje za potvrdu. Da biste nastavili prethodnu navigaciju i vratili se na prikaz karte, izaberite **Ne**.

3. Da biste zaustavili trenutnu navigaciju, pritisnite taster „Obriši“ ili izaberite **Opcije** > **Zaustavi navigaciju** > **Da** na pitanje za potvrdu. Da biste nastavili navigaciju, izaberite **Ne**.

Da biste dodali prolaznu tačku u navigaciju koja je u toku:

1. Pretražite ili izaberite prolaznu tačku sa spiska rezultata ili iz prikaza karte.
2. Izaberite **Navigiraj sa**. Ako za ovo putovanje nije definisana prolazna tačka, navigacija se nastavlja automatski.

Ako je prolazna tačka definisana, prikazuje se pitanje za potvrdu. Da biste nastavili navigaciju sa novom prolaznom tačkom, izaberite **Da**, a da biste nastavili navigaciju sa starom prolaznom tačkom, izaberite **Ne**.

Alarmi

Da biste primili vizuelni ili zvučni alarm kada se približite određenoj lokaciji, izaberite **Opcije** > **Podešavanje** > **Alarm** i kategoriju kojoj ta lokacija pripada. Na primer, izaberite **Znamenitosti** i obeležite željene potkategorije.

Podešavanje puteva zatvorenih za saobraćaj

Da biste izbegli određene delove planirane rute prilikom navigacije, izaberite **Opcije** > **Definisati blokadu ulice** i udaljenost za koju želite da podesite blokadu saobraćaja.

Da biste deo koji treba izbeći odredili u prikazu **Opis rute**, izaberite **Izaberi sa liste**.

■ Pretraživanje karte

Kada se uređaj ne koristi za navigaciju, aplikaciju Navigator možete upotrebiti da pregledate kartu i pretražujete mesta i lokacije (npr. po adresi). GPS signal nije potreban za pretraživanje karte.

Prikaz informacija o lokaciji

Da biste prikazali pretraženu stavku i informaciju o njoj u prikazu karte, izaberite tu stavku sa liste i **Pokazati na karti**.

Informacije se mogu videti i ako odete na željenu lokaciju na karti, izaberete je i **Pokaži informacije**.

Da biste pozvali neki broj na izabranoj lokaciji, izaberite **Poziv**. Da biste koristili funkciju poziva, izaberite tu stavku sa liste rezultata pretrage ili u prikazu karte.

Slanje i čuvanje informacija o lokaciji

Da biste na kompatibilni uređaj poslali podatke o lokaciji (npr. kartu kao sliku), itinerer rute ili svoju trenutnu GPS poziciju, izaberite **Opcije** > **Pošalji** i podatke koje treba poslati. Kanal prenosa informacija zavisi od podataka, na primer, karta u obliku slike može se poslati kao multimedijalna poruka, kao e-poruka ili preko Bluetooth veze.

Da biste poslali poziciju svog kursora na karti na kompatibilni uređaj, npr. kao SMS ili MMS, izaberite ga i **Pošalji poziciju kursora** > **Kao tekstual. poruku** ili **MMS-om**.

Da biste na svom uređaju sačuvali podatke, npr. trenutnu GPS poziciju ili poziciju kursora, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj** i podatke koje treba sačuvati.

Lokaciju, npr. poziciju kursora, možete dodati kao kontakt u **Kontakti**. Izaberite **Spremi poziciju kursora** > **Novi kontakt**.

■ **Planiranje putovanja**

1. U aplikaciji Navigator izaberite **Opcije** > **Putovanja** > **Planiraj novu rutu**. Unesite ime rute pa izaberite **Sačuvaj**.
2. Izaberite **Polazak** > **Odredi polazno mesto** za pretraživanje, pa izaberite polaznu tačku putovanja.
3. Izaberite **Odredište** > **Odredi odredište** za pretraživanje, pa izaberite krajnju tačku putovanja.
4. Da biste svojoj ruti dodali prolazne tačke, izaberite **Opcije** > **Dodaj putnu stanicu**, pa potražite i izaberite prolaznu tačku koju treba dodati.
5. Da biste započeli putovanje, izaberite **Opcije** > **Startuj navigaciju** i ono što prvo želite da posetite na ovom putovanju.

Ako je navigacija u toku, a Vi želite da pokrenete novu navigaciju, od Vas se traži potvrda. Da biste prekinuli tekuću navigaciju i započeli novo putovanje, izaberite **Da**. Da biste nastavili prethodnu navigaciju, izaberite **Ne**.

Da biste promenili redosled prolaznih tačaka, izaberite prolaznu tačku koju treba premestiti, **Opcije** > **Premesti** i smer u kome želite da premestite tu tačku.

Podešavanja

Da biste promenili podešavanja aplikacije Navigator, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** i funkciju koju želite da izmenite. Na primer, da biste odabrali da se na karti prikažu mesta koja Vas posebno interesuju, izaberite **Karta** > **Pokaži znamenitosti** i željene kategorije.

Da biste podesili ponašanje glasovnih uputstava tokom telefonskog poziva, izaberite [Navigacija](#) > [Upravljanje pozivima](#) > [Prigušene upute](#) kako biste postavili glasovna uputstva na niži nivo od telefonskog razgovora, [Poziv i upute](#) kako bi glasovna uputstva i telefonski razgovor bili na istom nivou jačine zvuka ili [Beep za upute](#) kako biste zamenili glasovna uputstva kratkim zvučnim signalom.

Za detaljne informacije o ovim podešavanjima pogledajte pomoć za Navigator.

Da biste pristupili pomoći, izaberite [Podešavanja](#) > [Opcije](#) > [Pomoć](#).

■ Dodaci

Da biste upotpunili uređaj, preuzmite sa Interneta karte na svoj računar i upotrebite aplikaciju Nokia Map Manager (dodatna aplikacija za PC Suite) za prenos karata sa računara ili DVD-a na memorijsku karticu uređaja; pogledajte „Prenošenje karata sa računara“ str. 33.

Za preuzimanje manje količine podataka na memorijsku karticu uređaja (mrežni servis), npr. vodiča za putovanja ili informacija o saobraćaju i vremenu, možete iskoristiti aplikaciju Navigator . Pre nego što budete mogli da koristite karte i ostali sadržaj morate nabaviti licence, na primer, sa aplikacijom Navigator.

U slučaju problema s kupljenim sadržajima, pokušajte da sinhronizujete licence. Izaberite [Ekstra](#) > [Opcije](#) > [Sinchronizovati licencni ključ](#) .

Dodatne usluge pružaju nezavisni provajderi servisa. Njihova dostupnost zavisi od države, operatera i lokalnih pravnih propisa.

■ Prenošenje karata sa računara

Za prenos karata potrebno je da računar ispunjava sledeće zahteve:

- Microsoft Windows XP operativni sistem (ili noviji)
- Nokia PC Suite 6.82 ili novije
- Aplikacija Nokia Map Manager (programski dodatak za PC Suite)

Za prenošenje karata između računara i memorijske kartice, npr. kada kopirate sadržaje sa memorijske kartice na novu memorijsku karticu, koristite aplikaciju Nokia Map Manager. Povežite uređaj sa računarom preko kompatibilnog USB kabla i izaberite [PC Suite](#) kao režim veze.

Da biste promenili podrazumevani režim USB veze, izaberite [Meni](#) > [Podešav.](#) > [Poveziv.](#) > [USB](#) > [USB režim](#).

Nokia Map Manager je optimizovan za prenos datoteka sa kartama. Za informacije o prenosu karata uz pomoć aplikacije Nokia Map Manager, pogledajte pomoć za Nokia Map Manager.

5. Pisanje teksta

Kad pišete tekst, se pojavljuje u gornjem desnom uglu ekrana, što označava intuitivni način unosa teksta, ili se pojavljuje što označava tradicionalni način unosa teksta. Da biste uključili ili isključili intuitivni način unosa prilikom pisanja teksta, pritisnite # dok ne bude aktivan željeni režim.

Abc. abc ili **ABC** se prikazuje pored indikatora unosa teksta, pokazujući da li su slova mala ili velika. Da biste promenili veličinu slova (velika ili mala), pritisnite #.

123 označava numerički režim. Da biste izabrali slovni ili numerički režim, pritisnite # dok željeni režim ne bude aktivan.

■ Tradicionalni način unosa teksta

Pritisnite neki numerički taster od **1** do **9**) sve dok se ne prikaže željeni znak. Na numeričkom tasteru nisu ispisani svi znaci koji su Vam na raspolaganju na njemu. Znakovi koji su dostupni zavise od izabranog jezika pisanja. Pogledajte *Jezik pisanja* u odeljku „Jezik“ str. 73.

Ako se naredno slovo nalazi na istom tasteru, sačekajte da se pojavi kursor (ili idite napred da prekinete čekanje) pa ga unesite.

Da biste uneli neku cifru, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster.

Najčešći znaci interpunkcije se nalaze na tasteru **1**. Da biste prikazali još znakova, pritisnite i držite *.

Da biste obrisali neki znak, pritisnite taster „Obriši“. Da biste obrisali više znakova, pritisnite i držite taster „Obriši“.

Za razmak, pritisnite **0**. Da biste kursor prebacili u naredni red, pritisnite **0** tri puta.

■ Intuitivni način unosa teksta

Da biste uneli bilo koje slovo jednim pritiskom na taster, koristite intuitivni način unosa teksta. Da biste aktivirali intuitivni način unosa teksta, pritisnite # dok se ne pojavi . Ovo aktivira intuitivni unos teksta za sve editore na uređaju.

1. Da biste napisali željenu reč, pritisnite tastere **2 – 9**. Svaki taster pritisnite samo jednom za jedno slovo. Reč se menja posle svakog pritiska na taster.

Za najčešće znake interpunkcije, pritisnite **1**. Da biste prikazali još znakova interpunkcije i specijalnih znakova, pritisnite i držite *.

Da biste obrisali neki znak, pritisnite taster „Obriši“. Da biste obrisali više znakova, pritisnite i držite taster „Obriši“.

2. Kad završite pisanje reči, i ako je ona tačna, potvrdite to tako što ćete ići napred ili umetnuti razmak.

Ako reč nije tačna, da biste prikazali jednu po jednu odgovarajuću reč koju je rečnik pronašao, pritisnite *.

Ako se iza reči prikaže znak ?, reč koju nameravate da napišete se ne nalazi u rečniku. Da biste dodali reč u rečnik, izaberite **Napiši**. Unesite reč (do 32 slova) koristeći tradicionalni način unosa teksta i izaberite **OK**. Reč se dodaje u rečnik. Kada se rečnik ispuni, novouneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.

Pisanje složenica

Napišite prvi deo složenice i idite prema napred da ga potvrdite. Napišite zadnji deo složenice i završite pisanje pritiskom na taster **O** da biste ubacili razmak.

■ Kopiranje i brisanje teksta

1. Da biste izabrali slova i reči, pritisnite i držite **#** i istovremeno idite (skrolujte) levo ili desno. Izabrani deo se markira, ističe. Da biste izabrali redove teksta, pritisnite i držite **#** i istovremeno idite (skrolujte) gore ili dole.
2. Da biste kopirali tekst u međumemoriju, pritisnite i držite **#** i istovremeno izaberite **Kopiraj**.
Ako želite da izbrisete izabrani tekst, pritisnite taster „Obriši“.
3. Da biste ubacili tekst, idite na mesto ubacivanja, pritisnite i držite **#** i istovremeno izaberite **Umetni**.

6. Poruke

Da biste otvorili meni **Poruke**, izaberite **Meni** > **Poruke**. Možete da vidite funkciju **Nova poruka** i listu podrazumevanih foldera:

 Primljeno – sadrži primljene poruke osim e-mail i info poruka. E-mail poruke se čuvaju u folderu **Pošt. sanduče**. Da biste pročitali info poruke, izaberite **Opcije** > **Info servis**.

 Moji folderi – da biste organizovali poruke u foldere

 Pošt. sanduče – da biste se povezali sa udaljenim sandučetom kako biste primili nove e-mail poruke ili da biste videli prethodno preuzete e-mail poruke

kada ste oflajn. Nakon što definišete podešavanja za novo poštansko sanduče, ime koje mu date biće prikazano umesto *Pošt. sanduče*.

 Nacrti – čuva nacрте poruka koje još nisu poslate

 Poslato – čuva poruke koje su poslate, izuzev poruka koje su poslate preko Bluetooth veze. Pogledajte *Sačuvaj poslate por.* u odeljku „Ostala podešavanja“ str. 44.

 Za slanje – privremeno čuva poruke koje čekaju da budu poslate

 Izveštaji (mrežni servis) – čuva izveštaje o isporuci tekstualnih poruka, posebnih vrsta poruka kao što su vizitkarte, i multimedijalnih poruka koje ste poslali. Prijem izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka poslatih na e-adresu nije moguć.

■ Pisanje i slanje poruka

Bežična komunikaciona mreža može da ograničava veličinu MMS poruka. Ako slika koju poruka sadrži prelazi to ograničenje, uređaj će je eventualno smanjiti kako bi mogla biti poslata kao MMS.

Vaš uređaj podržava tekstualne poruke koje prelaze ograničenje za jednu poruku. Duže poruke se šalju kao dve ili više poruka. Vaš provajder servisa to može tako i tarifirati. Karakteri sa akcentima ili drugi znakovi, kao i karakteri pisama određenih jezika, zauzimaju više prostora i shodno tome ograničavaju broj karaktera koji se može poslati u sklopu jedne poruke.

Multimedijalne poruke mogu da primaju i prikazuju jedino uređaji koji poseduju kompatibilne funkcionalne mogućnosti. Izgled poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Pre nego što budete mogli da pošaljete i primite SMS poruku, multimedijalnu poruku ili e-poruku ili da se povežete na udaljeno sanduče, morate imati postavljene ispravne parametre veze. Pogledajte „Podešavanja poruka“ str. 40.

1. Da biste kreirali poruku, izaberite **Meni** > **Poruke** > **Nova poruka**, a zatim izaberite tip poruke.

Za kreiranje audio poruke pogledajte „Nokia Xpress audio poruke“ str. 37.

2. Izaberite primaoca ili grupe iz **Kontakti** ili unesite telefonski broj odnosno e-adresu primaoca u polje **Za**. Odvojite primaoca tačka-zarezom (;).
3. Kad kreirate e-poruku ili multimedijalnu poruku, idite dole do polja za predmet poruke i unesite predmet poruke.
4. Idite dole do polja za tekst poruke.
5. Pisanje poruke.

Kad pišete tekstualne poruke, indikator dužine poruke pokazuje koliko znakova možete da unesete u poruku. Na primer, 10 (2) znači da možete da unesete još 10 znakova da bi se tekst poslao kao dve odvojene tekstualne poruke.

Da biste koristili obrazac za tekstualnu poruku, izaberite **Opcije** > *Ubaci* > *Obrazac*. Da biste kreirali prezentaciju prema obrascu koji ćete poslati kao multimedijalnu poruku, izaberite **Opcije** > *Kreiraj prezent..* Da biste koristili tekstualni obrazac za multimedijalnu poruku, izaberite **Opcije** > *Ubaci objekat* > *Obrazac*.

Da biste dodali medijski objekat u multimedijalnu poruku, izaberite **Opcije** > *Ubaci objekat* > *Sliku*, *Audio snimak* ili *Video snimak*. Da biste kreirali i dodali novi medijski objekat, izaberite **Opcije** > *Ubaci novo* > *Sliku*, *Audio snimak*, *Video snimak* ili *Slajd*. Kad se doda zvuk, prikazuje se .

Da biste dodali medijski objekat u e-mail, izaberite **Opcije** > *Ubaci* > *Sliku*, *Audio snimak*, *Video snimak*, *Beleška* ili *Obrazac*.

6. Da biste poslali poruku, izaberite **Opcije** > *Pošalji*.

Nokia Xpress audio poruke

Audio poruke su multimedijalne poruke koje se sastoje od jednog audio snimka. Uradite sledeće da biste kreirali i poslali audio poruke:

1. Izaberite **Meni** > *Poruke* > *Nova poruka* > *Audio poruka*.
2. U polju *Za* izaberite primaoca iz *Kontakti* ili unesite broj telefona odnosno e-adresu. Idite dole do polja za poruku.
3. Da biste snimili audio snimak, izaberite **Opcije** > *Ubaci audio snimak* > *Novi audio snimak*. Snimanje će započeti.

Da biste upotrebili prethodno snimljeni audio snimak, izaberite **Opcije** > *Ubaci audio snimak* > *Iz Galerije*, dođite do audio snimka i izaberite ga. Audio snimak mora biti u .amr formatu.

Da biste reprodukovali audio snimak, izaberite **Opcije** > *Pusti audio snimak*.

4. Da biste poslali poruku, izaberite **Opcije** > *Pošalji*.

Podešavanja e-mail poruka

Pre nego što budete mogli da pošaljete, primite i sačuvate e-poštu, odgovorite na nju i prosledite je na poseban nalog e-pošte, morate da podesite pristupnu tačku za Internet (IAP) i da ispravno podesite svoju e-poštu; pogledajte „Veza“ str. 79 i „Podešavanja e-mail poruka“ str. 42.

Pratite uputstva koji Vam je dao Vaš provajder e-mail servisa i Internet provajder.

■ Primljeno – primanje poruka

Izaberite **Meni** > *Poruke* > *Primljeno*.

Kada ima nepročitanе poruke u sandučetu Primljeno, ikonica se menja u .

Da biste otvorili primljenu poruku, izaberite **Meni** > *Poruke* > *Primljeno*, a zatim izaberite željenu poruku.

Prikazivanje multimedijalnih objekata

Da biste videli listu medijskih objekata koji su uključeni u multimedijalnu poruku, otvorite poruku i izaberite **Opcije** > *Objekti*. Ovu datoteku možete sačuvati na uređaju ili je poslati na drugi kompatibilni uređaj koristeći Bluetooth tehnologiju odnosno kao multimedijalnu poruku.

Posebne vrste poruka

Vaš uređaj množe da prima različite poruke, na primer logotipe operatera, vizitkartice, stavke kalendara i tonove zvona.

Da biste otvorili primljenu poruku, izaberite **Meni** > *Poruke* > *Primljeno*, a zatim izaberite željenu poruku. Posebni sadržaj poruke možete sačuvati na uređaju. Na primer, da biste sačuvali primljenu stavku kalendara u kalendar, izaberite **Opcije** > *Sačuvaj u Kalendar*.

Izgled poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Servisne poruke

Servisne poruke (mrežni servis) su obaveštenja (npr. najvažnije vesti) koja mogu da sadrže tekstualnu poruku ili adresu servisa Web pretraživača. Za informacije o raspoloživosti i pretplati, obratite se svom provajderu servisa.

■ Moji folderi

Možete da organizujete svoje poruke u foldere, kreirate nove foldere i da preimenujete i brišete postojeće foldere.

Izaberite **Meni** > *Poruke* > *Moji folderi*. Da biste kreirali folder, izaberite **Opcije** > *Novi folder*, a zatim unesite ime foldera.

■ Poštansko sandučē

Izaberite **Meni** > *Poruke* > *Pošt. sandučē*. Prikazuje se *Povezati se na poštu?*.

Izaberite **Da** da biste se povezali sa svojim poštanskim sandučetom (mrežni servis) ili **Ne** da biste oflajn prikazali prethodno preuzete e-poruke.

Da biste se naknadno povezali na poštansko sandučće, izaberite **Opcije** > *Uspostavi vezu*.

Kad kreirate novo poštansko sandučće, ime koje date poštanskom sandučćetu zamenjuje *Pošt. sandučće*. Možete imati do šest poštanskih sandučćica.

Kada ste onlajn, da biste prekinuli vezu za prenos podataka sa udaljenim poštanskim sandučćetom, izaberite **Opcije** > *Raskini vezu*.

Preuzimanje e-poruka iz poštanskog sandučćeta

1. Izaberite **Meni** > *Poruke* > *Pošt. sandučće* > **Opcije** > *Uspostavi vezu*.
2. Izaberite **Opcije** > *Preuzmi e-mail*, a zatim izaberite jednu od sledećih opcija:
Nove – da biste preuzeli sve nove e-mail poruke na uređaj
Izabrane – da biste preuzeli samo e-mail poruke koje ste prethodno označili
Sve – da biste preuzeli sve poruke iz poštanskog sandučćeta.
3. Pošto preuzmete e-mail poruke, možete nastaviti njihov pregled onlajn, uživo. Izaberite **Opcije** > *Raskini vezu* da biste zatvorili vezu i oflajn prikazali e-mail poruke.
4. Da biste otvorili e-mail poruku, izaberite je. Ako poruka nije preuzeta, a Vi ste oflajn i izaberete *Otvori*, bićete upitani da li želite da preuzmete tu poruku iz sandučćeta.

Da biste videli e-mail priloge označene sa , izaberite **Opcije** > *Prilozi*. Možete da preuzmete, otvorite ili sačuvate priloge u podržanim formatima.

Brisanje e-poruka

Da biste izbrisali e-mail sa uređaja a da on ipak ostane u udaljenom poštanskom sandučćetu, izaberite **Opcije** > *Obriši* > *Samo telefon*. Zaglavlje e-maila ostaje na uređaju. Da biste uklonili i zaglavlje, najpre iz udaljenog poštanskog sandučćeta izbrišite e-mail poruku, a zatim povežite uređaj sa udaljenim poštanskim sandučćetom da biste ažurirali status.

Da biste obrisali e-mail poruku sa uređaja i udaljenog poštanskog sandučćeta, izaberite **Opcije** > *Obriši* > *Telefon i server*.

Da biste poništili brisanje e-mail poruke sa uređaja i sa servera, idite na e-mail označen da bude obrisano pri sledećem povezivanju i izaberite **Opcije** > *Povrati obrisano*.

■ Za slanje

Folder Za slanje je mesto za privremeno čuvanje poruka koje čekaju da budu poslate.

Da biste pristupili folderu „Za slanje“, izaberite **Meni** > **Poruke** > **Za slanje**. Ovo su statusi poruka:

Šalje se – Uređaj šalje poruku.

Čeka ili **U redu za slanje** – Uređaj čeka da pošalje poruke ili e-poštu.

Ponoviti slanje u ... – slanje nije uspelo. Uređaj će pokušati da pošalje poruku posle određenog-vremena. Da biste odmah pokušali da ponovo pošaljete poruku, izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Odloženo – za podešavanje dokumenata da budu na čekanju dok su u folderu „Za slanje“, idite do poruke koja se šalje i izaberite **Opcije** > **Odloži slanje**.

Neuspelo slanje – Dostignut je broj maksimalnih pokušaja slanja.

■ Info servis

Od svog provajdera možete da primete poruke o raznim temama, kao što su vremenski uslovi ili stanje u saobraćaju (mrežni servis). Za uključivanje servisa pogledajte **Info servis** u odeljku „Podešavanja info poruka“ str. 43.

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Info servis**.

Veza za paketni prenos podataka može da onemogućava prijem info poruka.

■ Editor servisnih zahteva

Da biste uneli i poslali servisne komande (tzv. USSD komande), kao što su komande za aktivaciju za mrežne servise kod Vašeg provajdera servisa, izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Servisni zahtev**. Da biste poslali komandu, izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

■ Podešavanja poruka

Podešavanja tekstualnih poruka

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Tekstualna poruka**, a zatim jednu od sledećih opcija:

Centri za poruke – prikazuje listu svih definisanih centara za razmenu poruka

Akt. centar za por. – definiše koji se centar za poruke koristi za isporuku tekstualnih poruka i posebnih vrsta poruka, kao što su vizitkarte

Kodni raspored > *Puna podrška* – da biste izabrali sve znakove u poruci koji će biti poslani onako kako su prikazani. Ako izaberete *Redukovana pod.*, znakovi sa akcentima i drugim oznakama će možda biti pretvoreni u druge znakove.

Prijem izveštaja (mrežni servis) – kad je podešen na *Da*, status poslate poruke (*Na čekanju*, *Neuspelo*, *Dostavljeno*) se prikazuje u *Izveštaji*.

Trajnost poruke – ako je primalac poruke nedostupan tokom celog perioda važenja poruke, poruka se uklanja iz centra za razmenu poruka. Imajte na umu da ovu opciju mreža mora da podržava.

Poruka poslata kao – da biste definisali kako se šalje poruka. Podrazumevano je *Tekst*.

Preferentna veza – tekstualne poruke možete da šaljete pomoću standardne GSM mreže ili pomoću paketnog prenosa podataka, ako mreža to podržava.

Od. preko ist. centra (mrežni servis) – ako izaberete *Da*, a primalac odgovori na Vašu poruku, povratna poruka se šalje uz korišćenje istog broja centra za razmenu poruka. Nemaju sve mreže ovu mogućnost.

Podešavanja multimedijalnih poruka

Izaberite **Meni** > *Poruke* > **Opcije** > *Podešavanja* > *MMS poruka*, a zatim jednu od sledećih opcija:

Veličina slike – podesite veličinu slike u multimedijalnoj poruci. Ako izaberete *Original*, neće biti promenjena veličina slike.

Režim kreiranja MMS-a – ako izaberete *Sa upozorenjima*, uređaj Vas obaveštava ako pokušate da pošaljete poruku koju primalac možda ne podržava. Da biste podesili da telefon spreči da pošaljete poruke koje nisu podržane, izaberite *Ograničeno*. Ako izaberete *Slobodno*, kreiranje poruke nije ograničeno, ali primalac možda neće moći da vidi Vašu poruku.

Aktivna prist. tačka – izaberite koja će pristupna tačka biti korišćena kao željena veza za razmenu multimedijalnih poruka.

Preuzimanje MMS po. – da biste primali multimedijalne poruke samo kada ste u svojoj matičnoj mreži, izaberite *Aut. u matičnoj mr.*. Da biste uvek primali multimedijalne poruke, odaberite *Uvek automatski*. Da biste ručno preuzimali poruke, izaberite *Ručno*. Da ne biste primali multimedijalne poruke niti reklame, izaberite *Isključeno*.

Dopusti anonimne po. – da biste odbacili poruke koje dolaze od anonimnog pošiljaoca, izaberite *Ne*.

Prijem reklama – definišite da li želite da dopustite prijem multimedijalnih reklamnih poruka.

Prijem izveštaja – ako želite da status poslate poruke (*Na čekanju*, *Neuspelo* ili *Dostavljeno*) bude prikazan u *Izveštaji*, izaberite *Da*. Prijem izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka poslatih na e-mail adresu možda nije moguć.

Bez slanja izveštaja > *Da* – da biste odbili slanje izveštaja o dostavi

Trajnost poruke (mrežni servis) – ako je primalac poruke nedostupan tokom celog perioda važenja poruke, poruka se uklanja iz centra za razmenu multimedijalnih poruka.

Podešavanja e-mail poruka

Podešavanja sandučeta

Izaberite *Meni* > *Poruke* > *Opcije* > *Podešavanja* > *E-mail* > *Poštanska sandučad*, a zatim izaberite poštansko sanduče.

Ako ranije nisu definisana podešavanja sandučeta, bićete upitani da li želite da definišete podešavanja.

Podešav. veze > *Dolazna pošta* i *Odlazna pošta* – da biste definisali tačna podešavanja, obratite se svom provajderu e-mail servisa.

Korisnička podešavanja

Izaberite *Korisnička podešav.* i neko od sledećih podešavanja:

Moje ime – unesite ime koje će biti prikazano u odlaznoj e-mail poruci.

Pošalji poruku (mrežni servis) – da biste podesili kada se e-mail poruke šalju, izaberite *Odmah* ili *U toku sled. veze*.

Pošalji kopiju i sebi – izaberite *Da* da biste poslali kopiju e-mail poruke na adresu definisanu u *Moja e-mail adresa*.

Sa potpisom – izaberite *Da* da biste svojim e-mail porukama priložili potpis i kreirali ili izmenili tekst potpisa.

Obav. o nov. e-mailu – da ne biste primali obaveštenja o novim e-mail porukama, izaberite *Isključeno*.

Podešavanja preuzimanja

Izaberite *Podeš. preuzimanja* i neko od sledećih podešavanja:

Preuzimanje e-maila da biste preuzeli samo zaglavlja, izaberite *Samo zaglavlja*.

Da biste ograničili koliko se podataka preuzima, odaberite *Ograničenje veličine* i unesite maksimalnu količinu podataka po poruci u kilobajtima. Da biste preuzeli

poruke i priloge, izaberite [Poruke i priloz](#)i. Opcije [Ograničenje veličine](#) i [Poruke i priloz](#)i dostupne su samo sa POP3 poštanskim sandučićima.

[Obim preuzimanja](#) – da ograničite broj poruka koje će biti preuzete iz prijemnog poštanskog sandučeta udaljenog poštanskog sandučeta, izaberite [Iz Prijema > Broj e-mail poruka](#), a zatim unesite maksimalni broj poruka koje treba preuzeti. Možete da ograničite i broj poruka koje se preuzimaju iz drugih pretplaćenih foldera u [Iz foldera](#) (samo za IMAP4 poštanske sandučice).

[Putanja IMAP4 foldera](#) (samo za IMAP4 poštanske sandučice) – definišite putanju foldera za IMAP4 poštanske sandučice.

[Pretplate foldera](#) (samo IMAP4 sandučići) – Izaberite foldere sandučića na koje želite da se pretplatite. Da biste se prijavili ili otkazali pretplatu za folder, idite do njega i izaberite [Opcije > Pretplati se](#) ili [Odjavi pretplatu](#).

Automatsko preuzimanje

Izaberite [Auto. preuzimanje](#) i neko od sledećih podešavanja:

[Obavešt. o e-mailu](#) – da biste automatski preuzeli zaglavlja u svoj uređaj kada primite obaveštenje o novoj e-pošti u svom udaljenom poštanskom sandučetu, izaberite [Automatski ažuriraj](#) ili [Samo u matičnoj m.](#)

[Preuzimanje e-maila](#) – da biste podesili da se zaglavlja e-mail poruka automatski preuzimaju u preciziranim intervalima, izaberite [Omogućeno](#), ili [Samo u matičnoj m.](#) ako želite da se zaglavlja preuzimaju samo u matičnoj mreži. Zaglavlja se mogu automatski preuzimati za najviše dva sandučeta. Dane, vreme i učestalost preuzimanja zaglavlja možete da podesite u [Dani za preuzimanje](#), [Sati za preuzimanje](#) i [Interval za preuzim.](#)

[Obavešt. o e-mailu](#) i [Preuzimanje e-maila](#) ne mogu da budu aktivni u isto vreme.

Podešavanja servisnih poruka

Izaberite [Meni > Poruke > Opcije > Podešavanja > Servisna poruka](#), a zatim izaberite neko od sledećih podešavanja:

[Servisne poruke](#) – dozvolite ili odbijte prijem servisnih poruka.

[Preuzmi poruke](#) – preuzmite poruke automatski ili ručno.

Podešavanja info poruka

Proverite kod svog provajdera da li postoji info servis (mrežni servis), koje su teme na raspolaganju i koji su brojevi tema.

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Info servis**, a zatim izaberite neko od sledećih podešavanja:

Prijem – izaberite **Da** ili **Ne**.

Jezik – izaberite jezik na kojem se primaju info poruke.

Otkrivanje tema – da biste automatski sačuvali prethodno nepoznate brojeve tema u primljenim info porukama, izaberite **Da**.

Ostala podešavanja

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Ostalo**, a zatim izaberite neko od sledećih podešavanja:

Sačuvaj poslate por. – izaberite da biste sačuvali kopiju svake poslate tekstualne poruke, multimedijalne poruke ili e-mail poruke u folderu **Poslato**.

Broj sačuvanih por. – definišite koliko poslatih poruka se može čuvati u folderu „Poslato“. Kada se ono dostigne, briše se najstarija poruka.

Aktivna memorija – izaberite da li želite da sačuvate poruke u memoriji uređaja ili u memorijskoj kartici.

■ Čitač poruka

Koristeći **Čitač poruka** možete da slušate primljene tekstualne, multimedijalne i e-mail poruke.

Da biste preslušali poruku u folderu **Primljeno** ili **Pošt. sanduče**, dođite do poruke ili označite poruke, a zatim izaberite **Opcije** > **Slušaj**. Da biste prešli na sledeću poruku, skrolujte nadole.

Savet: Kad se u pasivnom režimu prikaže **1 nova poruka** ili **Nova e-mail poruka**, pritisnite i držite levi selekcionni taster dok se ne pokrene **Čitač poruka** da biste preslušali primljene poruke.

7. Kontakti

■ Organizovanje kontakata

Izaberite **Meni** > **Kontakti**.

Da biste dodali novi kontakt, izaberite **Opcije** > **Novo ime**. Popunite željena polja i izaberite **Urađeno**.

Da biste izmenili kontakt, idite do njega i izaberite **Opcije** > **Izmeni**.

Da biste kontaktu dodelili podrazumevane brojeve i adrese, izaberite ga i odaberite **Opcije** > *Primarni*. Idite na željenu podrazumevanu opciju i izaberite **Dodeli**.

Da biste kopirali imena i brojeve sa SIM kartice na uređaj, izaberite **Opcije** > *SIM kontakti* > *SIM imenik*. Idite do imena koje želite da kopirate, označite željena imena i izaberite **Opcije** > *Kopiraj u Kontakte*.

Da biste kopirali broj telefona, faksa ili pejdžera iz kontakata u SIM karticu, idite do kontakta koji želite da kopirate i izaberite **Opcije** > *Kopiraj* > *U SIM imenik*.

Da biste videli listu brojeva za fiksno biranje, izaberite **Opcije** > *SIM kontakti* > *Kontakti fiks. biranja*. Ovo podešavanje se prikazuje samo ako ga podržava SIM kartica.

Kada je aktivirano fiksno biranje, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

■ Organizovanje grupa kontakata

Kreirajte grupu kontakata tako da možete poslati tekst ili e-mail poruke većem broju primalaca istovremeno.

1. Idite desno i izaberite **Opcije** > *Nova grupa*.
2. Unos imena grupe.
3. Izaberite grupu, a zatim izaberite **Opcije** > *Dodaj članove*.
4. Označite kontakte koje želite da dodate u grupu, a zatim izaberite **OK**.

■ Dodavanje tona zvona

Za svaki kontakt i grupu možete da postavite melodiju zvona (i video ton zvona).

1. Izaberite **Meni** > *Kontakti*.
2. Da biste kontaktu dodali ton zvona, izaberite kontakt, **Opcije** > *Ton zvona*, a zatim izaberite željeni ton zvona.

Da biste dodali ton zvona grupi, idite desno do liste grupa, a zatim idite do grupe kontakata. Izaberite **Opcije** > *Ton zvona*, a zatim izaberite ton zvona za grupu.

Da biste uklonili lični ili grupni ton zvona, izaberite *Primarni ton* za ton zvona.

■ Dodela tastera za brzo biranje

Možete da dodelite telefonski broj nekom od tastera za brzo biranje, od **2** do **9**. Taster **1** je rezervisan za poštansko sanduče za pozive. Brzo biranje se pre korišćenja mora aktivirati. Pogledajte *Brzo biranje* u odeljku „Poziv“ str. 77.

1. Izaberite **Meni** > **Kontakti**, a zatim izaberite kontakta.
2. Idite do broja i izaberite **Opcije** > **Dodeli brzo biranje**. Idite do željenog tastera za brzo biranje i izaberite **Dodeli**. Kad se vratite na prikaz kontakt informacija, pored broja označava da mu je dodeljen taster za brzo biranje.

Da biste pozvali kontakt pomoću brzog biranja, u pasivnom režimu pritisnite taster za brzo biranje i pozivni taster ili pritisnite i držite taster za brzo biranje.

8. Galerija

Koristite aplikaciju **Galerija** za memorisanje i organizovanje slika, video snimaka, muzičkih numera, audio snimaka, lista numera, linkova za striming, .ram datoteka i prezentacija.

Izaberite **Meni** > **Galerija**, a zatim izaberite folder.

Da biste postavili neku sliku kao pozadinu, izaberite **Slike** pa onda željenu sliku. Izaberite **Opcije** > **Koristi sliku** > **Postavi za tapet**. Da biste tu sliku dodelili nekom kontaktu, izaberite **Dodeli kontaktu**.

Da biste neki video snimak postavili kao video ton zvona, izaberite **Video snimci** pa onda željeni video snimak. Izaberite **Opcije** > **Koristi video** > **Postavi za ton zvona**. Da biste taj video snimak dodelili nekom kontaktu, izaberite **Dodeli kontaktu**.

Da biste kopirali datoteke u memoriju uređaja ili na memorijsku karticu, idite do datoteke ili označite datoteke, a zatim izaberite **Opcije** > **Organizuj** > **Kopiraj u mem. tel.** ili **Kopiraj u mem. kart.**

Da biste kreirali foldere sa slikama i prebacite slike u njih, izaberite **Slike**, idite do slike, izaberite **Opcije** > **Organizuj** > **Novi folder**, a zatim unesite ime za folder. Označite slike koje želite da premestite u folder, pa izaberite **Opcije** > **Organizuj** > **Premesti u folder** i folder.

■ Izmena slika

Da biste izmenili slike u aplikaciji **Galerija**, idite do slike i izaberite **Opcije** > **Izmeni**.

Da biste izrezali sliku, izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** > **Izrezivanje**. Da biste ručno izrezali sliku, izaberite **Ručno** ili izaberite unapred odnos dimenzija sa liste. Ako izaberete **Ručno**, u gornjem levom uglu slike se pojavljuje krstić. Pomerite se da biste izabrali oblast koju treba izrezati, a zatim izaberite **Postavi**. Još jedan krstić se pojavljuje u donjem desnom uglu. Ponovo izaberite oblast koju treba

izrezati. Da biste podesili prvu izabranu oblast, izaberite **Nazad**. Izabrane oblasti formiraju pravougaonik, koji formira izrezanu sliku.

Ukoliko ste izabrali unapred definisan odnos dimenzija, izaberite gornji levi ugao oblasti koja će biti izrezana. Da biste promenili veličinu istaknute oblasti, upotrebite taster za pomeranje. Da biste zamrznuli izabranu oblast, pritisnite taster za pomeranje. Da biste pomerili oblast unutar slike, pomerite se. Da biste izabrali oblast koja će biti izabrana, pritisnite taster za pomeranje.

Da biste smanjili crvenilo očiju na slici, izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** > **Ukl. ef. crvenog oka**. Pomerite krstić na oko i pritisnite taster za pomeranje. Na ekranu se pojavljuje petlja. Da biste promenili veličinu petlje tako da ona odgovara veličini oka, idite naviše, naniže, nalevo ili nadesno. Da biste smanjili crvenilo, pritisnite taster za pomeranje.

Ovo su prečice editora slike:

- Da biste prikazali sliku na celom ekranu, pritisnite *. Da biste se vratili na normalan prikaz, ponovo pritisnite *.
- Da biste rotirali sliku u smeru kretanja kazaljke na satu ili u obrnutom smeru, pritisnite **3** ili **1**.
- Da biste zumirali, uvećali ili umanjili prikaz, pritisnite **5** ili **0**.
- Da biste pomerili zumiranu sliku, skrolujte naviše, naniže, ulevo ili udesno.

■ **Izmena video snimaka**

Da biste montirali video snimke u aplikaciji **Galerija** i da biste kreirali autorske video snimke, idite (skrolujte) do video snimka i izaberite **Opcije** > **Video montažer**.

U editoru videa (montažeru) možete da vidite dve vremenske linije: vremensku liniju video snimka i vremensku liniju audio snimka. Slike, tekst i prelazi dodati video snimku se prikazuju na vremenskoj liniji video snimka. Da biste se prebacivali između vremenskih linija, idite (skrolujte) gore ili dole.

Izmena videa

Da biste izmenili video, izaberite jednu od sledećih opcija:

Izmeni video snimak:

Iseci – reže video snimak u prikazu isečenog video snimka.

Dodaj efekat boje – umeće efekat boje u video snimak.

Uspori – usporava video snimak.

Bez zvuka ili *Uključi zvuk* – isključuje ili uključuje zvuk u prvobitnom video snimku.

Premesti – premešta video snimak na izabranu lokaciju.

Ukloni – uklanja video snimak iz videa.

Dupliraj – pravi kopiju izabranog video snimka.

Izmeni tekst (prikazuje se samo ukoliko ste dodali tekst) – da biste premestili, uklonili ili duplirali tekst, promenili boju i stil teksta, definisali koliko dugo se on prikazuje na ekranu, kao i da biste mu dodali efekte.

Izmeni sliku (prikazuje se samo ukoliko ste dodali sliku) – da biste premestili, uklonili ili duplirali sliku, definisali koliko dugo se ona prikazuje na ekranu, kao i da biste podesili pozadinu ili efekat boje za sliku.

Izmeni audio snimak (prikazuje se samo ukoliko ste dodali audio snimak) – da biste isekli ili premestili audio snimak, podesili njegovu dužinu, kao i da biste ga uklonili ili duplirali.

Izmeni prelaz – postoje tri tipa prelaza: na početku videa, na kraju videa i prelazi između video snimaka. Možete da izaberete početni prelaz kad je aktivan prvi prelaz videa.

Ubaci – izaberite *Video snimak*, *Slika*, *Tekst*, *Audio snimak* ili *Novi audio snimak*.

Film – pregledajte film na celom ekranu ili kao minijaturu, sačuvajte ili pošaljite film, ili ga isecite na odgovarajuću veličinu za slanje u multimedijalnoj poruci.

Da biste napravili snimak kadra video snimka u prikazu isečenog videa, izaberite **Opcije** > *Napravi snimak*. U prikazu pregleda minijature pritisnite taster za pomeranje i izaberite *Napravi snimak*.

Da biste sačuvali svoj video, izaberite **Opcije** > *Film* > *Sačuvaj*. Da biste definisali podešavanje *Aktivna memorija*, izaberite **Opcije** > *Podešavanja*.

Da biste poslali video, izaberite *Pošalji* > *Kao MMS*, *Kao e-mail* ili *Preko Bluetooth veze*. Obratite se svom provajderu servisa da biste saznali detalje o maksimalnoj veličini multimedijalne poruke koju možete da poslati. Ako je Vaš video preveliki za slanje u multimedijalnoj poruci, prikazuje se .

Prenos video snimaka iz PC računara

Da prenesete video snimke koristite kompatibilni USB kabl ili Bluetooth vezu.

Zahtevi koje PC računar mora da zadovoljava za prenos videa:

- Microsoft Windows XP operativni sistem (ili noviji)
- Nokia PC Suite 6.82 ili novije

- Nokia Video Manager aplikacija (dodatni modul paketa PC Suite)

Ako povežete USB za prenos videa, koristite Nokia Video Manager iz programa Nokia PC Suite i izaberite *PC Suite* kao režim veze.

Da biste promenili podrazumevani režim USB veze, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Poveziv.* > *USB* > *USB režim.*

Nokia Video Manager iz programa Nokia PC Suite je optimizovan za konverziju formata i prenos video snimaka. U vezi prenosa videa pomoću Nokia Video Manager-a, vidite Pomoć u Nokia Video Manager.

■ Preuzimanje datoteka

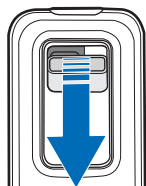
Izaberite **Meni** > *Galerija*, izaberite folder koji odgovara tipu datoteke koju želite da preuzmete, pa zatim funkciju preuzimanja (na primer, *Slike* > *Preuzim. sliku*). Otvara se pretraživač. Izaberite adresu stranice sa koje ćete obaviti preuzimanje.

9. Mediji

■ Kamera

Vaš uređaj ima dve kamere, kameru visoke rezolucije sa zadnje strane (glavna kamera, za položeno snimanje) i kameru niže rezolucije spreda (sekundarna kamera, za uspravno snimanje). Obe kamere možete koristiti i za fotografije i za snimanje videa.

Da biste koristili glavnu kameru, otvorite klizač glavne kamere. Da biste aktivirali kameru, pritisnite taster kamere.

Da biste uvećavali ili smanjivali, koristite tastere za jačinu zvuka ili se pomerajte gore ili dole. Da biste smimili fotografiju, pritisnite taster kamere. Slika (fotografija) će biti sačuvana u folderu *Slike* u aplikaciji

Galerija, a biće i prikazana. Da biste se vratili na tražilo, izaberite **Nazad**. Da biste obrisali fotografiju, pritisnite taster „Obrisi“.

Da biste snimili fotografije u nizu, izaberite **Opcije** > *Redni režim* > *Uključen*. U rednom režimu kamera snima šest slika u kratkim razmacima i prikazuje ih u vidu mreže.

Da biste koristili panoramski režim, izaberite **Opcije** > *Panoramski mod*. Pritisnite taster „Slikaj“ da biste snimili panoramsku sliku. Prikazuje se pregled panorame. Lagano se okrećite (švenkujte) udesno ili ulevo. Smer ne možete menjati. Ako je strelica na ekranu crvena, znači da previše brzo okrećete (švenkujete). Da biste prekinuli snimanje panorame, pritisnite ponovo taster „Slikaj“. Panoramski režim dostupan je samo na glavnoj kameri.

Da biste uključili ili isključili blic, izaberite **Opcije** > *Blic* > *Uključen* ili *Isključen*. Ako izaberete *Automatski*, blic se automatski koristi onda kada je to potrebno. Blic je dostupan samo na glavnoj kameri.

Blic koristite na bezbednom rastojanju. Ne koristite blic na ljude i životinje na kratkim rastojanjima. Nemojte zaklanjati blic u toku fotografisanja.

Kod lošeg osvetljenja, da biste koristili noćni režim, izaberite **Opcije** > *Noćni režim* > *Uključen*.

Da biste koristili samoookidač-, izaberite **Opcije** > *Samoookidač* i vreme čekanja pre nego što kamera bude napravila sliku. Pritisnite taster za pomeranje i merač se pokreće.

Da biste podesili balans bele boje ili kolorit, izaberite **Opcije** > *Podesi* > *Balans belog* ili *Ton boje*. Ovo prilagođavanje je dostupno samo na glavnoj kameri.

Da biste snimili video, izaberite **Opcije** > *Video režim*, a zatim pritisnite taster za pomeranje da biste počeli da snimate.

Podešavanja kamere

Vaš uređaj podržava pravljenje snimaka u rezoluciji 1600 x 1200 piksela.

Da biste promenili podešavanja kamere, izaberite **Meni** > *Mediji* > *Kamera* > **Opcije** > *Podešavanja*.

Izaberite *Slika* i neko od sledećih podešavanja:

Kvalitet slike, *Rezolucija (fotoaparata 1)* i *Rezolucija (fotoaparata 2)* – što je bolji kvalitet slike i veća rezolucija, slika zauzima više memorije.

Prikaži naprav. sliku – da ne biste prikazivali slike posle slikanja, izaberite *Ne*.

Primarno ime slike – promenite način imenovanja snimljenih slika.

Aktivna memorija – izaberite da li želite da slike sačuvate u memoriji uređaja ili na memorijskoj kartici.

Izaberite [Video](#) i neko od sledećih podešavanja:

[Dužina](#) – ako se postavi na [Maksimalna](#), dužina snimljenog videa je ograničena samo dostupnom memorijom. Ako se postavi na [Kratka](#), vreme snimanja je optimizovano za slanje putem MMS-a.

[Rezolucija \(fotoaparata 1\)](#) i [Rezolucija \(fotoaparata 2\)](#) – izaberite rezoluciju videa.

[Prim. ime video snim.](#) – promenite način imenovanja video snimaka.

[Aktivna memorija](#) – izaberite da li želite da sačuvate video snimke u memoriji uređaja telefona ili na memorijskoj kartici.

■ Muzički centar

Da biste otvorili muzički centar, izaberite [Meni](#) > [Mediji](#) > [Muzički cent.](#)

Fonoteka

[Fonoteka](#) je baza podataka dostupnih muzičkih numera. Da biste otvorili fonoteku, u glavnom prikazu muzičkog centra izaberite [Opcije](#) > [Fonoteka](#).

Da biste ažurirali fonoteku i potražili muzičke numere u memoriji uređaja i na memorijskoj kartici, izaberite [Opcije](#) > [Ažuriraj Fonoteku](#).

Da biste reprodukovali određeni album, izaberite [Albumi](#), dođite do albuma i izaberite [Opcije](#) > [Pusti](#). Da biste slušali određene numere sa albuma, izaberite [Albumi](#), izaberite album, označite numere, a zatim izaberite [Opcije](#) > [Pusti](#).

Lista numera

Da biste sastavili i sačuvali svoju listu numera, izaberite [Lista numera](#) > [Opcije](#) > [Nova lista numera](#). Izaberite memoriju u kojoj ćete sačuvati listu numera i unesite ime za listu numera. Označite željene numere i pritisnite taster za pomeranje.

Da biste slušali listu numera, izaberite [Lista numera](#), idite do liste numera i izaberite [Opcije](#) > [Pusti](#).

Možete dodati numere u sačuvanu listu numera iz drugih prikaza. Na primer, da biste dodali album, izaberite [Albumi](#), pronađite album, dođite do njega i izaberite [Opcije](#) > [Dodaj u listu numera](#) > [Sačuvana lista num.](#) Izaberite listu numera u koju želite da dodate album.

Slušanje muzike

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno. Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste započeli reprodukciju ili da biste je zaustavili, pritisnite taster za pomeranje. Za prelazak na sledeću ili prethodnu numeru idite dole ili gore. Za brzo premotavanje unapred ili unazad, pritisnite i držite taster za pomeranje naniže ili naviše.

Da biste videli listu numera koja se trenutno pušta, izaberite **Opcije** > *Otvori Sada slušate*.

Da biste se vratili u pasivni režim i ostavite muzički centar u pozadini, pritisnite taster „Završi“.

Da biste pustili muzičke numere više puta, izaberite **Opcije** > *Ponavljanje*. Izaberite *Sve* da biste ponovili sve numere koje se trenutno reprodukuju, *Jedan* da biste ponovili numeru koja se trenutno reprodukuje ili *Isključeno* da ne biste ponovo reprodukovali numere.

Da biste reprodukovali muziku slučajnim redosledom, izaberite **Opcije** > *Slučajni izbor* > *Uključeno*.

Audio podešavanja

Da biste podesili ton zvuka i primenili efekte, izaberite **Opcije** > *Audio podešav..*

Ekvilajzer

Da biste povećali ili smanjili frekvencije tokom reprodukovanja muzike i izmenili zvuk svoje muzike, izaberite **Opcije** > *Audio podešav.* > *Ekvilajzer*.

Da biste koristili skup podešavanja, idite do njega i izaberite **Opcije** > *Aktiviraj*.

Kreiranje novog skupa podešavanja

1. Da biste kreirali novi skup podešavanja, izaberite **Opcije** > *Novi skup* i unesite ime skupa podešavanja.
2. Da biste se premeštali između frekventnih opsega, idite levo ili desno. Da biste pojačali ili smanjili zvuk u frekventnom opsegu, idite gore ili dole.
3. Izaberite **Nazad**.

■ RealPlayer

Koristeći RealPlayer možete reprodukovati medijske datoteke sačuvane u memoriji uređaja ili na memorijskoj kartici, npr. video snimke, ili ih bežičnom vezom prenositi otvaranjem linka za striming. Da biste otvorili RealPlayer, izaberite **Meni** > *Mediji* > *RealPlayer*.

RealPlayer ne podržava sve formate datoteka ili varijante nekog formata datoteka.

Reprodukovanje medijskih datoteka

Da biste reprodukovali medijske datoteke u programu RealPlayer, izaberite **Opcije** > **Otvori**, a zatim izaberite nešto od sledećeg:

Prethodni snimci – da biste reprodukovali medijske datoteke koje ste nedavno reprodukovali

Sačuvani snimak – da biste reprodukovali medijske datoteke sačuvane na uređaju ili na memorijskoj kartici

Da biste strimovali sadržaj bežičnom vezom, uradite sledeće:

- Izaberite neki link za strimovanje sačuvan u Galeriji. Uspostavlja se veza sa serverom za strimovanje.
- Otvorite strimovan link dok pretražujete Web.

Da biste mogli da strimujete živi sadržaj, prvo morate da konfigurirate primarnu pristupnu tačku. Pogledajte „Pristupne tačke“ str. 79.

Mnogi provajderi servisa će zahtevati da koristite Internet pristupnu tačku (IAP) kao svoju podrazumevanu pristupnu tačku. Drugi provajderi dopuštaju korišćenje WAP pristupne tačke. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

U programu RealPlayer možete otvarati samo URL adrese tipa `rtsp://`. Ne možete otvarati adrese tipa `http://` ali RealPlayer prepoznaje `http` link koji vodi do neke `.ram` datoteke zato što su `.ram` datoteke tekstualne datoteke koje sadrže `rtsp` linkove.

Upozorenje: Ne držite uređaj blizu uha kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Prečice u toku reprodukcije

Idite naviše za kretanje unapred ili naniže za kretanje unazad kroz medijsku datoteku.

Pritisnite tastere za jačinu zvuka da biste pojačali ili smanjili jačinu zvuka.

Radio

Aplikaciju Visual Radio možete koristiti kao FM radio sa automatskim traženjem stanica i prethodno podešenim stanicama ili uz istovremeno prikazivanje vizuelnih informacija o radio programu koji slušate pod uslovom da slušate stanicu koja podržava servis Visual Radio i da vaš mrežni operater podržava ovaj servis. Servis Visual Radio koristi paketni prenos podataka (mrežni servis).

Visual Radio se ne može pokrenuti kada je uređaj u „oflajn“ režimu rada.

FM radio prijemnik koristi drugu antenu, a ne telekomunikacionu antenu bežičnog uređaja. Da bi FM radio ispravno funkcionisao, neophodno je da su na uređaj priključene kompatibilne slušalice ili odgovarajuće proširenje.

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno. Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Dok slušate radio, možete normalno da primete i upućujete pozive. Kada je aktivan poziv u toku, ton radija se privremeno isključuje.

Da biste uključili radio, izaberite **Meni** > **Mediji** > **Radio**.

Da biste isključili radio, izaberite **Izađi**.

Nalaženje i memorisanje radio stanice

Da biste pokrenuli pretragu radio stanica kad je radio uključen, izaberite ili . Traženje se prekida kada se pronađe neka radio stanica. Da biste sačuvali stanicu, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj stanicu**. Izaberite lokaciju stanice. Unesite naziv stanice i izaberite **OK**.

Funkcije radija

Da biste podesili jačinu zvuka pritisnite tastera za jačinu zvuka.

Izaberite ili da biste prešli na sledeću ili prethodnu sačuvanu stanicu. Tasteri su neaktivni ako nema memorisanih radio stanica.

Kada koristite kompatibilne slušalice, pritisnite taster na slušalicama da biste došli do sledeće memorisane radio stanice.

Da biste sačuvali trenutnu stanicu, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj stanicu** i položaj stanice, a zatim unesite njeno ime.

Da biste ručno podesili frekvenciju stanice, izaberite **Opcije** > **Ručno podešavanje**.

Da biste slušali radio u pozadini i prešli u pasivni režim, izaberite **Opcije** > **Pusti u pozadini**.

Lista stanica

Kad je radio uključen, izaberite **Opcije** > **Stanice**.

Lista stanica služi za organizovanje memorisanih radio stanica.

Podešavanje stanice

Idite do stanice u listi stanica, izaberite je i **Izmeni** da biste promenili parametre stanice.

Prikazivanje vizuelnog sadržaja

Da biste proverili dostupnost i cene ovog servisa, kao i da biste se na njega pretplatili, obratite se svom provajderu servisa.

Da biste prikazali vizuelni sadržaj trenutne stanice, izaberite .

Ako identifikator vizuelnog servisa nije memorisan u listi stanica, od vas će biti zatraženo da ga unesete. Unesite identifikator i izaberite **OK**. Ako nemate identifikator vizuelnog servisa, izaberite **Preuzmi** da biste pristupili katalogu stanica (mrežni servis).

Da biste isključili vizuelni sadržaj ali ne i FM radio, izaberite **Zatvori**.

Da biste postavili podešavanja osvetljenja i vreme uštede energije-, izaberite **Opcije** > *Podešavanje prikaza*.

Podešavanja funkcije Visual Radio

Kad je radio uključen, izaberite **Opcije** > *Podešavanja* i sledeće:

Početni ton – da biste omogućili ili onemogućili ton pri uključivanju uređaja

Autostart servis – da biste omogućili ili onemogućili automatsko prikazivanje vizuelnog sadržaja

Pristupna tačka – da biste izabrali pristupnu tačku

Katalog stanica

Koristeći katalog stanica (mrežni servis) možete sa liste da izaberete stanice koje podržavaju funkciju Visual Radio ili tradicionalne radio stanice, grupisane u nekoliko foldera.

Da biste proverili dostupnost i cene ovog servisa, kao i da se biste na njega pretplatili, obratite se svom provajderu servisa.

Pristup katalogu stanica iz prikaza vizuelnog sadržaja

Da biste preuzeli identifikator vizuelnog servisa i da biste započeli sa prikazivanjem vizuelnog sadržaja za trenutno izabranu radio stanicu, izaberite

 i **Preuzmi**. Kad se uspostavi veza sa imenikom stanica, izaberite lokaciju najbližu vašoj trenutnoj poziciji iz liste foldera.

Uređaj upoređuje frekvencije stanica u listi sa trenutno postavljenom frekvencijom. Ako se pronade odgovarajuća frekvencija, prikazuje se identifikator vizuelnog servisa podešene radio stanice. Izaberite **OK** da biste započeli prikazivanje vizuelnog sadržaja.

Ako na istoj frekvenciji postoji više radio stanica, te radio stanice i njihovi identifikatori vizuelnog servisa se prikazuju u listi.

Izaberite željenu radio stanicu. Prikazuje se podešena radio stanica i njen identifikator vizuelnog servisa. Izaberite **OK** da biste započeli prikazivanje vizuelnog sadržaja.

Pristup katalogu stanica iz opcija

Da biste pristupili katalogu stanica (mrežni servis) iz liste stanica, izaberite **Opcije** > *Imenik stanica*.

Nakon što se povežete na imenik stanica, od vas se zahteva da izaberete lokaciju najbližu mestu na kojem se trenutno nalazite iz liste lokacija.

Radio stanice koje pružaju vizuelni sadržaj su označene sa .

Izaberite željenu radio stanicu i jednu od sledećih opcija:

Slušaj – da biste izabrali označenu radio stanicu. Da biste potvrdili frekvenciju, izaberite **Da**.

Startuj vizuelni servis – da biste otvorili vizuelni sadržaj izabrane radio stanice (ako on postoji).

Sačuvaj – da biste sačuvali detalje izabrane radio stanice u listi stanica.

Detalji – da biste videli informacije o kanalima.

10. Web

Da biste pretraživali Web stranice napisane u formatu XHTML, WML ili HTML, izaberite **Meni** > *Web* ili pritisnite i držite **O** u pasivnom režimu.

Detalje vezane za raspoloživost servisa, kao i za način plaćanja i cene, proverite kod svog provajdera servisa. Provajderi će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

Važno: Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

■ Konfigurisanje telefona za pretraživanje

Vaš uređaj će možda automatski konfigurisati WAP ili Internet pristupnu tačku na osnovu Vaše SIM kartice.

Možete da koristite *Čarob. podeš.* za konfigurisanje podešavanja WAP ili Internet pristupne tačke. Pogledajte „Čarobnjak za podešavanje“ str. 82.

Podešavanja servisa ćete možda primiti u konfiguracionoj poruci od provajdera servisa.

Za definisanje pristupne tačke pogledajte „Pristupne tačke“ str. 79.

■ Uspostavljanje veze

Da biste pristupili Web stranicama, uradite sledeće:

- Izaberite početnu stranu () svog provajdera servisa.
- Izaberite marker u prikazu markera.
- U prikazu markera unesite adresu Web stranice i izaberite **Idi na**.

■ Prikazivanje markera

Markeri su označeni sledećim ikonicama:

 Početna strana definisana za podrazumevanu (primarnu) pristupnu tačku.

 Folder automatskih markera sadrži markere () koji se automatski sakupljaju u toku pretraživanja.

 Bilo koji marker koji prikazuje naslov ili Internet adresu datog markera.

 i mogu da budu zamenjeni ikonom tog Web sajta.

Ručno dodavanje markera

1. U prikazu markera izaberite **Opcije** > *Menadžer markera* > *Dodaj marker*.
2. Popunite sledeća polja:
3. Izaberite **Opcije** > *Sačuvaj*.

Slanje markera

Idite do markera ili označite nekoliko markera, izaberite **Opcije** > *Alatke* > *Pošalji*, a zatim izaberite opciju.

■ Bezbednost veze

Ako je ikonica sigurne veze prikazana u toku veze, prenos podataka između aparata i Internet mrežnog prolaza, gejtveja, ili servera je šifrovan.

Ikonica sigurnosti (zaštite) ne označava da je prenos podataka između mrežnog prolaza i servera na kojem se nalazi sadržaj (ili mesta na kojem se nalazi traženo) bezbedan. Provajder servisa štiti prenos podataka između mrežnog prolaza i servera sa sadržajem.

Da biste videli detalje veze, status enkripcije i informacije o autentifikaciji servera, izaberite **Opcije** > *Alatke* > *Podaci o strani*.

Bezbednosne, zaštitne, funkcije mogu biti potrebne za neke servise, kao što je recimo, bankarski servis. Za takve vrste veza su Vam neophodni bezbednosni sertifikati. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa. Pogledajte i „Rad sa sertifikatima“ str. 75.

■ Pretraživanje Web strana

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, muzike (uključujući tonove zvona) i drugog sadržaja.

Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i neki drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™testiranje.

Tasteri i komande za pretraživanje

Da biste otvorili neki link, izvršite izbor ili potvrdite polje, pa pritisnite taster za pomeranje.

Da biste u toku pretraživanja vratili na prethodnu stranu, izaberite **Nazad**. Ukoliko komanda **Nazad** nije dostupna, izaberite **Opcije** > *Opcije pretraživ.* > *Istorija* da vidite hronološku listu strana koje su posećene tokom sesije pretraživanja. Da biste odabrali željenu stranu, idite levo ili desno i izaberite je. Istorija se uvek briše kada se završi sesija pretraživanja.

Da biste sačuvali marker tokom pretraživanja, izaberite **Opcije** > *Sačuvaj kao marker*.

Da biste preuzeli najnoviji sadržaj sa servera, izaberite **Opcije** > *Opcije pretraživ.* > *Ažuriraj*.

Da biste otvorili traku sa alatkama čitača, idite na prazni deo strane i pritisnite taster za pomeranje.

Prečice tastature prilikom pretraživanja

- 1 – otvorite svoje markere.
- 2 – izvršite pretragu trenutne strane po ključnim rečima.
- 3 – vratite se na prethodnu stranu.
- 5 – prikažite listu svih otvorenih prozora.
- 8 – prikažite opšti prikaz trenutne strane. Ponovo pritisnite **8** da biste uvećali i prikazali željeni deo strane.
- 9 – unesite novu Web adresu.
- 0 – idite na početnu stranu.
- * ili # – zumirajte (uvećajte ili umanjite) stranu.

Mini mapa

Mini mapa Vam pomaže da se krećete po Web stranama koje sadrže veliki broj informacija. Kada je *Mini mapa* uključena u podešavanjima pretraživača i kada se krećete kroz sadržaj velike Web strane, otvara se *Mini mapa* i prikazuje pregled Web strane koju pretražujete. Da biste prešli na *Mini mapa*, koristite taster za pomeranje. Kada zaustavite pomeranje sadržaja, *Mini mapa* nestaje, a prikazuje se oblast koja je istaknuta u funkciji *Mini mapa*.

Opšti prikaz stranice

Koristeći *Opšti prikaz stranice* možete brže da se premestite na željeni deo Web strane. Opšti prikaz stranice možda neće biti dostupan na svim stranicama.

Da biste prikazali opšti prikaz tekuće strane, pritisnite **8**. Da biste pronašli željeno mesto na strani, idite gore ili dole. Ponovo pritisnite **8** da biste uvećali i prikazali željeni deo strane.

Web izvodi i Web dnevni

Web informacije su .xml datoteke na Web stranama koje se koriste za deljenje najnovijih naslova vesti ili čitavog teksta, na primer, najnovijih vesti u obliku novinskih članaka. Izvodi ili Web izvodi su Web dnevni. Većina Web informacija koristi RSS i ATOM tehnologije.

Pretraživač automatski otkriva da li Web strana sadrži Web izvode. Da biste se pretplatili na neki Web izvod, izaberite **Opcije** > *Pretplata* pa zatim neki izvod, ili kliknite na link. Da biste prikazali Web izvode na koje ste pretplaćeni, u prikazu markera izaberite *Web izvodi*.

Da biste ažurirali neki Web izvod, izaberite ga, a zatim izaberite **Opcije** > *Osveži*.

Da biste definisali način ažuriranja Web izvoda, izaberite **Opcije** > *Podešavanja* > *Web izvodi*.

Sačuvane strane

Možete da sačuvate strane i da ih pregledate kasnije dok ste oflajn.

Da biste sačuvali neku stranicu tokom pretraživanja, izaberite **Opcije** > *Alatke* > *Sačuvaj stranicu*.

Da biste otvorili prikaz *Sačuvane stranice*, u prikazu markera izaberite *Sačuvane strane*. Da biste otvorili stranu, izaberite je.

Da biste započeli povezivanje sa servisom pretraživača i ponovo preuzeli tu stranu, izaberite **Opcije** > *Opcije pretraživ.* > *Ažuriraj*. Pošto stranicu učitate ponovo, uređaj ostaje onlajn, tj. povezan.

■ Prekidanje veze

Da biste prekinuli vezu i pregledali stranicu pretraživača u oflajn režimu, izaberite **Opcije** > *Alatke* > *Raskini vezu*. Da biste prekinuli pretraživanje, izaberite **Opcije** > *Izađi*.

■ Brisanje keš memorije

Keš memorija je memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Ako ste pristupali, ili pokušavali da pristupite, poverljivim informacijama koje zahtevaju unos lozinke, ispraznite keš memoriju posle svake takve radnje. Podaci ili servisi kojima ste pristupali su upisani u keš memoriju. Da biste ispraznili keš memoriju, izaberite **Meni** > *Web* > **Opcije** > *Obriši podatke privat.* > *Obriši keš*.

Da biste izbrisali sve privatne podatke uključujući keš, kolačiće, podatke iz obrazaca, lozinke i istoriju pretraživanja, izaberite **Meni** > *Web* > **Opcije** > *Obriši podatke privat.* > *Sve*.

■ Podešavanja pretraživača

Izaberite **Opcije** > *Podešavanja*, a zatim izaberite jednu od sledećih opcija:

Opšte

Pristupna tačka – izaberite podrazumevanu pristupnu tačku.

Početna strana – definišite adresu željene početne stranice.

Mini mapa – uključite ili isključite mapu.

Lista istorije – izaberite da li će biti prikazana lista strana koje ste posetili tokom tekuće sesije pretraživanja kad izaberete **Nazad**.

Sigurnosna upozor. – sakrijte ili prikažite bezbednosna obaveštenja.

Java/ECMA skript – omogućite ili onemogućite korišćenje skripti.

Strana

Učitaj sadržaj – izaberite tip sadržaja koji se automatski učitava prilikom pretraživanja. Ako izaberete *Samo tekst*, da biste učitali slike prilikom pretraživanja, izaberite **Opcije** > *Alatke* > *Preuzmi slike*.

Veličina ekrana – izaberite kako će se koristiti površina ekrana za prikazivanje strana.

Prim. kodni raspored – kada izaberete *Automatski*, pretraživač automatski pokušava da izabere ispravni kodni raspored.

Blokiraj iskačuće – dozvolite ili blokirajte automatsko otvaranje različitih iskačućih prozora tokom pretraživanja.

Auto. pon. učitavanje – omogućite ili onemogućite automatsko osvežavanje strana pretraživača.

Veličina slova – izaberite veličinu fonta.

Privatnost

Automatski markeri – izaberite *Uključeno* ako želite da se markeri automatski sačuvaju u folderu *Auto. markeri* kad posetite neku stranu. Kada izaberete *Sakrij folder*, markeri se ipak automatski dodaju u folder.

Čuvanje podat. forme – ako ne želite da podaci koje unosite u različite obrasce na Web stranici budu sačuvani i upotrebljeni prilikom sledećeg unosa strane, izaberite *Isključeno*.

Kolačići – omogućite ili onemogućite primanje i slanje kolačića (načina na koji provajderi sadržaja identifikuju korisnike i njihove postavke za često korišćeni sadržaj).

Web izvodi

Automatsko ažuriranje – definišite da li želite da Web informacije budu automatski ažurirane i koliko često želite da ih ažurirate. Postavljanje ove aplikacije da automatski preuzima Web informacije može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko komunikacione mreže vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Prist. tačka za auto. ažur. – izaberite željenu pristupnu tačku za ažuriranje (dostupno samo kada je uključena opcija *Automatsko ažuriranje*).

11. Preuzimanje!

Preuzimanje! (mrežni servis) je mobilna prodavnica sadržaja dostupna za Vaš uređaj. Neke sadržaje možete da preuzimate besplatno.

Pomoću aplikacije *Preuzimanje!* možete da otkrivete, pregledate, kupujete, preuzimate i nadograđujete sadržaj, servise i aplikacije. Stavke su kategorizovane u kataloge i foldere koji obezbeđuju različiti provajderi servisa. Dostupni sadržaj zavisi od Vašeg provajdera servisa.

Izaberite **Meni** > *Preuzimanje!*

Preuzimanje! koristi mrežne servise za pristup najnovijem sadržaju. Za informacije o dodatnim artiklima dostupnim preko aplikacije *Preuzimanje!*, obratite se svom provajderu servisa ili prodavcu odnosno proizvođaču tog artikla.

12. Ekstra

■ Sat

Izaberite **Meni** > *Ekstra* > *Sat*.

Podešavanja sata

Da biste promenili vreme ili datum, izaberite **Opcije** > *Podešavanja*. Za više informacija o ovim podešavanjima, pogledajte „Datum i vreme“ str. 73.

Postavljanje alarma

1. Da biste postavili novi alarm, idite (skrolujte) udesno do *Alarm*, pa zatim izaberite **Opcije** > *Novi alarm*.
 2. Unesite vreme oglašavanja alarma, izaberite da li će se i kada alarm ponovo oglašavati, a zatim izaberite **Urađeno**. Kada je alarm aktivan, prikazuje se .
- Da biste poništili alarm, idite do alarma i izaberite **Opcije** > *Ukloni alarm*. Da biste deaktivirali ponovljeni alarm, izaberite **Opcije** > *Deaktiviraj alarm*.

Isključivanje alarma

Izaberite **Stop** da biste isključili alarm.

Izaberite **Odloži** da biste alarm prekinuli na 5 minuta, posle čega se alarm ponovo oglašava.

Svetski sat

Da biste otvorili prikaz svetskog sata, idite desno na *Svet*. Da biste dodali gradove na listu, izaberite **Opcije** > *Dodaj grad*.

Da biste postavili svoj sadašnji grad, dođite do grada i izaberite **Opcije** > *Postavi za trenutni grad*. Izabrani grad se prikazuje u glavnom prikazu sata i vreme na vašem uređaju se menja prema njemu. Proverite da li je vreme tačno i da li odgovara vašoj vremenskoj zoni.

■ Kalendar

Izaberite **Meni** > *Ekstra* > *Kalendar*.

U modulu „Kalendar“ možete da vodite evidenciju svojih zakazanih obaveza, sastanaka, rođendana, godišnjica i drugih događaja. Možete da podesite i alarm, zvučno upozorenje, da Vas podseti na predstojeći događaj.

Kreiranje stavki kalendara

1. Izaberite **Opcije** > *Nova stavka* i tip stavke.

Stavke tipa *Godišnjica* se ponavljaju svake godine.

2. Popunite sledeća polja:

Ponavljanje – pritisnite taster za pomeranje da izabranu stavku promenite u stavku sa ponavljanjem. Ponovljeni unos je označen sa u dnevnom prikazu.

Ponavlja se do – postavite datum prestanka ponavljanja za stavku sa ponavljanjem, npr. datum završetka kursa koji imate svake nedelje. Ova opcija se pojavljuje jedino ako ste odabrali da se događaj ponavlja.

Sinhronizacija > *Privatno* – nakon izvršene sinhronizacije stavku kalendara ćete moći da vidite samo Vi i ona se neće prikazivati ostalima čak i ako imaju onlajn pristup pregledu kalendara. *Javno* – stavka kalendara se prikazuje svima koji imaju onlajn pristup pregledu kalendara. *Isključeno* – stavka kalendara se neće kopirati kada vršite sinhronizaciju kalendara.

3. Da biste sačuvali stavku, izaberite **Urađeno**.

Pregledi kalendara

Pritisnite **#** u pregledu meseca, nedelje ili dana da automatski istaknete današnji datum.

Da biste kreirali stavku sastanka, pritisnite bilo koju numerički taster (**0 – 9**) u bilo kojem prikazu kalendara.

Da biste prešli na određeni datum, izaberite **Opcije** > *Idi na datum*. Napišite datum i izaberite **OK**.

Obaveze

Izaberite **Opcije** > *Prikaz obaveza*.

U *Prikaz obaveza* možete da čuvate listu zadataka koje morate da obavite.

Kreiranje obaveze

1. Da započnete unos obaveze, pritisnite bilo koji numerički taster (0 – 9).
2. Zapišite obavezu u polje *Predmet*. Postavljanje roka i prioriteta za zadatak.
3. Da biste memorisali obavezu, pritisnite **Urađeno**.

■ Beležnica

Izaberite **Meni** > *Ekstra* > *Beleške*.

Da biste napisali novu belešku, počnite da pišite. Da biste sačuvali belešku, izaberite **Urađeno**.

Primljene datoteke čistog teksta (.txt format) možete da sačuvate u folderu *Beleške*.

■ Konvertor

Izaberite **Meni** > *Ekstra* > *Konvertor*.

U modulu „Konvertor“ možete da pretvarate merne parametre iz jedne jedinice u drugu, na primer dužinu (jarde u metre).

Konvertor je ograničene preciznosti i može doći do grešaka u zaokruživanju.

Konverzija mernih jedinica

Da biste mogli da sprovedete konverziju valuta, morate prvo da postavite kurseve valuta. Pogledajte „Postavljanje osnovne valute i kurseva“ str. 65.

1. Izaberite *Vrsta*, tip merne jedinice koju želite da konvertujete pa **OK**.
2. Izaberite polje za prvu mernu jedinicu, mernu jedinicu iz koje želite da izvršite konverziju, a zatim izaberite **OK**.
3. Izaberite polje za sledeću mernu jedinicu i mernu jedinicu u koju želite da izvršite konverziju.
4. U prvom polju za iznos unesite vrednost koja će biti konvertovana. Drugo polje za iznos se automatski menja i prikazuje konvertovanu vrednost.

Pritisnite taster # za decimalni zarez, a taster * za simbole +, - (za temperaturu) i E (eksponent).

Smer konverzije se menja ako vrednost unesete u drugo polje za iznos. Rezultat se prikazuje u prvom polju za iznos.

Postavljanje osnovne valute i kurseva

Pre nego što budete mogli da sprovedite konverzije valuta morate da izaberete osnovnu valutu (obično Vaša domaća) i kurseve.

Jedinica osnovne valute je uvek 1. Osnovna valuta određuje kurseve ostalih valuta.

1. Izaberite *Valuta* kao tip merne jedinice, a onda **Opcije** > *Kursevi valuta*.
2. Da biste promenili osnovnu valutu, idite do neke od valuta (obično vaša domaća) i izaberite **Opcije** > *Post. za osnovnu v.*
3. Dodajte kurseve, dođite do valute i unesite novi kurs, tj. koliko jedinica te valute odgovara jedinici osnovne valute koju ste odabrali.
4. Pošto postavite sve potrebne kurseve valuta, možete da sprovedite konverzije valuta.

Kada promenite osnovnu valutu, morate da unesete nove kurseve valuta pošto se svi prethodno uneti kursevi poništavaju.

13. Aplikacije

■ GPS podaci

Da biste pokrenuli aplikaciju GPS podataka, izaberite **Meni** > *Aplikacije* > *GPS podaci*.

Navigacija

Da biste koristili navođenje za rutu, izaberite *Navigacija*.

Navođenje za rutu pokazuje najdirektniju rutu i najkraći put do odredišta. Zanimaju se sve prepreke, kao što su zgrade i prirodne prepreke. Razlike u nadmorskoj visini ne uzimaju se u obzir pri računanju udaljenosti. Navođenje za rutu je aktivno samo kada se krećete.

Da biste podesili odredište putovanja, izaberite **Opcije** > *Postavi odredište* i orijentir kao odredište, ili unesite koordinate geografske širine i dužine. Izaberite *Prekini navigaciju* da biste uklonili postavljeno odredište.

Da biste prikazali pozicione informacije o svojoj trenutnoj lokaciji, izaberite *Pozicija*.

Pozicija

Da biste sačuvali trenutnu lokaciju kao orijentir, izaberite **Opcije** > *Sačuvaj poziciju*.

Dužina puta

Izaberite [Dužina puta](#) > [Opcije](#) > [Počni](#) da biste aktivirali izračunavanje dužine puta i [Prekini](#) da ga deaktivirate. Izračunate vrednosti ostaju na ekranu.

Izaberite [Resetuj](#) da biste postavili dužinu puta, vreme, prosečnu i maksimalnu brzinu na nulu i da pokrenete novo izračunavanje. Izaberite [Restartuj](#) da biste podesili brojač kilometara i ukupno vreme na nulu.

Merač puta ima ograničenu preciznost, i može doći do grešaka u zaokruživanju. Na preciznost mogu da utiču i dostupnost i kvalitet GPS signala.

Zahtevi za poziciju

Od mrežnog servisa možete primiti zahtev da primite informaciju o svojoj poziciji. Provajderi servisa mogu ponuditi informacije o lokalnim aktuelnostima, npr. o vremenu ili uslovima u saobraćaju, na osnovu lokacije Vašeg uređaja.

Kada primite zahtev za poziciju, prikazuje se poruka koja ukazuje na servis koji je poslao zahtev. Da biste dozvolili da se pošalje informacija o Vašoj poziciji, izaberite [Prihvati](#); da biste odbili zahtev, izaberite [Odbaci](#).

■ Orijentiri

Uz pomoć orijentira, na svom uređaju možete sačuvati informaciju o poziciji za određene lokacije. Možete koristiti sačuvane orijentire u kompatibilnim aplikacijama, npr. u aplikaciji Navigator.

Da biste kreirali novi orijentir, izaberite [Meni](#) > [Aplikacije](#) > [Orijentiri](#) > [Opcije](#) > [Novi orijentir](#). Da biste napravili zahtev za pozicioniranje za koordinate Vaše trenutne lokacije, izaberite [Trenutna pozicija](#). Da biste ručno uneli informacije o poziciji, izaberite [Unesi ručno](#).

Da biste dodali orijentir u prethodno podešene kategorije, izaberite orijentir i [Opcije](#) > [Dodaj kategoriji](#). Izaberite kategorije u koje želite da dodate ovaj orijentir.

Da biste poslali jedan ili više orijentira na kompatibilni uređaj, izaberite [Opcije](#) > [Pošalji](#). Orijentiri koje primete smešteni su u folder [Primljeno](#) u [Poruke](#).

■ Adobe Reader

Koristite [Adobe Reader](#) da biste pregledali dokumente u .pdf formatu. Da biste otvorili aplikaciju, izaberite [Meni](#) > [Aplikacije](#) > [Adobe PDF](#).

Otvaranje .pdf datoteke

Da biste otvorili nedavno pregledani dokument, izaberite ga. Da biste otvorili dokument koji nije na listi u glavnom prikazu, izaberite **Opcije** > *Potraži datoteku*, memoriju i folder u kojem se datoteka nalazi, i datoteku.

Pregledanje dokumenta

Da biste se pomerali unutar stranice, koristite taster za pomeranje. Da biste prešli na sledeću stranu, idite naniže na dno strane.

Da biste uvećali ili umanjili prikaz, izaberite **Opcije** > *Zum* > *Uvećaj* ili *Umanji*.

Da biste pronašli tekst, izaberite **Opcije** > *Nađi* > *Tekst*, a zatim unesite tekst koji želite da pronađete. Da biste pronašli sledeće pojavljivanje, izaberite **Opcije** > *Nađi* > *Sledeće*.

Da biste rotirali dokument, izaberite **Opcije** > *Vidi* > *Rotiraj ulevo* ili *Rotiraj udesno*.

Da biste sačuvali kopiju dokumenta, izaberite **Opcije** > *Sačuvaj*, i precizirajte gde želite da je sačuvate.

Podešavanja

Izaberite **Opcije** > *Podešavanja* i jedno od sledećih podešavanja:

Podrazumev. zum % – da biste podesili podrazumevano zumiranje prilikom otvaranja .pdf datoteke radi pregledanja

Režim prikaza > *Puni ekran* – da biste otvorili dokumente u režimu punog ekrana

Sač. pode. na izlasku > *Da* – da biste sačuvali podešavanja kao podrazumevana kada zatvarate program *Adobe Reader*

■ Quickoffice

Da biste koristili Quickoffice aplikacije, izaberite **Meni** > *Aplikacije* > *Quickoffice*.

Da biste pregledali listu Word, Excel i PowerPoint dokumenata, idite desno ili levo do Quickword, Quicksheet ili Quickpoint prikaza. Na primer, raspoloživi Microsoft Word dokumenti su navedeni u listi u Quickword prikazu.

Da biste otvorili datoteku i njenu odgovarajuću aplikaciju, izaberite je. Da biste sortirali datoteke, izaberite **Opcije** > *Razvrstaj po* i opciju.

Quickword

Pomoću aplikacije Quickword možete da pregledate Microsoft Word dokumente na ekranu svog uređaja. Quickword podržava boje, podebljavanje, kurziv i podvlačenje.

Quickword podržava prikazivanje dokumenata sačuvanih u .doc formatu u programima Microsoft Word 97, 2000, XP i 2003. Nisu podržane sve varijacije i funkcije pomenutih formata datoteke.

Pregledanje Word dokumenata

Da biste se pomerali u dokumentu, koristite taster za pomeranje.

Da biste izvršili pretragu nekog teksta u dokumentu, izaberite **Opcije** > *Opcije pretrage* > *Nađi*.

Quicksheet

Pomoću aplikacije Quicksheet možete da čitate Microsoft Excel datoteke na ekranu svog uređaja.

Quicksheet podržava prikazivanje datoteka programa za tabelarne proračune u .xls formatu u programima Microsoft Excel 97, 2000, XP i 2003. Nisu podržane sve varijacije i funkcije pomenutih formata datoteke.

Pregledanje unakrsnih tabela

Da biste se pomerali u unakrsnoj tabeli, koristite taster za pomeranje.

Da biste se prebacivali između unakrsnih tabela, izaberite **Opcije** > *Radni list*.

Da biste pretražili neki tekst unutar vrednosti ili formule unakrsne tabelle, izaberite **Opcije** > *Opcije pretrage* > *Nađi*.

Da biste promenili način prikazivanja unakrsne tabelle, izaberite **Opcije**, a zatim izaberite jednu od sledećih opcija:

Panorama – da biste se kretali po trenutnom radnom listu po blokovima. Idite do željenog bloka i izaberite ga.

Zum – da biste uvećali ili umanjili sliku

Zamrznjena okna – da bi redovi i kolone bili iznad i sleva u odnosu na izabranu vidljivu ćeliju

Promeni dimenzije – da biste podesili veličinu kolona i redova.

Quickpoint

Pomoću aplikacije Quickpoint možete da prikazete Microsoft PowerPoint prezentacije na ekranu svog uređaja.

Quickpoint podržava prikazivanje prezentacija kreiranih u .ppt formatu u programima Microsoft PowerPoint 2000, XP i 2003. Nisu podržane sve varijacije i funkcije pomenutih formata datoteke.

Pregledanje prezentacija

Da biste se prebacivali između prikaza slajdova, strukture i beleški, idite levo ili desno.

Da biste prešli na sledeći ili prethodni slajd u prezentaciji, idite dole ili gore.

Da biste prikazali prezentaciju na celom ekranu, izaberite **Opcije** > *Puni ekran*.

Da biste razvili stavke u strukturi prezentacije u prikazu strukture, izaberite **Opcije** > *Kontura* > *Proširi*.

Quickmanager

Pomoću aplikacije Quickmanager možete da preuzimate softver, uključujući dopune, nadogradnje i druge korisne aplikacije. Preuzimanja možete da platite preko telefonskog računa ili kreditnom karticom.

Da biste otvorili Quickmanager, izaberite **Meni** > *Aplikacije* > *Quickoffice*, i pritisnite taster za pomeranje nadesno na prikaz Quickmanager.

Još informacija

Ako imate problema pri korišćenju aplikacija Quickword, Quicksheet ili Quickpoint, posetite www.quickoffice.com da biste saznali dodatne informacije. Do podrške možete doći i slanjem e-mail poruke na adresu supportS60@quickoffice.com.

14. Podešavanja

■ Profili

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Profili*.

U meniju *Profili* možete da prilagodite i personalizujete melodije uređaja za različite događaje, okoline ili grupe pozivalaca. Trenutno aktivni profil vidite u vrhu ekrana u pasivnom režimu. Ako je aktivan *Opšti* profil, prikazuje se samo trenutni datum.

Da biste aktivirali neki profil, izaberite ga, a zatim izaberite *Aktiviraj*.

Savet: Da biste brzo prešli na *Bez zvona* iz bilo kojeg drugog režima rada, u pasivnom režimu rada pritisnite i držite #.

Da biste personalizovali režim rada, izaberite ga, izaberite *Personalizuj* i jednu od sledećih opcija:

Ton zvona – da biste postavili ton zvona (i video tonove zvona) za govorne pozive, izaberite ton zvona sa liste. Da biste prekinuli preslušavanje tona, pritisnite bilo koji taster. Melodije zvona možete da menjate i iz Adresara. Pogledajte „Dodavanje tona zvona“ str. 45.

Ton video poziva – izaberite ton zvona za video pozive.

Izgovori ime poziv. – izaberite *Uključeno* da biste podesili uređaj tako da izgovori ime pozivaoca kad telefon zazvoni.

Tip zvona – kad se izabere *Rastući*, jačina tona zvona počinje sa nivoa 1 i pojačava se nivo po nivo do postavljenog nivoa jačine zvuka.

Jačina zvona – postavite nivo jačine zvuka za zvono i zvučni signal poruke.

Zvučni signal poruke – postavite ton za obaveštavanje o tekstualnim i multimedijalnim porukama.

Zv. signal e-mail por. – postavite ton za obaveštavanje o e-mail porukama.

Upozor. vibracijom – postavite uređaj da vibrira u slučaju dolaznih poziva i poruka.

Tonovi tastature – postavite jačinu zvuka tonova tastature.

Tonovi upozorenja – aktivirajte ili deaktivirajte tonove upozorenja.

Upozorenje na – postavite uređaj da zvoni samo na pozive sa telefonskih brojeva koji pripadaju izabranoj grupi pozivalaca. Telefonski pozivi osoba van odabrane grupe biće bez zvona.

Ime profila – dajte ime načinu rada. Ovo podešavanje nije prikazano za načine rada *Opšti* i *Oflajn*.

Kada se koristi *Oflajn*, uređaj nije povezan na celularnu mrežu. Ako SIM kartica nije instalirana, da biste koristili neke funkcije uređaja, pokrenite ga u profilu *Oflajn*.

Important: Kada je postavljen profil „oflajn“, ne možete da upućujete niti da primete pozive, niti možete da koristite druge funkcije koje zahtevaju pokrivanje celularnom mrežom. Ipak može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u Vašem uređaju. Da biste obavili bilo kakav poziv, neophodno je da aktivirate telefonsku funkciju tako što ćete promeniti profil. Ako je uređaj zaključan, unesite šifru blokade.

■ Teme

Aktivirajte temu da promenite izgled ekrana svog uređaja. Tema može da uključuje pozadinu i čuvanje energije u pasivnog režimu. Temu možete izmeniti da biste dodatno personalizovali uređaj.

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Teme*. Da biste videli listu dostupnih tema, izaberite *Opšte*. Označena je trenutno aktivirana tema.

Da biste pregledali temu, idite do nje i izaberite **Opcije** > *Prikaz*. Da biste aktivirali pregledanu temu, izaberite **Postavi**.

U *Teme* možete da postavite i tip prikaza menija i prilagođenu pozadinu, kao i da personalizujete skrin sejver i ekran preklopnika.

■ 3-D tonovi

Pomoću funkcije *3-D tonovi* možete da primenite trodimenzionalne zvučne efekte na tonove zvona. 3-D efekte ne podržavaju svi tonovi zvona. Da biste izmenili podešavanja za 3-D tonove, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *3-D tonovi*.

Da biste omogućili 3-D efekte, izaberite *3-D tonovi* > *Uključeno*. Da biste promenili ton zvona, izaberite *Ton zvona* i željeni ton zvona.

Da biste promenili 3-D efekat koji je primenjen na ton zvona, izaberite *Putanja zvuka* i željeni efekat. Da biste izmenili ovaj efekat, izaberite *Brzina putanje zvuka*, *Dopler efekat* ili opcija *Reverberacija*. *Dopler efekat* neće biti dostupna za sve trajektorije zvuka.

Da biste preslušali ton zvona sa 3-D efektom, izaberite **Opcije** > *Pusti ton*.

Ukoliko omogućite 3-D tonove, ali ne izaberete nijedan 3-D efekat, stereo ambijent se primenjuje na ton zvona.

■ Glasovne komande

Da biste izabrali funkcije uređaja za aktivaciju glasovnih komandi, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Gl. komande*. Glasovne komande za promene profila se nalaze u folderu *Profili*.

Da biste aktivirali novu glasovnu komandu za neku aplikaciju, izaberite **Opcije** > *Nova aplikacija*, a zatim izaberite aplikaciju. Da biste preslušali aktiviranu glasovnu komandu, izaberite **Opcije** > *Preslušaj*.

Za korišćenje glasovnih komandi pogledajte „Glasovno biranje“ str. 21.

■ Podešavanja telefona

Opšte

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Podešav. tel.* > *Opšte* > *Personalizacija, Datum i vreme, Rad sa preklap., Proširenje, Bezbednost, Fabrička podeš., Pozicioniranje ili Moj sopstveni taster.*

Personalizacija

Izaberite *Ekran, Pasivni režim, Tonovi, Jezik, Teme* ili *Glas. komande.*

Ekran

Svetlosni senzor – da biste podesili svetlosni senzor koji nadgleda uslove osvetljenja i podešava osvetljenje ekrana

Veličina znakova – da biste izabrali veličinu fonta koji se koristi u listama i editorima

Ušteda energije posle – da biste postavili vremenski period nakon kojeg se aktivira ušteda energije

Dobrodošlica ili logo – da biste postavili dobrodošlicu ili logotip koji se nakratko pojavljuje pri svakom uključivanju uređaja.

Trajanje osvetljenja – da biste podesili vremenski period tokom koga je uključeno svetlo ekrana.

Pasivni režim rada

Dop. pasivni – da biste omogućili ili onemogućili dopunjeni pasivni režim rada. Pogledajte „Dopunjeni pasivni režim“ str. 15.

Apl. dop. pas. režima – da biste izabrali prečice za aplikacije za koje želite da se pojave u dopunjenom pasivnom režimu. Ovo podešavanje je dostupno samo ako je opcija *Dop. pasivni* postavljena na *Uključeno*.

Prečice – da biste dodelili prečice za desni i levi selekциони taster, pomeranje u različitim pravcima i pritiskanje tastera za pomeranje u pasivnom režimu rada. Prečice za taster za pomeranje nisu raspoložive ako je opcija *Dop. pasivni* postavljena na *Uključeno*.

Logo operatera – ovo podešavanje se prikazuje jedino ako ste prethodno primili i sačuvali logotip operatera. Možete da izaberete da li se logo operatera prikazuje.

Tonovi

Promenite tonove sata, kalendara i trenutno aktivnog načina rada. Pogledajte „Profili“ str. 69.

Jezik

Jezik telefona – da biste promenili jezik teksta na ekranu uređaja. Ova promena može da utiče i na format datuma i vremena kao i na separatore, npr. u decimalnim brojevima. Ako izaberete *Automatski*, uređaj bira jezik na osnovu informacija sa SIM kartice. Uređaj se restartuje nakon promene jezika teksta na ekranu.

Jezik pisanja – da biste promenili jezik za pisanje teksta na uređaju. Promena jezika utiče na to koji će znakovi i specijalni znakovi biti dostupni za pisanje teksta i koji će se rečnik koristiti pri intuitivnom načinu unosa teksta.

Intuitivni unos teksta – da biste podesili intuitivni metod unosa teksta *Uključeno* ili *Isključeno* za sve editore u uređaju. Izaberite jezik za intuitivni način unosa teksta iz liste.

Teme

Primena tema. Pogledajte „Teme“ str. 71.

Glasovne komande

Izmenite podešavanja za glasovne komande i glasovno biranje. Pogledajte „Glasovne komande“ str. 71.

Datum i vreme

Vreme i Datum – da biste podesili vreme i datum

Vremenska zona – da biste podesili vremensku zonu svoje lokacije. Ako postavite *Vreme od oper. mreže* > *Autom. ažuriranje*, prikazuje se lokalno vreme.

Format datuma – da biste izabrali format prikaza datuma.

Separator za datum – da biste izabrali separator za datum.

Format vremena – da biste izabrali 24-časovni ili 12-časovni format vremena.

Separator za vreme – da biste izabrali separator za vreme.

Vrsta sata – da biste izabrali da li će se u pasivnom režimu prikazivati analogni ili digitalni sat. Pogledajte „Sat“ str. 62.

Ton alarma sata – da biste izabrali ton budilnika.

Radni dani – da biste precizirali da se alarm oglašava samo radnim danima.

Vreme od oper. mreže (mrežni servis) – da biste dopustili da mreža ažurira vreme, datum i informacije o vremenskoj zoni uređaja. Ako izaberete *Autom. ažuriranje*, sve aktivne veze se prekidaju. Proverite sve alarme, zato što to može da utiče na njih.

Upravljanje klizačem

Otvaranje kliznog prekl. – da biste izabrali da li se na dolazne pozive odgovara kada se otvori klizač, izaberite *Odgovor na dol. poziv* ili *Bez odgov. na poziv*

Zatvaranje kliznog prekl. – da biste izabrali da li se aktivni pozivi prekidaju kada se zatvori klizač, izaberite *Završi aktivni poziv* ili *Nastavi aktivni poziv*

Aktiviranje blokiranja – da biste izabrali da li se tastatura zaključava kada se klizač zatvori, izaberite *Uključeno pri zatvar.* ili *Isključeno pri zatvar.* Da bi pitanje bilo postavljeno svaki put kada se klizač zatvara, izaberite *Uvek pitaj.*

Proširenja

Da biste promenili podešavanja proširenja, u prikazu *Podešav. proširenja* dođite do proširenja, kao što je *Slušalice sa mikrofonom*, izaberite **Opcije** > *Otvori*, a zatim izaberite jednu od sledećih opcija:

Primarni profil – da biste izabrali profil koji želite da aktivirate svaki put kad spojite proširenje na uređaj

Automatski odgovor – da biste podesili da uređaj automatski odgovara na dolazni poziv posle 5 sekundi kada je to proširenje priključeno na uređaj. Ako je opcija *Tip zvona* postavljena na *Jedan pisak* ili *Bez zvona*, onda nije moguće koristiti automatsko odgovaranje, pa morate ručno da se javite na poziv.

Svetla – da biste postavili uređaj da neprestano svetli kad se koristi proširenje, izaberite *Uključeno*.

Bezbednost

Izaberite *Telefon i SIM kartica*, *Rad sa sertifikatima* ili *Zaštitni modul*.

Telefon i SIM kartica

Imate mogućnost izmene sledećih šifara, kodova: šifra blokade, PIN ili UPIN kôd i PIN2 kôd. Ovi kodovi mogu da sadrže samo cifre od 0 do 9.

Izbegavajte korišćenje pristupnih kodova sličnih brojevima za slučaj nužde, kako biste sprečili njihovo nenamerno biranje.

Aktivni kod – da biste izabrali aktivni kôd, *PIN* ili *UPIN*, za aktivnu USIM karticu. Ovo se prikazuje samo ako aktivni USIM podržava UPIN, a UPIN nije odbačen.

PIN kod zahtev ili *UPIN kod zahtev* – to da biste podesili da uređaj traži kôd pri svakom uključivanju uređaja. Neke SIM kartice ne dozvoljavaju postavljanje zahteva za PIN kôd na *Isključeno*. Ako izaberete *Aktivni kod* > *UPIN*, prikazuje se *UPIN kod zahtev*.

PIN kod ili *UPIN kod*, *PIN2 kod* i *Šifra blokade* – da biste promenili kodove.

Vreme do aut. zaklj. tas. > *Definiše korisnik* – da biste automatski zaključali tastaturu nakon definisanog perioda neaktivnosti.

Vreme do autoblok. tel. – da biste podesili vreme posle koga se uređaj automatski zaključava. Da biste opet koristili uređaj, morate ponovo da unesete šifru blokade. Da biste isključili period automatskog zaključavanja, izaberite *Isključeno*.

Zaklj. kod prom. SIM kart. – da biste podesili da uređaj zahteva šifru blokade kada se u uređaj stavi nepoznata, nova SIM kartica. Uređaj čuva listu SIM kartica koje se prepoznaju kao vlasnikove kartice.

Zatvorena gr. koris. (mrežni servis) – da biste precizirali grupu osoba koje možete da pozivate i koje mogu vas da pozivaju. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa. Za aktivaciju podrazumevane grupe u dogovoru sa provajderom servisa, izaberite *Podrazumevano*. Ako želite da koristite neku drugu grupu (morate da znate redni broj grupe), izaberite *Uključeno*.

Kada su pozivi ograničeni na zatvorene grupe korisnika, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Potvrda SIM servisa (mrežni servis) – da biste podesili da uređaj prikazuje poruke potvrde kada koristite servis SIM kartice.

Rad sa sertifikatima

Lista sertifikata ovlastioca koji su sačuvani u vašem uređaju se prikazuje u *Rad sa sertifikatima*. Idite desno da biste videli listu ličnih sertifikata, ako su dostupni.

Digitalne sertifikate treba koristiti kada želite da se povežete na onlajn bankarske ili druge sajtove, ili na udaljeni server radi obavljanja radnji koje podrazumevaju prenos poverljivih podataka. Njih treba koristiti i kada želite da umanjite rizik od virusa i drugog opasnog softvera, kao i da se uverite u autentičnost softvera kada ga preuzimate i instalirate.

Kada se koriste zaštitne funkcije koje ograničavaju pozive (kao što su zabrana poziva, zatvorena grupa korisnika i fiksno biranje), pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Važno: Mada upotreba sertifikata značajno smanjuje rizike daljinskog povezivanja i instaliranja softvera, sertifikati moraju biti ispravno korišćeni da bi se iskoristila prednost povećane zaštite. Samo postojanje sertifikata ne pruža nikakvu zaštitu; odgovarajuća funkcija (upravljač sertifikata) mora da sadrži ispravne, autentične ili proverene sertifikate da bi se ostvarila povećana zaštita. Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se prikaže upozorenje „Sertifikat je istekao“ ili „Sertifikat još ne važi“, mada bi trebalo da je važeći, proverite da li su u uređaju postavljeni tačan datum i tačno vreme.

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Prikazivanje detalja sertifikata i provera autentičnosti

U autentičnost nekog servera možete biti sigurni samo kada su „potpis“ i period važenja serverskog sertifikata provereni.

Uređaj Vas obaveštava ako identitet servera nije autentičan ili ako ne posedujete ispravan bezbednosni sertifikat u svom telefonu.

Da biste proverili detalje sertifikata, idite do sertifikata i izaberite **Opcije** > **Detalji sertifikata**. Kad otvarate detalje sertifikata, uređaj proverava valjanost sertifikata i može da se pojavi jedno od sledećih obaveštenja:

Sertifikat istekao – period valjanosti izabranog sertifikata je istekao.

Sertifikat još uvek ne važi – period valjanosti izabranog sertifikata još nije počeo.

Sertifikat oštećen – sertifikat se ne može koristiti. Obratite se izdavaocu sertifikata.

Sertifikat nije prihvaćen – niste postavili nijednu aplikaciju da koristi sertifikat.

Promenite podešavanja prihvatanja

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Idite do sertifikata ovlastioca i izaberite **Opcije** > **Podeš. prihvatanja**. Zavisno od sertifikata, prikazuje se lista aplikacija koje mogu da koriste odabrani sertifikat.

Sigurnosni modul

Prikažite ili izmenite sigurnosne module.

Fabrička podešavanja

Resetujte neka podešavanja na njihove prvobitne vrednosti. Potrebna Vam je šifra blokade. Pogledajte „Šifra blokade“ u odeljku „Pristupni kodovi“ str. 18.

Moj sopstveni taster

Moj sopstveni taster – da biste konfigurisali da pritisak na „Moj sopstveni taster“ otvori određenu aplikaciju. Pogledajte „Moj sopstveni taster“ str. 19.

Pozicioniranje

Pomoću servisa pozicioniranja možete primati informacije od provajdera servisa o lokalnim temama kao što su vremenska prognoza i stanju u saobraćaju, na osnovu lokacije uređaja (mrežni servis).

Da biste omogućili metod pozicioniranja, izaberite *Metod pozicioniranja*, idite do metoda pozicioniranja, a zatim izaberite **Opcije** > *Omogućiti*. Da biste prestali da ga koristite, izaberite **Opcije** > *Onemogućiti*.

Da biste definisali pristupnu tačku servera pozicioniranja, izaberite *Server pozicioniranja* > *Pristupna tačka* i željenu pristupnu tačku. Zatim izaberite *Adresa servera*, a zatim unesite ime domena ili URL adresu servera.

Telefon

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Podešav. tel.* > *Telefon* i *Poziv*, *Preus. poziva*, *Zabrana poziva* ili *Mreža*.

Poziv

Slanje svog broja (mrežni servis) – da biste podesili da vaš broj telefona bude prikazan osobi koju pozivate (*Da*) ili skriven za nju (*Ne*). Ovu vrednost može da postavi vaš provajder servisa kad se prijavite na servis (*Određuje mreža*).

Poziv na čekanju (mrežni servis) – da bi vas mreža obavestavala o novom dolaznom pozivu za vreme razgovora koji je u toku. Za zahtev da mreža aktivira čekanje poziva, izaberite *Aktiviraj*. Za zahtev da mreža deaktivira čekanje poziva, izaberite *Poništi*. Da biste proverili da li je ova funkcija aktivna, izaberite *Proveri status*.

Odbaci poziv SMS-om – da biste omogućili odbijanje telefonskih poziva slanjem tekstualne poruke. Pogledajte „Odgovaranje na poziv ili odbijanje poziva“ str. 22.

Tekst poruke – da biste uneli tekst koji će biti poslat kao tekstualna poruka kada odbacite poziv.

Slika u video pozivu – da biste izabrali statičnu sliku koja će biti prikazana umesto videa kad odbijete slanje videa u video pozivu.

Auto. pon. biranje – da biste podesili da uređaj izvrši maksimalno 10 pokušaja povezivanja posle neuspešnog pokušaja pozivanja. Da biste prekinuli automatsko ponovo biranje, pritisnite taster „Završi“.

Statistika poziva – da biste podesili da uređaj nakratko prikaže približno trajanje poslednjeg poziva

Prikaži trajanje poziva – da biste podesili da uređaj prikazuje trajanje poziva tokom poziva

Brzo biranje > **Uključeno** – da biste podesili da telefon bira brojeve dodeljene tasterima za brzo biranje, **2** do **9**, pritiskanjem i držanjem odgovarajućeg numeričkog tastera

Odgovor svakim tast. > **Uključeno** – da biste odgovorili na dolazni poziv kratkim pritiskom na bilo koji taster, osim levog i desnog selekcionog tastera, tastera za jačinu zvuka, mog sopstvenog tastera, tastera Navigator i tastera „Završi“

Aktivna linija (mrežni servis) – ovo podešavanje se prikazuje samo ako SIM kartica podržava dva pretplatnička broja, tj. dve telefonske linije. Izaberite koju liniju (**Linija 1** ili **Linija 2**) želite da koristite za pozivanje i slanje kratkih poruka.

Bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći da preuzimate na obe linije. Ne možete da pozivate ukoliko izaberete **Linija 2**, a niste pretplaćeni na ovaj mrežni servis. Da biste sprečili izbor linije, izaberite **Promena linije** > **Onemogućiti** ako to podržava vaša SIM kartica. Da biste promenili ovu opciju neophodan Vam je PIN2 kod.

Preusmeravanje poziva

Preusmeravanje poziva je mrežni servis.

1. Izaberite koje pozive želite da preusmerite: **Govorne pozive**, **Data i video pozive** ili **Faks pozive**.
2. Izaberite željenu opciju. Na primer, da biste preusmerili govorne pozive kada je Vaš broj zauzet ili kada odbacite neki dolazni poziv, izaberite **Ako je zauzeto**.
3. Da biste uključili ili isključili opciju preusmeravanja, izaberite **Aktiviraj** ili **Poništi**. Da biste proverili da li je ova opcija aktivirana, izaberite **Proveri status**. Istovremeno može biti aktivirano više opcija preusmerenja poziva.

Zabrana poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

Zabrana poziva

Zabrana poziva (mrežni servis) Vam pruža mogućnost ograničenja prijema i upućivanja poziva Vašim uređajem. Da biste promenili ova podešavanja neophodna vam je šifra zabrane poziva (barring password) koju dobijate od svog provajdera servisa.

Idite do željene opcije zabrane i, da biste zahtevali od mreže da uključi ograničenje poziva, izaberite **Opcije** > **Aktiviraj**. Da biste isključili odabrano ograničenje poziva, odaberite **Poništi**. Da biste proverili da li su pozivi zabranjeni, izaberite **Proveri status**. Da biste promenili šifru zabrane, izaberite **Promeni šifru zab.** Da biste otkazali sve aktivne zabrane poziva, izaberite **Poništi sve zabrane**.

Zabrana poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

Kada su pozivi zabranjeni, pozivanje određenih zvaničnih brojeva službe pomoći može biti moguće.

Mreža

Mrežni režim – da biste izabrali koju ćete mrežu koristiti (prikazuje se samo ako je podržano od strane provajdera servisa). Ako izaberete **Duo režim**, uređaj automatski koristi GSM ili UMTS mrežu, na osnovu parametara mreže i ugovora o romingu sklopljenih između operatora mreža.

Izbor operatora – da biste postavili uređaj da automatski traži i bira jednu od dostupnih mreža, izaberite **Automatski**. Da biste ručno izabrali željenu mrežu iz liste mreža, izaberite **Ručno**. Ako se veza sa ručno odabranom mrežom prekine, uređaj će upozoriti tonskim alarmom greške i tražiti da ponovo izaberete mrežu. Izabrana mreža mora da ima roming sporazum sa Vašom matičnom mrežom, tj. sa operatorom čija se SIM kartica nalazi u uređaju.

Prikaz inf. o ćeliji (mrežni servis) – da biste postavili uređaj tako da Vas obaveštava kada se koristi u celularnoj mreži koja se zasniva na MCN (mikročelijska mreža) tehnologiji i da biste aktivirali prijem informacija o ćeliji, izaberite **Uključeno**.

Veza

Izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Podešav. tel.** > **Veza** > **Bluetooth, USB, Pristupne tačke, Paketni podaci, Data poziv, SIP podešavanja, Konfiguracije** ili **APN kontrola**.

Bluetooth

Uključite ili isključite Bluetooth, i izmenite Bluetooth podešavanja. Pogledajte „Bluetooth veza“ str. 86.

USB

Izmenite USB podešavanja. Pogledajte „USB kabl za podatke“ str. 88.

Pristupne tačke

Da bi se ostvarila veza za prenos podataka (data veza), neophodna je neka pristupna tačka. Možete da definišete različite vrste pristupnih tačaka:

- MMS pristupna tačka za slanje i prijem multimedija poruka,

- WAP pristupna tačka za prikaz Web strana
- pristupna tačka za Internet (IAP) (npr. za slanje i primanje e-pošte)

Proverite kod svog provajdera koja vrsta pristupne tačke je potrebna za servis kome želite da pristupite. Za dostupnost i pretplatu na servis veze za prenos podataka (data veze), obratite se svom provajderu servisa.

Podešavanja pristupne tačke možete da primite u vidu poruke od svog provajdera servisa ili ona mogu biti već postavljena u Vašem uređaju.

Da biste kreirali novu pristupnu tačku ili izmenili postojeću, izaberite **Opcije** > **Nova pristup. tačka** ili **Izmeni**. Da biste kreirali novu pristupnu tačku koristeći podešavanja postojeće pristupne tačke, dođite do pristupne tačke i izaberite **Opcije** > **Dupliraj pristup. tačku**.

U zavisnosti od tipa veze izabranog u **Nosilac podataka**, dostupna su samo neka podešavanja. Popunite sva polja označena sa **Mora biti definis.** ili zvezdicom.

Za sledeća podešavanja se obratite svom provajderu servisa: **Nosilac podataka**, **Ime pristupne tačke** (samo za paketni prenos podataka), **Pristupni broj** (samo za data pozive), **Korisničko ime**, **Lozinka**, **Autentikacija**, **Početna strana**, **Tip data poziva** (samo za data pozive) i **Maks. brzina prenosa** (samo za data pozive).

Ime konekcije – unesite opisno ime veze.

Traži lozinku – ako morate da unosite novu lozinku pri svakoj prijavi na server ili ako ne želite da lozinku sačuvate u uređaju, izaberite **Da**.

Ukoliko je potrebno, da biste definisali verziju Internet protokola (IP), IP adresu telefona, DNS (sistem imena domena) servere, proksi server i napredna podešavanja data poziva, kao što su povratni poziv, PPP kompresija, skripta za prijavu i inicijalizaciona sekvenca modema, izaberite **Opcije** > **Napredna podešav..**

Za ispravna podešavanja se obratite svom provajderu servisa.

Paketni prenos podataka

Podešavanja paketnog prenosa podataka važe za sve pristupne tačke koje koriste paketni prenos podataka.

Veza za paketni pr. – Ako izaberete **Čim ima signal**, a nalazite se u mreži koja podržava paketni prenos podataka, uređaj se registruje na mrežu za paketni prenos podataka i šalju se kratke poruke putem veze za paketni prenos podataka. Ako izaberete **Po potrebi**, uređaj će koristiti vezu za paketni prenos podataka samo kada pokrenete neku aplikaciju ili funkciju koja to zahteva. Veza za paketni prenos podataka može da se prekine kad nije potrebna nijednoj aplikaciji.

Ako nema servisa za paketni prenos podataka, a Vi ste izabrali [Čim ima signal](#), uređaj periodično pokušava da uspostavi vezu za paketni prenos podataka.

[Pristupna tačka](#) – ime pristupne tačke je potrebno kada želite da koristite svoj uređaj kao modem sa računarom.

[Prist. paketu vel. brzine](#) – omogućite ili onemogućite korišćenje HSDPA (mrežni servis) u UMTS mrežama.

Kada je HSDPA podrška aktivirana, preuzimanje podataka kao što su poruke, e-pošta i stranice pregledača preko mreže mobilne telefonije može biti brže.

Data poziv

Podešavanja za data poziv se odnose na sve pristupne tačke koje koriste GSM data poziv.

[Vreme na vezi](#) – da biste podesili da se data poziv automatski prekine posle isteka vremenskog ograničenja ako nema aktivnosti. Da biste uneli vremensko-ograničenje, izaberite [Određuje koris.](#) i unesite vreme u minutima. Ako izaberete [Neograničeno](#), data poziv se neće prekinuti automatski.

SIP podešavanja

Prikažite i izmenite SIP (protokol inicijalizacije sesije) profile.

Konfiguracije

Neke funkcije, kao što su pretraživanje Weba i razmena multimedijalnih poruka, mogu zahtevati određena konfiguraciona podešavanja. Ova podešavanja možete dobiti od svog provajdera servisa. Pogledajte „Konfiguraciona podešavanja“ str. 13.

Da biste izbrisali neku konfiguraciju, dođite do nje i izaberite [Opcije](#) > [Obriši](#).

Kontrola imena pristupne tačke

Pomoću usluge kontrole imena pristupne tačke možete da ograničite korišćenje pristupnih tačaka za paketni prenos podataka. Ovo podešavanje je dostupno samo ako je USIM kartica ubačena i ukoliko podržava ovu uslugu. Da promenite ova podešavanja, potreban Vam je PIN2 kôd.

Aplikacije

Da biste prikazali i izmenili podešavanja aplikacija instaliranih u Vašem uređaju, izaberite [Meni](#) > [Podešav.](#) > [Podešav. tel.](#) > [Aplikacije](#).

■ Brzo biranje

Da biste dodelili brojeve telefona tasterima za brzo biranje, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Brzo bir.*, dođite do tastera za brzo biranje i izaberite **Opcije** > *Dodeli*. Izaberite kontakt i broj za brzo biranje.

Da biste videli broj dodeljen tasteru za brzo biranje, idite do tastera za brzo biranje i izaberite **Opcije** > *Vidi broj*. Da biste promenili ili obrisali broj, odaberite *Promeni* ili *Ukloni*.

■ Govor

Da biste izabrali podrazumevani jezik i glas za čitanje poruka, i da biste podesili svojstva glasa, kao što su brzina govora i nivo jačine, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Govor*.

Da biste videli detalje glasa, idite desno, idite do glasa i izaberite **Opcije** > *Detalji glasa*. Da biste testirali glas, idite do glasa i izaberite **Opcije** > *Pusti glas*.

■ Čarobnjak za podešavanje

Čarobnjak za podešavanje konfigurira uređaj za operatora (MMS, GPRS i Internet) i e-mail podešavanja bazirana na informacijama vašeg provajdera servisa. Konfigurisanje nekih drugih podešavanja može isto biti moguće.

Da biste koristili ove servise, možda ćete morati da se obratite provajderu servisa da biste aktivirali vezu za podatke ili neke druge servise.

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Čarob. podeš.*

■ Poštansko sanduče za pozive

Da biste definisali ili promenili broj poštanskog sandučeta poziva, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Pošt. s. poz.* > **Opcije** > *Definiši broj* ili *Promeni broj*, a zatim unesite broj. Poštansko sanduče za pozive je mrežni servis. Za broj poštanskog sandučeta za pozive, obratite se svom provajderu servisa.

■ Ćaskanje

Ćaskanje (IM) Vam omogućava da komunicirate sa drugim osobama, kao i da se uključujete u forume (grupe za ćaskanje) o različitim temama (mrežni servis).

Detalje vezane za raspoloživost IM servisa, kao i za način plaćanja i cene, proverite kod svog provajdera servisa. Provajderi će Vam dati i uputstva za korišćenje njihovih servisa.

Povezivanje na IM server

Izaberite [Meni](#) > [Podešav.](#) > [Ćaskanje](#).

1. Da biste se prijavili, izaberite [Opcije](#) > [Prijava](#).
2. Unesite korisničko ime i lozinku.

Da biste se odjavili, izaberite [Opcije](#) > [Odjava](#).

Podešavanja za ćaskanje

Izaberite [Meni](#) > [Podešav.](#) > [Ćaskanje](#) > [Opcije](#) > [Podešavanja](#).

Da biste izmenili podešavanja aplikacije za ćaskanje, izaberite [Preference](#). Da biste postavili osobe koje imaju dozvolu da vide da li ste onlajn, izaberite [Prikaži moju dostup.](#). Da biste postavili osobe koje imaju dozvolu da Vam šalju poruke ili pozive, izaberite [Dopusti poruke od:](#) ili [Dopusti pozivnice od:](#)

Da biste izmenili podešavanja veze servera za ćaskanje, izaberite [Serveri](#), idite do servera i izaberite [Opcije](#) > [Izmeni](#). Za ispravne vrednosti se obratite svom provajderu servisa. Da biste definisali podešavanja novog servera, izaberite [Opcije](#) > [Novi server](#).

Da biste odabrali podrazumevani server, izaberite [Primarni server](#) i server.

Da biste se automatski povezali na server za ćaskanje tokom dana i u vreme koje definišete, izaberite [Tip prijave za ćask.](#) > [Automatska](#). Da biste se automatski povezali samo dok ste u matičnoj mreži, izaberite [Auto. u matičnoj](#). Da biste se automatski povezali kad pokrenete aplikaciju za ćaskanje, izaberite [Pri pokretanju](#). Da biste se ručno povezali, izaberite [Ručna](#).

Da biste podesili dane i vreme kad će se automatski uspostaviti veza, izaberite [Dani automat. prijave](#) i [Sati automat. prijave](#).

Pridruživanje grupi za ćaskanje i njeno napuštanje

Izaberite [Meni](#) > [Podešav.](#) > [Ćaskanje](#) > [Grupa za ćask.](#)

Grupe za ćaskanje su dostupne samo ako ih podržava provajder servisa.

Da se pridružite IM grupi za ćaskanje, izaberite je i unesite svoje ekransko ime. Da biste se priključili nekoj grupi za ćaskanje koja nije na listi, ali čiji identifikator znate, izaberite [Opcije](#) > [Prik. se novoj grupi](#), a zatim unesite identifikator grupe.

Da biste napustili grupu za ćaskanje, izaberite [Opcije](#) > [Napusti grupu za ćas.](#)

Traženje grupa za ćaskanje i korisnika

Da biste pretražili grupe, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Ćaskanje* > *Grupa za ćask.* > **Opcije** > *Traži*. Možete da vršite pretragu grupa za ćaskanje na osnovu sledećih kategorija *Ime grupe*, *Tema* ili *Članovi* (korisnički ID). Da biste se priključili ili sačuvali grupu koja je pronađena tokom pretrage, idite do nje i izaberite **Opcije** > *Pridruži se* ili *Sačuvaj*.

Da biste izvršili pretragu novih kontakata, izaberite *Kontakti za ćas.* > **Opcije** > *Novi kontakt za ćask.* > *Traži na serveru*. Da biste započeli razgovor sa novim korisnikom, dođite do korisnika i izaberite **Opcije** > *Otvori konverzaciju*. Da biste sačuvali novi kontakt, izaberite *Dodaj u kont. za ćask.*

Ćaskanje u grupi za ćaskanje

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Ćaskanje* > *Grupa za ćask.*

Pošto se priključite nekoj grupi za ćaskanje, možete da pratite poruke koje se razmenjuju u njoj i da šaljete svoje poruke.

Da biste poslali poruku, napišite poruku i pritisnite taster za pomeranje.

Da biste poslali privatnu poruku nekom članu grupe (ako je to u grupi dopušteno), izaberite **Opcije** > *Pošalji privatnu po.*, izaberite primaoca, napišite poruku i pritisnite taster za pomeranje.

Da biste odgovorili na privatnu poruku koja vam je poslata, idite do te poruke i izaberite **Opcije** > *Odgovori*.

Da biste kontakte za ćaskanje koji su onlajn pozvali da se pridruže grupi za ćaskanje (ako je to dopušteno u grupi), izaberite **Opcije** > *Pošalji pozivnicu*, izaberite kontakte koje želite da pozovete, napišite poruku sa pozivom, a zatim izaberite **Pošalji**.

Započinjanje i prikazivanje pojedinačnih konverzacija

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Ćaskanje* > *Konverzacije*.

Prikazuje se lista korisnika ćaskanja sa kojima trenutno razgovarate.

 pored korisnika, učesnika, označava da ste od njega primili novu poruku.

Da biste prikazali razgovor koji je u toku, izaberite korisnika. Da biste poslali poruku, napišite poruku i pritisnite taster za pomeranje. Da biste se vratili u listu razgovora bez zatvaranja trenutnog razgovora, izaberite **Nazad**.

Da biste započeli novi razgovor, izaberite **Opcije** > *Nova konverzacija* > *Izaberi iz kontakata* i izaberite kontakta sa liste Vaših sačuvanih kontakata za ćaskanje koji

su trenutno onlajn; ili izaberite [Unesi id. korisnika](#) da biste uneli korisnički identifikator.

Da biste zatvorili razgovor, izaberite **Opcije** > [Završi konverzaciju](#).

Da biste sačuvali korisnika u svoje kontakte za ćaskanje, idite do korisnika i izaberite **Opcije** > [Dodaj u kont. za ćask.](#)

Da biste blokirali poruke od korisnika, idite do korisnika i izaberite **Opcije** > [Opcije blokiranja](#) > [Dodaj u listu blokir.](#)

Kontakti za ćaskanje

Izaberite **Meni** > [Podešav.](#) > [Ćaskanje](#) > [Kontakti za ćas.](#)

Možete da vidite listu sačuvanih kontakata za ćaskanje. označava kontakte koji su trenutno na vezi, označava zauzete kontakte, a označava kontakte koji nisu na vezi.

Da biste ručno kreirali novi kontakt, izaberite **Opcije** > [Novi kontakt za ćask.](#) > [Unesi ručno](#). Popunite polja [Identifikator kor.](#) i [Nadimak](#), a zatim izaberite **Urađeno**.

Da biste započeli ili nastavili razgovor sa nekim kontaktom, idite do kontakta i izaberite **Opcije** > [Otvori konverzaciju](#).

Kreiranje nove grupe za ćaskanje

Izaberite **Meni** > [Podešav.](#) > [Ćaskanje](#) > [Grupa za ćask.](#) > **Opcije** > [Kreiraj novu grupu](#). Unesite podešavanja za grupu.

Ograničavanje pristupa grupi za ćaskanje

Da biste kreirali zatvorenu grupu za ćaskanje, kreirajte listu članova grupe. Takvoj grupi se mogu priključivati samo članovi koji se nalaze u listi. Izaberite prikaz [Grupa za ćask.](#), idite do grupe i izaberite **Opcije** > [Grupa](#) > [Podešavanja](#) > [Članovi grupe](#) > [Samo izabrani](#).

15. Povezivanje

■ PC Suite

Uz pomoć paketa PC Suite možete da sinhronizujete kontakte, stavke u kalendaru, obaveze i beleške između uređaja i kompatibilnog PC računara ili udaljenog Internet servera (mrežni servis).

Više informacija o paketu PC Suite i linku za preuzimanje naći ćete na stranama za podršku na sajtu kompanije Nokia, www.nokia.com/support.

■ Bluetooth veza

Bluetooth tehnologija omogućava bežične veze između elektronskih uređaja na uzajamnom rastojanju od maksimalno 10 metara (33 stope). Bluetooth veza se može koristiti za slanje slika, video snimaka, tekstova, vizitkarti, stavki kalendara ili za bežičnu vezu sa kompatibilnim uređajima koji koriste Bluetooth tehnologiju, kao što su računari.

Ovaj uređaj je usklađen sa Bluetooth specifikacijom 2.0 koja podržava naredne profile: Dial Up Networking (Pristup mreži priključnom vezom), Serial Port (Serijski port), File Transfer (Prenos datoteka), Handsfree (Hendsfri), Headset (Slušalice), Basic Imaging (Osnovno slikanje), SIM Access (Pristup SIM kartici), Generic Access (Opšti pristup) i Advanced Audio Distribution (Prenos visokokvalitetnog stereo zvuka). Da biste osigurali saradnju sa drugim uređajima koji podržavaju Bluetooth tehnologiju, koristite proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj model. Proverite sa proizvođačem dotičnog uređaja njegovu kompatibilnost sa ovim uređajem.

Funkcije koje koriste Bluetooth tehnologiju opterećuju bateriju i skraćuju njeno trajanje.

Podešavanja Bluetooth veze

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Poveziv.* > *Bluetooth.*

Bluetooth – da biste uključili ili isključili Bluetooth.

Prikazivanje mog tel. > *Vidljiv svima* – da biste omogućili da Vaš uređaj drugi Bluetooth uređaji mogu da pronađu uvek. Da biste dozvolili da Vaš uređaj bude pronađen tokom definisanog vremenskog perioda, izaberite *Definišite period.* Iz bezbednosnih razloga se preporučuje da koristite opciju *Skriiven* kad god je to moguće.

Ime mog telefona – da biste definisali ime svog uređaja.

Režim eksterni SIM > *Uključen* – da biste omogućili korišćenje SIM kartice uređaja od strane drugog uređaja (na primer, kompleta za kola) uz pomoć Bluetooth tehnologije (SIM profil za pristup)

Kada se ovaj mobilni uređaj nalazi u režimu eksterni SIM kartice, za upućivanje i za primanje poziva možete da koristite jedino neko povezano kompatibilno proširenje, kao što je automobilski komplet. U ovom režimu se Vašim bežičnim uređajem neće moći upućivati nikakvi pozivi, osim poziva broja službe pomoći koji je programiran u njemu. Da biste svojim uređajem mogli da upućujete pozive, prvo morate da napustite režim eksterni SIM kartice. Ako je uređaj zaključan, prvo ga otključajte tako što ćete uneti šifru blokade.

Slanje podataka

Jednovremeno može biti aktivna samo jedna Bluetooth veza.

1. Otvorite aplikaciju u kojoj se nalazi ono što želite da pošaljete.
2. Idite do stavke koju želite da pošaljete i izaberite **Opcije** > *Pošalji* > *Preko Bluetooth veze*.

Uređaj počinje da traži uređaje u dometu. Upareni uređaji su označeni sa .

Pri traženju uređaja, neki uređaji mogu prikazivati samo jedinstvene adrese uređaja. Da biste saznali jedinstvenu adresu svog uređaja, unesite kod ***#2820#** u pasivnom režimu.

Ako ste već ranije tražili uređaje, prvo se pojavljuje lista prethodno nađenih uređaja. Da biste započeli novu pretragu, izaberite *Još uređaja*.

3. Izaberite uređaj sa kojim želite da se povežete.
4. Ako drugi uređaj traži uparivanje, unesite lozinku (1-16 cifara) i dogovorite se sa vlasnikom drugog uređaja da koristite istu lozinku.

Pošto se veza uspešno uspostavi, prikazuje se obaveštenje *Šalju se podaci*.

Podaci primljeni preko Bluetooth veze se nalaze u *Primljeno* u okviru *Poruke*.

Prikaz uparenih uređaja

Upareni uređaji su označeni sa u listi rezultata pretrage. U glavnom prikazu Bluetootha, idite desno da otvorite listu uparenih uređaja.

Nemojte da prihvatate Bluetooth veze sa izvorima u koje nemate poverenje.

Da biste obavili uparivanje sa nekim uređajem, izaberite **Opcije** > *Novi upareni uređaj*. Izaberite uređaj sa kojim želite da izvršite uparivanje. Razmenite lozinke.

Da biste otkazali uparivanje, idite do uređaja čije uparivanje želite da otkazete i pritisnite taster „Obriši“. Ako želite da otkazete sva uparivanja, izaberite **Opcije** > *Obriši sve*.

Da biste podesili da uređaj bude autorizovan () i da automatski dozvoli veze između vašeg telefona i uređaja bez prihvatanja veze, idite do uređaja i izaberite **Opcije** > *Post. kao ovlašćen*. Ovaj status koristite samo za svoje uređaje ili za uređaje koji pripadaju pouzdanim ljudima. Da ne dozvolite automatske veze, izaberite *Post. kao neovlaš.*

Primanje podataka

Kada primete podatke pomoću Bluetooth tehnologije, čuje se tonski signal i pojavljuje se upit da li želite da prihvatite poruku. Ako pristanete, stavka se smešta u [Primljeno](#) u [Poruke](#).

Prekidanje Bluetooth veze

Bluetooth veza se automatski raskida po slanju ili prijemu podataka.

■ USB kabl za podatke

Izaberite [Meni](#) > [Podešav.](#) > [Poveziv.](#) > [USB](#). Da biste izabrali podrazumevani režim USB veze, izaberite [USB režim](#) i željeni režim rada. Da biste postavili da uređaj pita za svrhu veze pri svakom priključivanju kabla, izaberite [Pitaj pri povezivanju](#) > [Da](#).

Da biste telefon koristili sa paketom Nokia PC Suite, izaberite [PC Suite](#). Da biste sinhronizovali medijske datoteke, na primer muziku, koristeći kompatibilnu verziju programa Windows Media Player, izaberite [Medija plejer](#). Da biste pristupili datotekama na ubačenoj memorijskoj kartici kao prenosivoj disk jedinici, izaberite [Prenos podataka](#).

Nakon završenog prenosa podataka uverite se da je bezbedno iskopčati USB kabl iz računara.

■ Daljinska sinhronizacija

Izaberite [Meni](#) > [Podešav.](#) > [Poveziv.](#) > [Sinchroniz.](#)

Aplikacija [Sinchroniz.](#) omogućava da sinhronizujete sadržaj svog kalendara, kontakata i beleški sa različitim aplikacijama kalendara i adresara na kompatibilnom računaru ili na Internetu. Aplikacija „Sinchronizacija“ za sinhronizaciju podataka koristi SyncML tehnologiju.

Kreiranje novog sinhronizacionog profila

1. Ako nije definisan nijedan profil, uređaj Vas pita da li želite da kreirate novi. Izaberite [Da](#).
2. Da biste kreirali novi profil pored postojećih, izaberite [Opcije](#) > [Novi profil sinchroniz.](#) Izaberite da li želite da kao osnovu za novi skup koristite podrazumevane vrednosti ili da kopirate vrednosti nekog već postojećeg skupa.
3. Definišite [Aplikacije](#) koje će biti sinhronizovane.
Izaberite aplikaciju i izmenite podešavanja sinhronizacije:

Uključi u sinhronizaciju – da biste omogućili ili onemogućili sinhronizaciju

Udaljena baza pod. – ime upotrebene udaljene baze podataka

Tip sinhronizacije – izaberite *U oba smeru* za sinhronizovanje podataka na uređaju i udaljenoj bazi podataka, *Sinh. samo telefona* za sinhronizovanje samo onih podataka koji se nalaze na telefonu, ili *Sinh. samo servera* za sinhronizovanje samo onih podataka koji se nalaze u udaljenoj bazi podataka.

4. Definišite *Podešavanja veze* :

Verzija servera, ID servera, Nosilac podataka, Adresa domaćina, Port, Korisničko ime i Lozinka – obratite se svom provajderu servisa ili administratoru sistema da biste dobili ispravna podešavanja.

Pristupna tačka – vidljivo je samo ako je *Internet* izabran kao *Nosilac podataka*. Izaberite pristupnu tačku koju želite da koristite za vezu za prenos podataka.

Dopusti sinh. zahtev > *Da* – da biste dozvolili da server započne sinhronizaciju

Prihvataj sve s. zaht. > *Ne* – da biste zahtevali potvrdu pre nego što server započne sinhronizaciju

Mrežna autentikacija – vidljivo je samo ako je *Internet* izabran kao *Nosilac podataka*. Da biste koristili HTTPS autentikaciju, izaberite *Da*, a zatim unesite korisničko ime i lozinku u *Mrežno koris. ime* i *Mrežna lozinka*.

Sinhronizovanje podataka

U glavnom prikazu, idite do profila i izaberite **Opcije** > *Sinhronizuj*. Prikazuje se status sinhronizacije.

Nakon što se sinhronizacija završi, izaberite **Opcije** > *Vidi dnevnik* da biste otvorili datoteku za evidenciju koja prikazuje status sinhronizacije (*Završeno* ili *Nezavršeno*) i broj stavki kalendara ili kontakata koje su dodate, ažurirane, izbrisane ili odbačene (nisu sinhronizovane) u uređaju ili na serveru.

■ Menadžer veza

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Poveziv.* > *Men. veza*.

U modulu „Menadžer veza“ možete da vidite status višestrukih data veza, da vidite podatke o količini poslatih i primljenih podataka i da raskinete veze koje se ne koriste.

Napomena: Stvarni račun za razgovore i usluge provajdera servisa može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, poreza i tako dalje.

Prikaz detalja veze

Idite do veze i izaberite **Opcije** > *Detalji*.

Završetak veze

Da biste prekinuli vezu, idite do veze i izaberite **Opcije** > *Raskini vezu*.

Da biste prekinuli sve veze, izaberite **Opcije** > *Raskini sve veze*.

■ Voki-toki

Voki-toki (PTT) (mrežni servis) je IP servis (mrežni servis) koji se odvija u realnom vremenu, dostupan preko GSM/GPRS mreže. Voki-toki obezbeđuje direktnu glasovnu komunikaciju jednim pritiskom na taster.

Da biste mogli da koristite voki-toki, morate da definišete pristupnu tačku i podešavanja za voki-toki.

Tokom komunikacije pomoću voki-tokija jedna osoba govori, a druga sluša. Govornici se smenjuju. U svakom trenutku može da govori samo jedan član grupe. Trajanje svakog ovog perioda je ograničeno.

Telefonski pozivi uvek imaju prednost nad voki-toki pozivima.

Osim brojača paketnog prenosa podataka, uređaj registruje samo pozive jedan-na-jedan u listi nedavnih poziva u evidenciji *Dnevnik*. Kada je to moguće, učesnici u vezi treba da potvrđuju prijem pošto ne postoji drugi način potvrde da li je strana kojoj je upućen poziv taj poziv čula.

Da biste proverili dostupnost i cene ovog servisa, kao i da se na njega pretplatite, obratite se svom provajderu servisa. Imajte na umu da su mogućnosti rominga ograničenije nego kod standardnih poziva u matičnoj mreži.

Mnogi servisi koji su dostupni za tradicionalne govorne pozive (npr. poštansko sanduče poziva) nisu dostupni za voki-toki komunikaciju.

Definisanje pristupne tačke za voki-toki

Mnogi provajderi servisa zahtevaju da koristite pristupnu tačku za Internet (IAP) kao svoju primarnu pristupnu tačku. Drugi provajderi dopuštaju korišćenje WAP pristupne tačke.

Podešavanja za voki-toki

Obratite se svom provajderu servisa da biste saznali detalje o podešavanjima voki-toki usluge.

Da biste prikazali i promenili podešavanja za voki-toki, izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Poveziv.** > **Voki-toki** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Korisnička podešavanja** ili **Podešavanja veze**.

Korisnička podešavanja

Pozivi liste prihvaćenih – da biste videli obaveštenje o dolaznim pozivima, izaberite **Obaveštavaj**. Da biste automatski odgovorili na VT pozive, izaberite **Automatski prihvati**. Ako ne želite da primete VT pozive, izaberite **Nije dopušteno**.

Ton upoz. V-T poziva – izaberite ton za voki-toki. Ukoliko želite da podešavanje za upozorenje o dolaznom voki-toki pozivu prati podešavanje Vašeg profila, izaberite **Definisano profilom**. Na primer, ako je Vaš profil nečujan, voki-toki se postavlja na „Ne uznemiravaj“ (DND) i, izuzev zahteva za povratni poziv, niste dostupni za ostale osobe koje koriste voki toki.

Ton zahteva za pov. poziv – izaberite ton za zahteve za povratni poziv.

Startovanje aplikacije – da automatski pokrenete voki-toki, izaberite **Uvek automatski**. Da biste automatski pokrenuli voki-toki samo dok ste u matičnoj mreži, izaberite **Auto. u matič. mreži**.

Podrazumevani nadimak – unesite nadimak koji se prikazuje drugim korisnicima. Vaš provajder servisa je možda onemogućio izmenu ove opcije.

Prikaži moju V-T adresu – izaberite **Nikada** ukoliko želite da sakrijete svoju voki-toki adresu od drugih osoba.

Prikazuj moj status – izaberite da li će se Vaš status prikazivati drugim osobama.

Podešavanja veze

Za ispravne vrednosti podešavanja obratite se svom provajderu voki-toki servisa.

Prijavljivanje na voki-toki

Izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Poveziv.** > **Voki-toki** ili pritisnite „Moj sopstveni taster“. Voki-toki se automatski prijavljuje na servis kad se uključi.

Kad je prijava uspešna, voki-toki se automatski povezuje na kanale koji su bili aktivni kad je aplikacija poslednji put isključena. Ako se izgubi veza, uređaj automatski pokušava da se ponovo prijavi sve dok ne izađete iz voki-tokija.

 označava voki-toki vezu.

 označava voki-toki vezu koja je podešena na „Ne uznemiravaj“ (DND).

Izlazak iz voki-tokija

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Poveziv.* > *Voki-toki* > **Opcije** > *Izađi*. Prikazuje se *Odjaviti se sa Voki-tokija po izlasku iz aplikacije?*. Izaberite **Da** da se odjavite i zatvorite servis. Ako želite da zadržite aplikaciju aktivnu u pozadini, izaberite **Ne**.

Pozivanje „jedan-na-jedan“

Upozorenje: Ne držite uređaj blizu uha kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

1. Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Poveziv.* > *Voki-toki* > **Opcije** > *Kontakti*, dođite do kontakta sa kojim želite da razgovarate, a zatim pritisnite i držite „Moj sopstveni taster“.
2. Kad se uspostavi veza, da biste razgovarali sa drugim učesnikom, pritisnite i držite „Moj sopstveni taster“ dok govorite.
3. Da biste završili voki-toki poziv, izaberite **Raskini**, ili, ukoliko postoji nekoliko voki-toki poziva, izaberite **Opcije** > *Raskini*.

Odgovaranje na voki-toki poziv

Ako je opcija *Pozivi liste prihvaćenih* podešena na *Obaveštavaj u Korisnička podešavanja*, kratkotrajni zvučni signal vas upozorava na dolazni poziv. Da biste prihvatili poziv, izaberite **Prihvati**. Da biste utišali ton, izaberite **Tišina**. Da biste odbili poziv, pritisnite taster „Završi“.

Uspostavljanje grupnog voki-toki poziva

Da biste pozvali grupu, izaberite **Opcije** > *Kontakti*, izaberite **Opcije** > *Pričaj sa više kontakata*, obeležite kontakte koje želite da pozovete, a zatim pritisnite „Moj sopstveni taster“.

Zahtevi za povratni poziv

Slanje zahteva za povratni poziv

Ako uputite neki individualni poziv, a ne dobijete odgovor, možete da pošaljete zahtev toj osobi da Vas pozove.

Da biste poslali zahtev za povratni poziv od *Kontakti*, idite do kontakta, a zatim izaberite **Opcije** > *Traži povratni poziv*.

Odgovaranje na zahtev za povratni poziv

Kad vam neko pošalje zahtev za povratni poziv, u pasivnom režimu se prikazuje poruka **1 novi zahtev za povratni poziv**. Izaberite **Prikaži** da biste otvorili **Sandučće pov. poziva**. Dođite do kontakta i pritisnite „Moj sopstveni taster“.

Kanali

Kad se povežete na neki kanal, svi članovi koji su se prijavili na kanal vas čuju kako pričate. Istovremeno možete da aktivirate do pet kanala. Kad je aktivno više kanala, izaberite **Prebaci** da biste promenili kanal kojem želite da se obratite.

Kanali se registruju svojim URL adresama. Jedan korisnik registruje URL kanala u mreži kada se prvi put priključi tom kanalu.

Pravljenje sopstvenog kanala

1. Izaberite **Opcije** > *Voki-toki kanali*.
2. Izaberite **Opcije** > *Novi kanal* > *Kreiraj novi*.
3. Unesite *Ime kanala*.
4. Izaberite nivo za *Privatnost kanala*.
5. Unesite svoj nadimak u *Nadimak*.
6. Ako želite da dodate minijaturu grupe, izaberite *Sličica*, a zatim izaberite sliku.
7. Izaberite **Urađeno**. Kad ste napravili kanal, bićete upitani da li želite da pošaljete pozivnice za kanal. Pozivnice za kanal su tekstualne poruke.

Pridruživanje unapred konfigurisanom kanalu

Unapred konfigurisan kanal je grupa za razgovor koju postavlja vaš dobavljač usluga. Samo unapred konfigurisani korisnici smeju da se pridruže i koriste kanal.

1. Izaberite **Opcije** > *Voki-toki kanali*.
2. Izaberite **Opcije** > *Novi kanal* > *Dodaj postojeći*.
3. Unesite *Ime kanala*, *Adresa kanala* i *Nadimak*. Možete da dodate i *Sličica*.
4. Izaberite **Urađeno**.

Odgovaranje na pozivnicu za kanal

Da biste sačuvali pozivnicu za kanal, izaberite **Opcije** > *Sačuvaj kanal*. Kanal se dodaje vašim voki-toki kontaktima u prikazu kanala.

Voki-toki sesije

Voki-toki sesije se prikazuju kao pozivni balončići na voki-toki ekranu, dajući informacije o statusu voki-toki sesija:

Sačekajte – prikazuje se kad pritisnete i držite taster za voki-toki, a neko drugi još uvek govori u voki-toki sesiji

Pričajte – prikazuje se kad pritisnete i držite "Moj sopstveni taster" i dobijete dozvolu da govorite

Da biste prekinuli vezu izabrane voki-toki sesije, izaberite **Opcije** > **Raskini**.

■ Prenos podataka

Koristeći **Prenos podat.** možete da kopirate ili da sinhronizujete kontakte, stavke kalendara, a možda i druge podatke, kao što su video snimci i slike, sa kompatibilnog uređaja pomoću Bluetooth veze.

Zavisno od drugog uređaja, sinhronizacija možda nije moguća, a podaci mogu da se kopiraju samo jednom.

Da biste izvršili prenos ili sinhronizovanje podataka, uradite sledeće:

1. Izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Poveziv.** > **Prenos**. Ukoliko ranije niste koristili **Prenos**, prikazuju se informacije o aplikaciji. Izaberite **Nastavi** da biste započeli prenos podataka.

Ako ste već koristili **Prenos podat.**, izaberite **Prenesi podatke**.

2. Kada koristite Bluetooth vezu, uređaji treba da budu upareni da bi mogli da se prebacuju podaci.

Zavisno od vrste drugog uređaja, neka aplikacija će možda biti poslata i instalirana na drugom uređaju da bi se omogućio prenos podataka.

3. Izaberite sadržaj koji želite da prebacite u svoj uređaj.
4. Sadržaj se prebacuje na Vaš uređaj. Vreme prenosa zavisi od količine podataka. Možete da prekinete prenos i da ga nastavite kasnije.

16. Menadžer podataka

■ Menadžer aplikacija

U svoj uređaj možete da instalirate dva tipa aplikacija i softvera:

J2ME™ aplikacije bazirane na Java™ tehnologiji sa ekstenzijom .jad ili .jar. PersonalJava™ aplikacije ne mogu da se instaliraju na Vaš uređaj.

Druge aplikacije i softver pogodan za Symbian operativni sistem. Te instalacione datoteke imaju nastavak .sis. Instalirajte samo softver specijalno namenjen za Vaš uređaj.

Instalacione datoteke mogu biti prenete u Vaš uređaj iz računara, preuzete u toku pretraživanja ili poslate u sklopu multimedijalne poruke, kao prilog e-mail poruke ili putem Bluetooth veze. Za instaliranje aplikacija u uređaj ili na memorijsku karticu možete koristiti modul Nokia Application Installer iz paketa Nokia PC Suite.

Nakon što instalirate aplikacije na kompatibilnu memorijsku karticu, instalacione datoteke (.sis) ostaju u memoriji uređaja. Te datoteke mogu da zauzmu veliku količinu memorije i da Vam onemogućće memorisanje drugih datoteka. Da biste očuvali dovoljnu količinu memorije, koristeći paket Nokia PC Suite napravite rezervne kopije instalacionih datoteka na kompatibilnom PC računaru, zatim koristeći menadžer datoteka uklonite te instalacione datoteke iz memorije uređaja. Pogledajte „PC Suite“ str. 85 i „Menadžer datoteka“ str. 96. Ukoliko je ta .sis datoteka prilog neke poruke, tu poruku obrišite u sandučetu „Priljeno“.

Da otvorite *Menadžer apl.*, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Men. podat.* > *Men. aplik.*

Instaliranje aplikacije

Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i neki drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

Pre instaliranja, u *Menadžer apl.* dođite do instalacione datoteke i izaberite **Opcije** > *Vidi detalje* da biste videli informacije kao što su tip aplikacije, broj verzije i prodavac ili proizvođač aplikacije.

Za instaliranje Java aplikacija je neophodna odgovarajuća .jar datoteka. Ako je nema, uređaj će možda tražiti da je preuzmete.

Da biste instalirali aplikaciju ili softverski paket:

1. Idite do instalacione datoteke. Aplikacije na memorijskoj kartici su označene sa .
2. Izaberite **Opcije** > *Instaliraj*.

Ili, pretražite memoriju uređaja ili memorijsku karticu, izaberite aplikaciju i pritisnite taster za pomeranje da započnete instalaciju.

U toku instalacije, uređaj prikazuje informacije o napredovanju instalacije.

Kada instalirate neku aplikaciju koja nema digitalni potpis ili sertifikat, uređaj Vam prikazuje odgovarajuće upozorenje. Nastavite sa instalacijom jedino ako ste sigurni u poreklo i sadržaj date aplikacije.

Da biste videli dodatne informacije o aplikaciji, dođite do nje i izaberite **Opcije** > *Idi na Web adresu*. Ova opcija možda neće biti dostupna za sve aplikacija.

Da biste videli koji su softverski paketi instalirani ili uklonjeni i kada, izaberite **Opcije** > *Vidi protokol*.

Uklanjanje aplikacije

U glavnom prikazu za *Menadžer apl.* dođite do softverskog paketa i izaberite **Opcije** > *Ukloni*.

Podešavanja menadžera aplikacija

U *Menadžer apl.* izaberite **Opcije** > *Podešavanja* i jedno od sledećih podešavanja:

Instalacija softvera – da biste izabrali da li želite da dozvolite instaliranje svih Symbian aplikacija (*Sve*) ili samo potpisanih aplikacija (*Samo potpisano*)

Onlajn provera sert. – da biste izabrali da li želite da *Menadžer apl.* proverava sertifikate na mreži za aplikaciju pre nego što ih instalira

Primarna Web adresa – podrazumevana adresa koja se koristi pri proveravanju sertifikata na mreži.

Java aplikacije će možda pokušati da, na primer, uspostave vezu za prenos podataka ili da pošalju poruku. Da biste izmenili dozvole za instaliranu Java aplikaciju i definišete koju pristupnu tačku će koristiti aplikacija, u glavnom prikazu dođite do aplikacije i izaberite **Opcije** > *Otvori*.

■ Menadžer datoteka

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Men. podat.* > *Men. dat.*

U modulu „Menadžer datoteka“ možete da pretražujete, otvarate i organizujete datoteke i foldere u memoriji uređaja ili na memorijskoj kartici.

Otvorite menadžer datoteka da prikazete listu foldera u memoriji uređaja. Idite nadesno da prikazete foldere na memorijskoj kartici.

Prikaz utroška memorije

Idite desno ili levo da vidite sadržaj memorije uređaja ili memorijske kartice. Da biste proverili utrošak memorije trenutne memorije, izaberite **Opcije** > *Detalji o memoriji*. Uređaj izračunava približnu količinu slobodne memorije za čuvanje podataka i instaliranje novih aplikacija.

U prikazima memorije možete da vidite utrošak memorije različitih aplikacija ili tipova podataka. Kada memorija uređaja postaje popunjena, obrišite neke datoteke ili ih prebacite na memorijsku karticu.

■ Menadžer uređaja

Načine rada i konfiguraciona podešavanja servera možete primiti od provajdera servisa ili informatičke službe vaše firme.

Da biste otvorili *Men. uređaja*, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Men. podat.* > *Men. uređ.*. Ako nije definisan nijedan profil servera, uređaj Vas pita da li želite da kreirate novi.

Da biste se povezali sa serverom i primili konfiguraciona podešavanja za uređaj, idite do profila servera i izaberite **Opcije** > *Počni konfiguraciju*.

Da biste izmenili profil servera, izaberite **Opcije** > *Izmeni profil* i jedno od sledećih podešavanja:

Dopusti konfiguraciju – da biste primili konfiguraciona podešavanja sa servera, izaberite *Da*.

Aut. prihvati sve zah. – ako želite da uređaj pita za potvrdu pre prihvatanja konfiguracije od servera, izaberite *Ne*.

Obratite se provajderu servisa ili informatičkoj službi svoje firme da biste saznali detalje o ostalim podešavanjima profila servera.

Ažuriranje softvera

Upozorenje: Kada instalirate ažurnu verziju softvera, svoj uređaj ne možete da koristite ni za upućivanje hitnih poziva sve dok se instaliranje ne završi i uređaj restartuje. Obavezno napravite rezervne kopije podataka pre prihvatanja instaliranja ažurne verzije.

Preuzimanje ažurnih verzija softvera može da podrazumeva prenos velike količine podataka preko komunikacione mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Uverite se da je baterija dovoljno napunjena ili priključite punjač pre započinjanja ažuriranja.

Da biste proverili aktuelnu verziju softvera, izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Men. podat.* > *Men. uređ.* > *Ažurne verzije*.

Preporučuje se da sačuvate rezervne kopije važnih ličnih podataka i datoteka (npr. kontakte, slike i poruke) tako što ćete koristiti Nokia PC Suite ili na memorijskoj kartici u telefonu pre ažuriranja softvera.

1. Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Men. podat.* > *Men. uređ.* > *Ažurne verzije* > *Potraži ažurnu verziju*.

Ako ispravke postoje, uređaj započinje preuzimanje.

2. Posle uspešnog preuzimanja odgovorite **Da** na pitanje koje se odnosi na nastavak instalacije. Da biste proces instalacije pokrenuli kasnije, izaberite **Ne**.

Da biste proces instalacije pokrenuli kasnije, izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Men. podat.** > **Men. uređ.** > **Instaliraj ažurnu ver.**

Ako je definisan jedan profil servera, on se koristi kao podrazumevani. Ako nijedan profil servera nije definisan, uređaj od vas traži na kreirate bar jedan, odnosno ako ih ima nekoliko, da izaberete neki sa spiska servera.

Za ispravno podešavanje profila servera obratite se svom provajderu servisa.

■ Memorijska kartica

Držite sve memorijske kartice daleko od dohvata dece.

Izaberite **Meni** > **Podešav.** > **Men. podat.** > **Memorija.**

Za detalje o postavljanju memorijske kartice u uređaj pogledajte „Prvi koraci“, str. 9.

Formatiranje memorijske kartice

Kada se memorijska kartica formatira, svi podaci sa nje trajno se gube.

Da biste formatirali memorijsku karticu, izaberite **Opcije** > *Formatizuj karticu* > **Da**. Kada se formatiranje završi, unesite ime za memorijsku karticu.

Informacije o pravljenju rezervne kopije i vraćanju podataka

Da biste napravili rezervnu kopiju informacija iz memorije uređaja na memorijsku karticu, izaberite **Opcije** > *Kopiraj mem.tel.*

Da biste vratili informacije iz memorijske kartice u memoriju uređaja, izaberite **Opcije** > *Rekonst. sa kartice*.

Možete da pravite samo rezervne kopije memorije uređaja i sadržaj možete da vratite samo na isti uređaj.

Zaključavanje i otključavanje memorijske kartice

Da biste postavili lozinku kako biste sprečili neovlašćeno korišćenje, izaberite **Opcije** > *Postavi lozinku*. Od Vas se traži da unesete i potvrdite svoju lozinku. Lozinka može biti duga do osam znakova.

Ako u uređaj umetnete drugu memorijsku karticu zaštićenu lozinkom, od Vas će se tražiti da uneste lozinku za tu karticu. Da biste otključali karticu, izaberite **Opcije** > *Otključaj m. karticu*.

■ Ključevi za aktiviranje

Izaberite **Meni** > *Podešav.* > *Men. podat.* > *Ključevi* da biste videli ključeve za aktiviranje digitalnih prava koji su sačuvani u uređaju.

Da biste videli važeće ključeve (🔑) koji su povezani sa jednom ili više medijskih datoteka, izaberite *Važeći ključevi*. Grupni ključevi, koji sadrže nekoliko ključeva, označeni su sa 🗂️. Da biste videli koji ključevi se nalaze u grupnom ključu, izaberite grupni ključ.

Da biste videli nevažeće ključeve (🔑) sa kojima je vreme za korišćenje datoteke isteklo, izaberite *Nevažeći ključ*. Da biste kupili dodatno vreme prava korišćenja ili da biste produžili vremenski period korišćenja medijske datoteke, idite do ključa i izaberite **Opcije** > *Pribavi ključ za aktivir.* Možda neće biti moguće ažurirati ključ za aktiviranje ako je prijem poruka Web servisa onemogućen. Pogledajte „Podešavanja servisnih poruka“ str. 43.

Da biste videli ključeve za aktiviranje koji nisu u upotrebi, odaberite *Ne koriste se*. Ključevi za aktiviranje koji se ne koriste nemaju medijske datoteke koje su povezane sa njima.

Da biste prikazali detaljne informacije kao što su status važenja i mogućnost slanja datoteke, idite do ključa za aktiviranje i pritisnite taster za pomeranje.

Upravljanje autorskim pravima nad digitalnim delima

Vlasnici sadržaja koriste razne tehnologije upravljanja autorskim pravima nad digitalnim delima (DRM) da bi zaštitili svoju intelektualnu svojinu, uključujući i autorska prava. Ovaj uređaj koristi razne tipove DRM softvera za pristupanje DRM zaštićenim sadržajima. Ovim uređajem možete da pristupate sadržajima koji su zaštićeni OMA DRM 2.0 i OMA DRM 1.0 tehnologijom. U slučaju da određeni DRM softver ne uspeva da zaštiti sadržaj, vlasnici sadržaja mogu zahtevati da se povuče mogućnost pristupa novim DRM zaštićenim sadržajima tim DRM softverom. Povlačenje može takođe i da onemogući obnavljanje tog DRM zaštićenog sadržaja koji se već nalazi u Vašem uređaju. Povlačenje tog DRM softvera ne utiče na korišćenje sadržaja zaštićenih drugim tipovima DRM zaštite, niti na korišćenje sadržaja koji nisu -DRM- zaštićeni.

Sadržaj zaštićen tehnologijom upravljanja autorskim pravima nad digitalnim delima (DRM) ima odgovarajući ključ za aktiviranje koji definiše Vaša prava korišćenja tog sadržaja.

Ako se u vašem uređaju nalazi sadržaj zaštićen OMA DRM tehnologijom, da biste napravili rezervnu kopiju i ključa za aktiviranje i samog sadržaja, koristite funkciju pravljenja rezervne kopije u paketu Nokia PC Suite. Druge metode prenosa podataka ne mogu da prenesu ključeve za aktiviranje koji se moraju rekonstruisati zajedno sa sadržajem da biste mogli da nastavite da koristite sadržaj zaštićen po OMA DRM nakon formatiranja memorije uređaja. Ključeve za aktiviranje je potrebno rekonstruisati i u slučaju da se datoteke u Vašem uređaju oštete.

Neki ključevi za aktiviranje sadržaja mogu da budu vezani za određenu SIM karticu, i zaštićenom sadržaju se može pristupiti samo ako je ta SIM kartica ubačena u uređaj.

17. Informacije o bateriji i punjaču

■ Punjenje i pražnjenje

Vaš uređaj se napaja energijom iz dopunjive baterije. Baterija koja je namenjena za korišćenje sa ovim uređajem je BP-5M. Ovaj uređaj je namenjen za korišćenje sa napajanjem iz sledećih punjača: AC-3, AC-4, AC-5, DC-4 i CA-44 adapter za punjenje. Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada vreme za razgovore i vreme u režimu pripravnosti (pasivnom režimu) postane značajno kraće od normalnog, zamenite bateriju. Koristite samo baterije koje je odobrila Nokia i puniti ih samo punjačima koje je Nokia odobrila za ovaj model uređaja. Korišćenje neodobrene baterije ili punjača može da predstavlja rizik od požara, eksplozije, curenja i od drugih opasnosti.

Kada se baterija koristi prvi put, ili kada baterija nije bila korišćena duže vreme, eventualno će biti potrebno priključiti punjač, isključiti ga, pa ga ponovo uključiti da bi punjenje baterije počelo. Ako je baterija potpuno prazna, može proći i nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može obaviti bilo kakav telefonski poziv.

Pre vađenja baterije, uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

Kada se punjač ne koristi, iskopčajte ga iz električne utičnice i iz uređaja. Ne ostavljajte potpuno napunjenu bateriju povezanu na punjač, pošto prekomerno punjenje može da skрати životni vek baterije. Ako se ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.

Pokušajte da bateriju uvek držite na temperaturi od 15°C do 25°C (59°F do 77°F). Ekstremne temperature smanjuju kapacitet i skraćuju životni vek baterije. Uređaj sa toplom ili hladnom baterijom može da privremeno ne radi. Eksploatacione karakteristike baterije su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Do slučajnog kratkog spoja može da dođe kada neki metalni predmet, kao što je novčić, spajalica ili pero, napravi direktan kontakt pozitivnog (+) i negativnog (-)

(-) izvoda baterije. (Izvodi su metalne tračice na bateriji.) To može da se desi, recimo, kada rezervnu bateriju nosite u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može da se ošteti baterija ili predmet kojim je ostvaren kontakt.

Ne bacajte baterije u vatru pošto mogu eksplodirati. Baterije mogu da eksplodiraju i ako su oštećene. Baterije odložite u skladu sa lokalnim propisima. Molimo da ih po mogućstvu reciklirate. Ne odložite ih kao kućni otpad.

Nemojte da rasklapate, sećete, otvarate, lomite, savijate, deformišete, bušite ili seckate ćelije ili baterije. U slučaju da dođe do curenja baterije, ne dopustite da tečnost dođe u kontakt sa kožom ili sa očima. U slučaju takvog curenja, odmah vodom isperite oči ili kožu, ili zatražite medicinsku pomoć.

Nemojte da modifikujete, doradujete, pokušavate da ubacite strane predmete u bateriju, da je uranjate ili da je izlažete vodi ili drugim tečnostima.

Nepravilno korišćenje baterije može da prouzrokuje požar, eksploziju ili drugu opasnost. Ako se uređaj ili baterija ispuste, a posebno na tvrdu podlogu, i verujete da se je baterija oštetila, odnesite je u servis na pregled pre nego što nastavite da je koristite.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena. Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju. Držite bateriju van dohvata dece.

■ Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia baterija

Radi sopstvene bezbednosti, uvek koristite originalne Nokia baterije. Da se uverite da dobijate originalnu Nokia bateriju, kupite je od ovlašćenog Nokia distributera, i proverite hologramsku etiketu sledećim postupcima:

Uspešni rezultati ovih provera nisu apsolutna garancija autentičnosti baterije. Ukoliko imate razloga da verujete da Vaša baterija nije autentična, originalna Nokia baterija, uzdržite se od

njenog korišćenja i odnesite je najbližem ovlašćenom Nokia servisu ili distributeru radi pomoći. Vaš ovlašćeni Nokia servis ili distributer će ispitati autentičnost baterije. Ako se autentičnost ne može potvrditi, vratite bateriju prodavcu.

Utvrđite autentičnost holograma

1. Kada pogledate hologram na etiketi, iz jednog ugla treba da vidite Nokia simbol dveju ruku koje se spajaju, a iz drugog ugla, logo „Nokia Original Enhancements“.
2. Kada iskosite hologram po levoj, desnoj, donjoj i gornjoj strani, treba da vidite 1, 2, 3 odnosno 4 tačke na svakoj odgovarajućoj strani.

Šta ako baterija nije autentična?

Ako ne možete da potvrdite da je Vaša Nokia baterija sa hologramom na etiketi autentična Nokia baterija, molimo da je ne koristite. Odnosite je u najbliži ovlašćeni Nokia servis ili ovlašćenom Nokia distributeru radi pomoći. Korišćenje baterije koju nije odobrio proizvođač može da bude opasno i da rezultira nezadovoljavajućim radom i oštećenjem uređaja i njegovih proširenja. To može i da učini nevažećim sva odobrenja i garancije koje se odnose na taj uređaj.

Da saznate više o originalnim Nokia baterijama, posetite www.nokia.com/battery.

18. Proširenja

Upozorenje: Koristite isključivo baterije, punjače i proširenja koja je Nokia odobrila za ovaj dati model. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju, a može biti i opasna.

Mogućnost nabavke odobrenih proširenja proverite kod svog distributera. Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog proširenja, uhvatite i vucite utikač, a ne kabl.

Čuvanje i održavanje

Vaš uređaj je proizvod vrhunskog dizajna i izrade i njime treba rukovati pažljivo. Sledeći predlozi će Vam pomoći da očuvate pravo na garanciju kojom je pokriven ovaj proizvod.

- Uređaj održavajte suvim. Atmosferske padavine, vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu da sadrže minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola. Ako se uređaj pokvasi, izvadite bateriju i ostavite uređaj da se potpuno osuši pre nego što u njega vratite bateriju.
- Nemojte upotrebljavati ili držati uređaj na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi i elektronske komponente se mogu oštetiti.
- Nemojte držati uređaj na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Nemojte držati uređaj na mestima sa niskom temperaturom. Kada se uređaj zagreje do svoje normalne temperature, u unutrašnjosti može da se formira vlaga i da ošteti ploče sa elektronskim kolima.
- Nemojte pokušavati da otvarate uređaj osim na način koji je opisan u ovom uputstvu.
- Nemojte uređaj ispuštati, tresti ili udarati. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih ploča i precizne mehanike.
- Nemojte za čišćenje uređaja upotrebljavati jake hemikalije, rastvarače za čišćenje ili jake deterđente.
- Nemojte bojiti uređaj. Boja može da blokira pokretne delove uređaja i da ometi pravilan rad.
- Za čišćenje sočiva, kao što su sočiva kamere, senzora rastojanja i senzora osvetljenja, koristite meku, čistu i suhu tkaninu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamensku antenu. Neodobrene antene, modifikacije ili dodaci mogu da oštete uređaj i da predstavljaju kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.
- Punjače koristite u zatvorenom prostoru.
- Uvek pravite rezervne kopije podataka koje želite da zadržite, kao što su kontakti i beleške kalendara.
- Da biste uređaj povremeno resetovali radi optimalnog funkcionisanja, isključite ga i izvadite bateriju.

Ovi predlozi se u istoj meri odnose na ovaj uređaj, bateriju, punjač kao i na sva proširenja. Ako neki uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

Odlaganje

Simbol precrtane korpe za otpatke na proizvodu, dokumentaciji ili na pakovanju, Vas podseća da se unutar Evropske unije svi električni i elektronski proizvodi, baterije i akumulatori na kraju svog radnog veka moraju zasebno prikupljati. Ovaj zahtev se odnosi na Evropsku uniju i druge lokacije gde su na raspolaganju zasebni sistemi za prikupljanje. Ne odlažite ove proizvode kao neklasifikovani urbani otpad.

Vraćanjem proizvoda na prikupljanje pomažete u sprečavanju nekontrolisanog odlaganja otpada i promovišete ponovno korišćenje materijalnih resursa. Detaljnije informacije ćete dobiti od prodavca ovog proizvoda, lokalnih organa nadležnih za kontrolisanje odlaganja otpada, nacionalnih organizacija za odgovornost proizvođača ili od lokalnog predstavnika privrednog društva Nokia. Ekološku deklaraciju (Eco-Declaration) i uputstva u vezi povraćaja starih proizvoda ćete naći u sklopu informacija po državama na adresi www.nokia.com.

Dodatne informacije o bezbednosti

■ Deca

Vaš uređaj i njegova proširenja sadrže sitne delove. Držite ih van dohvata dece.

■ Radno okruženje

Ovaj uređaj zadovoljava smernice za izloženost radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju, uz uho, ili kada je odvojen od tela najmanje 2,2 centimetra (7/8 inča). Kad se za nošenje na telu koristi futrola, kopča za pojas ili držač, oni ne bi trebalo da sadrže metalne delove i trebalo bi da uređaj održavaju od tela na gore datom rastojanju. Za slanje datoteka ili poruka, ovom uređaju je neophodna kvalitetna veza sa komunikacionom mrežom. U nekim slučajevima, slanje datoteka i poruka može da bude odloženo sve dok takva veza ne postane dostupna. Obezbedite da se ova rastojanja ispoštuju sve dok se prenos ne završi.

Delovi ovog uređaja imaju magnetna svojstva. Ovaj uređaj privlači materijale koji sadrže metal. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu ovog uređaja pošto se tako mogu izbrisati podaci koji se nalaze na njima.

■ Medicinski uređaji

Rad svih radiopredajnika, uključujući i bežične telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Savetujte se sa lekarom ili proizvođačem medicinskog uređaja da utvrdite da li je dati uređaj adekvatno zaštićen od energije spoljašnjih radiofrekventnih talasa, kao i za sva druga pitanja. Isključite svoj uređaj u zdravstvenim ustanovama kada to nalažu u njima istaknuta pravila. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na energiju spoljašnjih radiofrekventnih talasa.

Medicinski implanti

Proizvođači medicinskih uređaja preporučuju minimalnu razdaljinu od 15,3 centimetra (6 inča) između bežičnog uređaja i medicinskog implanta, npr. pejsmejкера ili implantiranog kardioverter defibrilatora, da bi se izbegle potencijalne smetnje kod tog medicinskog uređaja. Osobe sa takvim uređajima bi trebalo da:

- Uvek držite bežični uređaj na razdaljini većoj od 15,3 centimetra (6 inča) od medicinskog uređaja kada je bežični uređaj uključen.
- Ne nose bežični uređaj u džepu na grudima.
- Drže bežični uređaj na uhu na suprotnoj strani od medicinskog uređaja kako bi se mogućnost stvaranja smetnji svela na minimum.
- Isključite bežični uređaj čim posumnjaju da dolazi do smetnji.
- Pročitajte i slede uputstva proizvođača implantiranog medicinskog uređaja.

Ukoliko imate pitanja u vezi korišćenju bežičnog uređaja sa implantiranim medicinskim uređajem, posavetujte se sa lekarom.

Slušni aparati

Neki digitalni bežični uređaji mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. Ako se smetnje jave, obratite se svom provajderu servisa.

■ Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalirane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima kao što su elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazdušnim jastukom. Za dodatne informacije se obratite proizvođaču ili predstavniku proizvođača vozila ili opreme koja je naknadno ugrađena.

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira ovaj uređaj ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instaliranje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za ovaj uređaj. Proveravajte redovno da li je celokupna oprema bežičnog uređaja u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše. Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu na kojem držite ovaj uređaj, njegove delove ili proširenja. Kod motornih vozila koja su opremljena vazdušnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuci naduvavaju velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazdušnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je bežična oprema za automobil nepropisno instalirana a vazdušni jastuk se naduva, može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba ovog uređaja u avionu je zabranjena u toku leta. Isključite svoj uređaj pre ulaska u avion. Upotreba bežičnih telekomunikacionih aparata i uređaja u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

■ Potencijalno eksplozivne sredine

Isključite svoj uređaj kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno eksplozivnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Potencijalno eksplozivne atmosfere obuhvataju i ona mesta na kojima se obično preporučuje da isključite motor u vozilu. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar koji za rezultat imaju telesne povrede ili čak i smrt. Isključite ovaj uređaj na mestima dolivanja goriva; u blizini pumpi u servisima. Pridržavajte se ograničenja upotrebe radio uređaja u skladištima goriva, magacinima i distributivnim centrima, hemijskim postrojenjima ili na mestima na kojima se odvija miniranje. Zone sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek, jasno obeležene. One obuhvataju potpalublja plovnih objekata, postrojenja za prenos i skladištenje hemikalija i zone u kojima se u vazduhu nalaze hemikalije ili čestice kao što su žitarice, prašina i metalni prahovi. Proverite sa proizvođačima motornih vozila na tačni gas (kao što su propan ili butan) da li se ovaj uređaj može bezbedno koristiti u njihovoj blizini.

■ Hitni pozivi

Važno: Ovaj uređaj za svoj rad koristi radio signale, bežične mreže, zemaljske žičane mreže i funkcije koje programira sam korisnik. Ako Vaš uređaj podržava govorne pozive putem Interneta (VoIP, Internet pozivi), aktivirajte i Internet pozive i celularni telefon. Uređaj će pokušati da uputi hitne pozive i putem celularne mreže i preko Vašeg provajdera Internet telefonije, ako su obe opcije aktivirane. Ne mogu se garantovati veze u svim uslovima. Ne bi trebalo da se nikada oslanjate isključivo na bežični uređaj za kritične komunikacije kao što su medicinski hitni slučajevi.

Da uputite hitni poziv:

1. Uključite uređaj ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna. Zavisno od Vašeg uređaja, možda ćete morati da uradite i sledeće:
 - Ubacite SIM karticu, ako je Vaš uređaj koristi.
 - Uklonite određena ograničenja poziva koja ste aktivirali u uređaju.
 - Promenite radni profil iz „oflajn“ ili „let“ u neki aktivni profil.
2. Pritisnite taster „završi“ potreban broj puta da obrišete sadržaj ekrana i da aktivirate uređaj za telefoniranje.
3. Unesite zvanični broj službe pomoći za datu lokaciju. Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
4. Pritisnite taster „pozovi“.

Kada upućujete hitni poziv, dajte sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Vaš bežični uređaj može da bude jedino sredstvo komunikacije na mestu nesreće. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

■ Informacije o sertifikaciji (SAR)

Ovaj mobilni uređaj zadovoljava smernice koje se odnose na izlaganje radiofrekventnim talasima.

Vaš mobilni uređaj je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan tako da ne prelazi granične vrednosti izloženosti radiofrekventnim talasima koje preporučuju međunarodne smernice. Ove smernice je razvila međunarodna naučna organizacija ICNIRP, i one sadrže sigurnosne rezerve namenjene da osiguraju zaštitu svih osoba, bez obzira na njihovu starosnu dob i zdravstveno stanje.

Smernice za izloženost za mobilne uređaje koriste jedinicu mere koja se naziva stepen specifične apsorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim ICNIRP smernicama iznosi 2,0 vata po kilogramu (W/kg) raspoređeno na 10 grama telesnog tkiva. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa uređajem koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Stvarna SAR vrednost uređaja u radu može da bude znatno ispod ove maksimalne vrednosti pošto je uređaj projektovan tako da koristi samo onoliko snage koliko je potrebno da dospe do mreže. Ta vrednost se menja i ona zavisi od brojnih faktora, kao što je koliko ste udaljeni od mrežne bazne stanice. Najviša SAR vrednost po ICNIRP smernicama za korišćenje ovog uređaja uz uvo iznosi 1,16 W/kg.

Korišćenje pribora i proširenja uređaja može da rezultira različitim SAR vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem i ispitivanjem, kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Dodatne informacije u vezi SAR su date u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

A

Adobe Reader 66
adresar. Vidite kontakti.
aplikacije 94

B

beležnica 64
Bluetooth
 podešavanja veze 86
 primanje podataka 88
 raskidanje 88
 slanje podataka 87
 upareni uređaji 87
brzo biranje
 dodeljivanje telefonskog broja 45, 82
 zvanje 21
budilnik. Vidite sat.

Ć

časkanje
 grupe 83, 84, 85
 kontakti 85
 podešavanja 83
 povezivanje 83
 razgovor 84

D

dnevnik 27
dopunjeni pasivni režim 15

E

e-mail
 podešavanja 37
 poštansko sanduče 38
e-mail poruke 39

G

galerija 46
glasovne komande 71
glasovno biranje 21
govorna pošta 82
GPS podaci 65

I

IM. Vidite časkanje
indikator 15
indikator 15
indikator data veze 15

J

jačina zvuka 17

K

kabl za podatke 88
kalendar 63
kamera 49
keš 60
ključevi za aktiviranje 99
kontakti 44
konvertor 64

L

lista poziva. Vidite listu poziva.

M

markeri 67
medija centar. Vidite RealPlayer.
memorija telefona 96
memorijska kartica 98
menadžer aplikacija 94
menadžer datoteka 96
menadžer uređaja 97
menadžer veza 89
meni 17
mobilni pretraživač. Vidite Web.
moj sopstveni taster 19
mreža 79
muzički centar
 fonoteka 51
 slušanje muzike 51

N

navigatorski 28
aplikacija navigator 29
navigacija do lokacija 30
planirajte putovanja 32
pretražite kartu 31

O

obaveze 63
office aplikacije 67
orijentiri 66

P

pasivni režim rada 15
pisanje teksta. Vidite unos teksta.
podešavanja
 bezbednost 74
 Čarobnjak za podešavanje 82
 data poziv 81
 datum 73
 govor 82
 intuitivni način unosa teksta 73
 jezik pisanja 73
 jezik telefona 73
 paketni prenos podataka 80
 proširenja 74
 telefon 72
 veza 79
 vreme 73
podešavanja poruka
 e-mail 42
 info servis 43
 ostala podešavanja 44
 podešavanja multimedijalnih poruka 41
 servisne poruke 43
 tekstualne poruke 40
pomoć 8
poruke
 audio 37
 info servis 40
 multimedijalni objekti 38
 organizovanje 38
 pisanje 36
 posebne vrste poruka 38
 primanje 38
 servisne poruke 38
 servisni zahtevi 40
 slanje 36
 slušanje 44
 Za slanje 40
povezivanje 85
pozivi
 brzo biranje 21, 46
 govorna pošta 21
 konferencijski poziv 22
 međunarodni 20
 na čekanju 23
 odbacivanje 22, 23

odbijanje SMS-om 23
odgovaranje 22
prebacivanje 23
preusmeravanje 78
raskidanje 20
upućivanje 20
zabrana 78
prenos podataka 94
pretraživač. Vidite Web.
pristupne tačke 79
pristupni kodovi
 PIN 12, 18
 promena 74
 PUK 19
 šifra blokade 12, 18
 šifra zabrane poziva 19
profili 69
proširenja 74
PTT. Vidite voki-toki
punjenje baterije 12

Q

Quickoffice 67

R

RealPlayer 53

S

sat 62
sertifikati 75
servisi. Vidite Web.
sinhronizacija 88

T

teme 71

U

unos teksta 34– 35, 73
USB. Vidite kabl za podatke.

V

video poziv 23, 24
Visual Radio 53
voki-toki 90– 94

W

Web

bezbednost veze 57
informacije 59
izvodi 59
memorisanje stranice 59
podešavanja 56
podešavanja pretraživača 60
povezivanje 57
pretraživanje 58
prikazivanje markera 57
prikazivanje sačuvane strane 59
raskidanje 60

Z

zahtevi za povratni poziv 91, 92–93
zaključavanje tastature 18
zaštita autorskih prava. Vidite ključevi za aktiviranje.
zaštita tastature. Vidite zaključavanje tastature.
zvanje jednim pritiskom. Vidite brzo biranje.